

საქართველო

ფასი 1 ლარი

გვესოფელი

info@geworld.net

«საქართველო და მსოფლიო»
ბილოსავთ ალფონსის ბრწყინვალე დღესასწაულს!

სად არის ერი?

ჰამლეტ ჭიბაშვილი:
ამერიკელმა
ქარბად
მოახარს,
გამოაქრნა
ისეთი
ქართველი,
როგორც სურდა

ანზორ თოთაძე: **გა-და-ვუენ-და-ბით!**

გაეროს კვლევების თანახმად,
2050 წელს ⁶
საქართველოს
მოსახლეობა
3 მილიონი იქნება

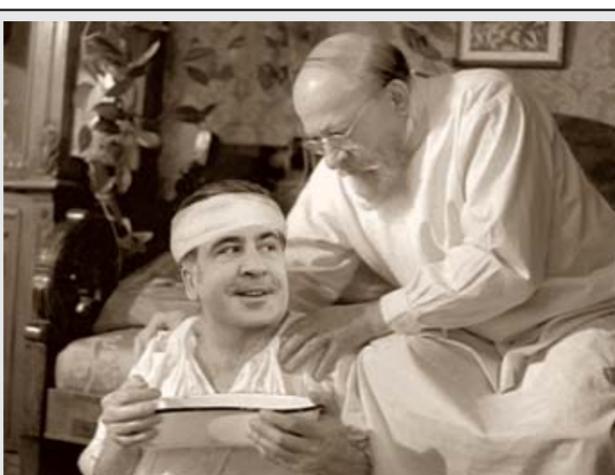

გაზეთის შეფასებები ნოვარი გაეოვა 25 აპრილს

10 ელიზბარ ჯაგელიძე:
აჭარაში ყველაფერს
თურქები განაგებენ,
სოლო თურქეთში
ქართველს სამ თვეზე
მეტხანს გარეკების
უფლება არ აქვს

4
სირიული
ჩემოდანი მიხაილ
სააკაშვილისთვის
ჩაალაგებს და წავა,
მაგას წყალი არ გაუვა!

9
«БИТЬ БУДЕТЕ,
ПАПАША?»

11 «ბალდა» «ნესუკარზე»

გიორგი თევზაძე: **დღეგღე**
გაუკავებელია,
პატივარკამ
საყვარელიძემ ყური
თვითონ მოიჭრა თუ
წაგებინას მოაჭრას

სასიკვდილო საფრთხე

საქართველოს ხელისუფლება მორიგი პროვოკაციისთვის ემზადება. „ნებაყოფლობითი რეზერვი“ არამხოლოდ სამეგრელოში იქმნება, როგორც საზღვრისპირა რეგიონში, არამედ ყველგან. ვრცელდება ინფორმაცია, რომ ამგვარ რეზერვს კახეთშიც ქმნიან. თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენელმა, ლეიტენანტმა ნიკოლოზ ლომიძემ კახეთის საინფორმაციო ცენტრს განუცხადა, რომ რეზერვისტიკას იარაღი განგაჰის გამოცხადების შემთხვევაში დაურიგდება და ისინი თავიანთ სოფლებს დაიცავენ. მისივე თქმით, განგაში იგულისხმება საბრძოლო სიტუაციები, საგანგებო მდგომარეობა და ა. შ. თავდაცვის სამინისტროს წარმომადგენლებმა პანკისის ხეობის სოფლებში ჯოჯოხოსა და დუისში შეხვედრები 7 აპრილს გამართეს.

ხელისუფლების მიერ ერთხელ უკვე პროვოცირებულმა ომმა საქართველოს ტერიტორიის მესხეთადი დაზარალებიან (არ არის საჭირო გულისამაჩუყებელი „დროებითი“ და „არასოდეს შევეგუებითი“), ახლა კი ეს საფრთხე უკვე საქართველოს სასაღმრთოაგრობის ემუქრება! 2008 წლის აგვისტოს ომის დროს სრულ აობრებას და უზარმაზარ მსხვერპლს არა ამერიკის ალშოვოთებამ ან ევროპის შეშფოთებამ გადაგვარჩინა, არამედ ხალხის კეთილგონიერებამ, რომლისთვისაც „საცა არა სჯობს, გაცლა სჯობს კარგისა მამაციისაგან“ მხოლოდ ლამაზი ფრაზა კი არა, სიბრძნეა. თუმცა ასე არ ფიქრობს პრეზიდენტი სააკაშვილი და „საცა არა სჯობს“,

მის თუნდაც მინიმალური გამოცდილება აქვს. სწორედ ამ ბირთვზე აიგება დანარჩენი... ყველაფერი ამ გათვლით არის, რომ შეიძლება ჯარის გადაადგილების საფრთხის წინაშე დავდგეთ. ეს სისტემა ამის შემთხვევებით სისტემაა. აქედან გამომდინარე, ამას აზრი აქვს. მხოლოდ ის იყო გასარკვევი, მზად არის ხალხი ამისთვის, თუ არა. აღმოჩნდა, რომ მზადაც არის და ძალიან დიდი ენთუზიაზმითაცაა განმსჭვალული. ამ სიტუაციის არგამოყენება ჩვენი მხრიდან სიბრძნე იქნებოდა.

ყურადღება მიაქციეთ თარგამაძის სიტყვებს: „ყველაფერი ამ გათვლით არის, რომ შეიძლება ჯარის გადაადგილების საფრთხის წინაშე დავდგეთ.“ რატომ უნდა დავდგეთ „ჯარის გადაადგილების საფრთხის წინაშე“? და რა შემთხვევაში გადაადგილება ჯარი? ამიტომაც ვფიქრობ, რომ ხელისუფლება არა მხოლოდ საკუთარ მოქალაქეებზე მორიგი ძალადობისთვის ემზადება, როგორც პოლიტიკოსების უმრავლესობა აცხადებს, არამედ ფართომასშტაბიანი საომარი მოქმედებებისთვის ამზადებს ხალხს, რომელსაც, მიუხედავად იმისა, რომ არანაირი საბრძოლო გამოცდილება არ აქვს, „მზადაც არის და ძალიან დიდი ენთუზიაზმითაცაა გამსჭვალული“. ზემოთ ხალხის კეთილგონიერება ვახსენე და კიდევ გავიმეორებ: რომ

არა ხალხის მოთმინება და ზომიერება, 2008 წელს მსხვერპლი გაცილებით დიდი იქნებოდა და სააკაშვილის მთავრობაც ხუხულასავით ჩამოიშლებოდა. მასობრივი წინააღმდეგობის შემთხვევაში გორში შემოსული ჯარი მთელ საქართველოს მოედებოდა და უპატრონოდ მიტოვებულ თბილისსაც დაეპატრონებოდა. მწელი წარმოსადგენი არ არის, რას უზამდა რეგულარული არმია გამოუცდელ მონინალმდევს და მშვიდობიან მოსახლეობას. ახლა კი სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება ინტენსიურად ემზადებიან მორიგი უზუსტობისთვის, რაც საქართველოს 20-წლიან დამოუკიდებლობას სრული განადგურებით ემუქრება!

„ნებაყოფლობითი რეზერვის“ მთელი საქართველოს მასშტაბით შექმნა მხოლოდ იმას ნიშნავს, რომ ხელისუფლება, დიპლომატიური მოლაპარაკებების გააქტიურების ნაცვლად, ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გეგმავს აქტიურ საომარ მოქმედებებს და რაკი „შეიძლება ჯარის გადაადგილების საფრთხის წინაშე დავდგეთ“, მოქალაქე რეზერვისტები იგივე „ქართული ჯარის მხარდამხარ“!

ვიმეორებ: საქართველოს სასაღმრთოაგრობის სასიკვდილო საფრთხის წინაშე საქართველოს თითოეული მოქალაქის სიცოცხლე საფრთხეშია!

ზოდო მკინარაშვილი

ფოტო გადაღებულია პანკისის ხეობაში 2012 წლის 7 აპრილს

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ქართველი მსოფლიო იმისთვისაა საჭირო, ამ ჩამოსულ უცხოელს რომ მოემსახუროს — ოფიციალურად, მძღოლად, მეძაპად. ტურიზმი ცუდი არ არის, მაგრამ მართო ტურიზმით ქვეყნის გამდიდრება წარმოუდგენელია. მართალია, გათუხში სანარმოები გაიხსნა, მაგრამ ყველგან თურქები მუშაობენ და ხუთჯერ მეტ ხელფასს იღებენ, ვიდრე ადგილობრივი მოსახლეობა.

ჰამლეტ ჭიპაშვილი

სად არის პარი?

ამერიკელმა კარგად მოახერხა, გამოეძინა ისეთი ქართველი, როგორც სურდა

ერთადერთი გზა არსებობს, გამოცხადდეს სახალხო დაუმორჩილებლობა და ხალხი ქუჩაში გამოვიდეს, — აცხადებს პოლიტოლოგი ჰამლეტ ჭიპაშვილი, ვინაიდან მიაჩნია, რომ ოპოზიცია არჩევნების გზით ხელისუფლების შეცვლას ვერ მოახერხებს. თუ რა პრობლემებია თანამედროვე ქართულ საზოგადოებაში, რა გზები არსებობს ქვეყნის საგარეო თუ საშინაო პოლიტიკური პრობლემების გადასაჭრელად, „საქართველო და მსოფლიოს“ საკუთარ მოსაზრებებს ჰამლეტ ჭიპაშვილი უზიარებს.

— ბატონო ჰამლეტ, გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოსთან“ ინტერვიუში პოლიტოლოგმა ალექსანდრე ჭაჭია ამ განაცხადა, რომ ჩვენი საზოგადოება „ალარაა ერთიანი ეროვნული ორგანიზმი. ასეთი საზოგადოება ადვილად ტყუვდება, ადვილად ექვემდებარება მანიპულირებას. მას აღარ შესწევს უნარი, ეფექტური წინააღმდეგობა გაუწიოს ხელისუფლების დამღუპველ პოლიტიკას. არ ძალუძს, ჩამოაყალიბოს აქტიური, ეროვნული პოლიტიკური ძალა, რომელიც შეძლებს ქვეყანაში სიტუაციის რეალურად შეცვლას“...

რამ განაპირობა ამგვარი საზოგადოების ჩამოყალიბება და სად არის გამოსავალი? — მე გულდასმით გავეცხადებ ალექსანდრე ჭაჭიას ინტერვიუს. შეიძლება ითქვას, ეს არის ღრმამშინაარსიანი ნაშრომი, რომელიც მთლიანად ასახავს იმ ვითარებას, რომელიც საქართველოში ამ ოცი წლის განმავლობაში შეიქმნა. მის პოზიციას სრულად ვიზიარებ, მეტიც ისეთი განწყობაც შემეძენა, თითქოს მე დამენეროს ეს ყველაფერი.

ალექსანდრე ჭაჭია ამბობს, რა არის ჩვენი დეგრადაციის მიზეზი: ის, რომ ქართველ კაცს ეზარება კითხვა, მოსმენა და ჰგონია, რომ მისი სიტყვა ყველაზე მთავარია. ყველას ჰგონია, რომ სწორედ მისი ნათქვამია უკანასკნელი ჭეშ-

მარიტება. უცოდინარი, ბეცი საზოგადოებაა, რომელსაც წარმოდგენა არ აქვს, რა ხდება აზერბაიჯანში, სომხეთში, თურქეთში, თუნდაც რუსეთში. რუსეთს დედის ვაგინებთ დილიდან საღამომდე, მაგრამ არ ვიცით, როგორ ცხოვრობს იქ ხალხი. უნდა ითქვას ისიც, რომ ლომის წილი საზოგადოების დეგრადირებაში ხელი-სუფლებასა და მედიას მიუძღვის.

ვერ გეტყვით, რა არის გამოსავალი. ქვეყანაში პოლიტიკური კულტურის დონე ძალიან დაბალია. გვყავს საზოგადოება, რომელსაც არ აქვს შეგრძნება იმისა, რომ რაღაცაში თავადაც არის დამნაშავე და ყველაფერს სხვას აბრალეებს. მიაჩნია, რომ ყველაფერში ის არის მართალი. მეორე, რაც გვახსიათებს, უმადურობაა. ქართველი კაცი ძალიან უმადური აღმოჩნდა. შორს წასვლა არ დაგეგმირდება, ავიღოთ თუნდაც რუსეთთან დაკავშირებით. დღეს პოლიტიკოსია თუ მოქალაქე, მისაც არ ეზარება, ყველა რუსეთს ღან-ქლავს, მაგრამ, რატომ ღან-ქლავს, თავადაც არ იცის, არ იცის რუსულ-ქართული ურთიერთობები, არ აქვს ანალიზის შესარი, თუ რატომ არის, მბაღლითად, ნომერ პირველი მტარი რუსეთი და არა, მბაღლითად, ამერიკის შეერთებული შტატები.

— არ ფიქრობთ, რომ ამგვარი განწყობა ბოლო პერიოდში განვითარებულმა მოვლენებმაც განაპირობა, თუნდაც 2008 წლის აგვისტოს ომმა?

— როგორც ყველა დიდ ქვეყანას, რუსეთსაც აქვს თავისი დამოკიდებულება პატარა ქვეყნებისადმი, ეს ყველაფერი დიდი პოლიტიკიდან გამომდინარეობს, მაგრამ, თუ ვთვალთ, რა მოხდება ახლა ამერიკაში სულ რაღაც 20 წლის განმავლობაში და რა მივიღებთ რუსეთის 200-წლიანი ბატონობის დროს, მინდა ვიტყვარა, რომ ამერიკამ მცირე დროში მოახერხა ის, რაც რუსეთმა 200 წლის განმავლობაში ვერ გააკეთა.

— კონკრეტულად რას გულისხმობთ?

— ამერიკამ შეძლო მიმზიდველი, პატარა-პატარა საჩუქრების წყალობით მოვეხიბლეთ. სამწუხაროდ, ქართველი დიდი სიამოვნებით გაიყიდება ყველაფერზე — არასამთავრობო ორგანიზაციაზე, ამერიკაში სტაჟირებაზე, მცირე თანხაზე...

ამ ყველაფერის წყალობით, საზოგადოება გაიხლიჩა. იმ ახალ ბაზრად უბრალოდ, რომელსაც არაფერი წარმოუდგენდა არ აქვთ და არათუ ნარსული, დღევანდელი ისტორიაც არ იცინა, ამერიკელმა კარგად მოახერხა გამოეძინა ისეთი ქართველი, როგორც სურდა. ჯერ მართო მათ საუბარს დააკვირდით. ამას წინათ, ერთ-ერთ ტელეგადაცემაში, ამერიკიდან ჩამოსული ერთი ქართველი „ხელოვანი“ აქტესუარებსა და მუსიკოსებს თუ საღვთო მღვდლებს და საუბარში ხშირ-ხშირად ინგლისურ სიტყვებს ურთავდა. ასეთები თავს პრივილეგირებულად წარმოაჩენენ და დანარჩენებს, როგორც ბრბოს, ისე უყურებენ. შეიქმნა

ორი საზოგადოება: ერთი, ახლაგაზრდულ-ამერიკული, გადაგვარებული და მეორე — რომელიც ამას დადებითად არ უყურებს, მაგრამ მათ აზრს ვერსად ვისმენთ, რადგან არსად არ შეუძლიათ თავისი აზრი გამოთქვან, არც რადიო აქვთ და არც ტელევიზია. ისინი სააკაშვილის მიერ ჩარეცხილები არიან. დღეს პატრიოტიზმიც სასაცილოდ აქვთ აგდებული.

— წელან დანაშაული და უმადურობა ახსენეთ, რაში შეიძლება ვიყოთ რუსებთან დამნაშავე?

— ჩვენ არ უნდა ვაგინოთ რუსეთს და რუსულ პოლიტიკას, არამედ რეალურად უნდა შევფასოთ სიტუაცია. ახლა რომ ამბობენ, გეორგიევსკის ტრაქტატი დაირღვა და რუსეთმა საქართველოს ანექსია მოახდინაო, ნაიკითხონ, რას ეხვეწებოდა ქართველი მეფე თუ თავადაზნაურობა რუსეთს. ერეკლე ერის ფიზიკური განადგურების წინაშე იდგა. მაშინ საქართველოს მოსახლეობა 400 ათასს ვერ აღწევდა, მაგრამ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ უკვე 5 მილიონი ვიყავით.

— თუმცა ერეკლე მეორეს სწორედ ამ გადაწყვეტილების გამო აკრიტიკებენ...

— ირაკლი ოქრუაშვილი თუ გააკრიტიკებს, ეს არაფერს ნიშნავს. მაგან რა უნდა შეაფასოს. უნდა გამოიცეს ეს ტრაქტატი თანამედროვე ენაზე ამ ყრუ საზოგადოებისთვის. რუსეთმა გადაგვარჩინა ფიზიკური განადგურებისგან. მეფის განადგურებისგან რუსეთის დროს ჩამოყალიბდა ქართული ინტელიგენცია. შეიძლება ბევრ რაღაცაში გასაღიძვროს კომუნისტური წყობილება, მაგრამ ერის კულტურის, ცოდნის ამაღლებისთვის, კომუნისტურმა საზოგადოებამ ბევრი რამ გააკეთა. მეცნიერებათა აკადემია, კინოსტუდია, უნივერსიტეტები, სამეცნიერო დაწესებულებები გაიხსნა.

— თუმცა ძლიერი იყო ცენზურა...

— ახლა აღარ არის ცენზურა, მაგრამ რაიმე ღირებული შეიქმნა ამ ოცი წლის განმავლობაში? არც არაფერი... წარსულისადმი ასეთი დამოკიდებულება და დაუნახაობა ძალიან ცუდია ერისთვის.

— იმავე ინტერვიუში ალექსანდრე ჭაჭია ამბობს: „შევარდნაძე-საკაშვილის რეჟიმმა მიზნად დაისახა საქართველოს სატრანზიტო დერეფნად და ტურისტულ ბაზად, ხოლო ქართველების მომსახურე პერსონალად გადაქცევა — მზარეულების, ოფიციალტების, გუვერნანტების, სტრიპტიზორებისა და მცავეების ვრად“.

რატომ მოხდა ასე?

— უმძიმესი ვითარებაა. საქართველოში პროფესიონალიზმი არ ფასდება. საქართველოში მეცნიერება და განათლება, მაშინ-სეფერთელაძის დონეზეა დასული. ჯერ მართო პაბიტუსზე რომ შეხედოთ აკაკი სეფერთელაძის, ოფისში იფიქრებ, რომ საერთოდ ორი წიგნი მაინც აქვს წაკითხული? არადა, ეს ორი ბრიყვი და გაუნათლებელი, გირეგულადაც მიუღებელი პიროვნება საქართველოში განათლებასა და მეცნიერებას მართავს.

ერი დეგრადაციისკენ მიდის. ტელევიზიებში წამყვან ქალთა კვარტეტები დილიდან საღამომდე სხედან და გამუდმებით იმაზე საუბრობენ, ვინ როგორ დაიბერა ტუჩები ან ვის როგორი საცვლები აცვია.

ქართველი მსოფლიო იმისთვისაა საჭირო, აქ ჩამოსულ უცხოელს მოემსახუროს — ოფიციალურად, მძღოლად, ბოზად. ტურიზმი ცუდი არ არის, მაგრამ მართო ტურიზმით ქვეყნის გამდიდრება წარმოუდგენელია. მართალია, ბათუმში სანარმოები გაიხსნა, მაგრამ ყველგან თურქები მუშაობენ და ხუთჯერ მეტ ხელ-

ფასს იღებენ, ვიდრე ადგილობრივი მოსახლეობა. ყველაფერი გააკეთეს სააკაშვილმა და შევარდნაძემ, რომ მილონ-ნახევარი კაცი გადახვენილიყო უცხოეთში და დღეს, როცა ერზე ვსაუბრობთ, სად არის ერი? დღეს სააკაშვილის ფონზე შევარდნაძე გახდა საქები, თორემ წარმოიდგინეთ, ეს მოხუცი საზოგადოებას მოძღვრავს, თითქოს მას არ გაეფუჭებოდა ყველაფერი. ვიდრე შევარდნაძესთან ინტერვიუები იბეჭდებოდა და მასთან რაღაცების საკითხავად მიღიან, ნიშნავს, რომ შურნალისტიკაც დებარდობდა. ეს კაცი სანარმოად უნდა გაირიყოს საზოგადოებისგან. ეს არის კაცი, რომელსაც ტარი-ტორიები დაკარგა, აიძულა ქართველი, დაეტოვებინა საპარტიოლო და უფრო გასაძინებელი მისცა მის წრეს, ეჭამა და გაეძარცვა ძველანა. საზოგადოება იმდენივეა უნდა გაუძლიეროს ისეთი საზოგადოებისგან. არ მოვიპოვებთ ამ სიტყვას.

— ბატონო ჰამლეტ, როდესაც ბიძინა ივანიშვილს მოქალაქეობა ჩამოართვეს, ბერძნულად გაუკვირდა, რომ მას საკუთარი მოქალაქეობის საკითხიც კი არ ჰქონდა წინასწარ მოგატყუებოდა. არადა, განაცხადა რომ პოლიტიკაში მოსასვენებლად და ამ საპასუხისმგებლო ნაბიჯის გადასადგმელად დიდხანს ემზადებოდა. დღეს კი ხელისუფლება მოქალაქეობას არ აძლევს ბიძინა ივანიშვილს, მაგრამ იმის დაამტკიცებლად, რომ კონკურენტის არ ეშინია, საკონსტიტუციო ცვლილებების განხორციელებას აპირებს, რის შედეგადაც ივანიშვილს არჩევნებში მონაწილეობის უფლება ექნება...

— ხელისუფლებას აშკარად ეშინია, ამიტომაც გაჭიანურდა ბიძინა ივანიშვილისთვის მოქალაქეობის მინიჭების საკითხი, თუმცა, თავის მხრივ, ივანიშვილის ირგვლივ მყოფმა იურისტებმაც ბევრი შეცდომა დაუშვეს და საბაბი მისცეს ხელისუფლებას, ეს პროცესი გაეჭინაურებია. განცხადება იმისა, რომ ნებისმიერი ევროკავშირის წევრი ქვეყნის მოქალაქე შეძლებს არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას, ამჟამად მეტყველებს, რომ ხელისუფლება ჩინშია შესული და უკვე აბსურდულ შეცდომებს უშვებს. რა დააბავს მაშინ იმ ქართველებმა, რომლებიც ამერიკის შეერთებულ შტატებში ან რუ-

«გიულენს 25 მილიარდი აშშ დოლარი აქვს და საკმაოდ გავლენიანი ფიგურაა. ისინი საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს ხელმძღვანელობენ ამერიკაში. გიულენი პარლამენტის პირველი განცხადებით და მას სააკაშვილთანაა კარგი ურთიერთობა აქვს. პარტიანი კავკასიური სახლის იქნა აბთ აკუთვნით. მათი აზრით, უნდა შეიქმნას ისეთივე კავშირი, როგორც დღეს ავროკავშირში, ოღონდ ეს უნდა იყოს თურქული კავშირი და მან მსოფლიო ბატონობა მოიპოვოს»

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ.

სააკაშვილი მუდამ ცდილობს, დაყოს საზოგადოება თავისიანებად და მტრებად, ამოტყუებულად და ჩარეცხილად, მეტიც, ერთმანეთს დედაქალაქი და რეგიონები დაუპირისპიროს. ასადაც და სააკაშვილიც, დეკლარაციის დონეზე მაინც, იწყებდნენ როგორც საერთო-ეროვნული ლიდერები, თუმცა ორივემ, სკამის შენარჩუნების ტაქტიკიდან გამომდინარე, ფრაგმენტაცია და ურთიერთდაპირისპირება საზოგადოებაში უკიდურეს სტადიამდე მიიყვანა; ავტორიტეტის დარღვევა, ამ კონტექსტში, მხოლოდ გოლო აკორდი იყო.

სირიული ჩაქოვანი მიხეილ სააკაშვილისთვის

„სირიის სცენარი“ — ორივე კვირის წინ ჩვენმა პოლიტიკოსებმა პირველად გამოიყენეს ეს სიტყვები იმის აღსანიშნავად, თუ როგორ შეიძლება განვითარდეს მოვლენები ახლო მომავალში. მიხეილ სააკაშვილმა ამ თემის გაშლა კი სცადა და განაცხადა, რომ ოპოზიცია იმუქრება „ათასობით ადამიანური მსხვერპლით, ასობით და ათასობით შენობის დანგრევით, ქალაქების მიწასთან გასწორებით, თავმოყრილი ბავშვებით...“, თუმცა ის, რაც მან ესოდენ მიზანბრუნებელი დეტალიზაციით აღწერა, მხოლოდ სისხლიანი კულმინაციაა, ხოლო „სცენარი“ მთლიანობაში გაცილებით უფრო მეტ, მათ შორის, ადრეულ ეტაპს მოიცავს. სირიასა და საქართველოში განვითარებული პროცესების დაკვირვებამ შეიძლება მიგვიყვანოს დასკვნამდე, რომ მთელი რიგი ეპიზოდებში სააკაშვილი და ასადი ერთი და იმავე სცენარით მოქმედებენ. ცხადია, ორ ქვეყანას შორის მრავალი განსხვავება არსებობს, თუმცა ორივე რეჟიმი ზოგიერთი რაკურსით ერთმანეთს ტყუპისცალივით ჰგავს.

ბით დოქტორ მოროს კომპარულ მუტანტებს მოგვაგონებს. ფორმალურად, რესპუბლიკური კარკასი შენარჩუნებულია, თუმცა ხელისუფლების ყველა შტოზე სახელმწიფოს მეთაური ისე ყოველმომცველად და დაუცხრომლად დომინირებს, რომ მოქალაქეებს ექმნებათ მყარი შთაბეჭდილება, რომ აბსოლუტური მონარქიის პირობებში ცხოვრობენ.

ამა თუ იმ პოლიტიკოსის გავლენას განსაზღვრავს არა მისი პოსტი აღმასრულებელი ხელისუფლების ან მმართველი პარტიის იერარქიაში, არამედ სიახლოვე პრეზიდენტის ოჯახთან და არაფორმალურ ჯგუფთან, რომლის წევრებმა პრეზიდენტი ჰაფეზ ასადი (დღევანდელი მმართველის, ბაშარ ასადის მამა) შორეულ 1970-ში ხელისუფლების სათავეში მოიყვანეს. ასეა საქართველოშიც: პრემიერი, პარლამენტის თავმჯდომარე და მმართველი პარტიის განმდევნი (გილაური, ბაქრაძე, მათაბრაძე) არ არიან ყველაზე გავლენიანი ფიგურები თავიანთი ბაზალის შიგნით, პირიქით, საუბარი

სააკაშვილი უფრო ჰგავს ბაშარს, ვიდრე ჰაფეზს; მთავარი ამ ის კი არაა, რომ ორივეს თავის დროზე დასავლეთში იმედისმოყვანა შესაძლებელია, რაზეც თვლიდნენ, არამედ ის, რომ ორივეს მოსვლა ხელისუფლებაში და მისი შენარჩუნება, არა უშუალოდ მათი, არამედ სხვა კალაპოტის მოქმედებით შედეგი იყო, რომლებსაც ისინი ვერ აკონტროლებდნენ

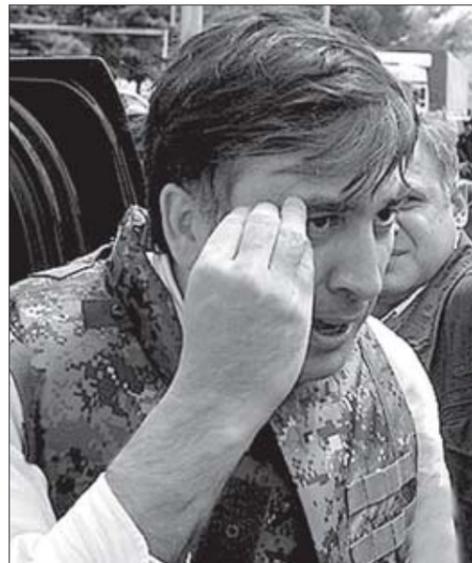
მათ პოლიტიკურ წონაზე სწორად გულწრფელ დიმილს იწვევს. სხვათა შორის, ეს არაფორმალური ჯგუფი („ჯამაა“ — კონტექსტიდან გამომდინარე ამ სიტყვას „სამოს“ ან „ბანდის“ დატვირთვით იყენებენ; საქართველოში ადრე გამოიყენებოდა სიტყვა „გუნდი“, თუმცა შემდეგ ეს ტერმინი საყოველთაო ხმარებიდან გაქრა) თავის დროზე იწყებდა, როგორც რომანტიკოსები, სუფთა ხელეობით, თუმცა ძალიან მალე დაინყო როგორც უშუალოდ მათი, ისე მათი ხელქვეითების

გადაქცევა ლეგალიზებულ ყაჩაღებად, რაზეც ხერხემლის უკაცრავად, საყრდენის ჩამოშლის შიშით, ასადი თვალს ხუჭავდა. თუ ყოველივე აღწერილმა ჯერჯერობით არაფერი მოგვაგონა, უფრო შორს წავიდეთ.

ეს, რომ „სირიის სცენარი“ შეიძლება საქართველოში განვითარდეს, ირაკლი ალასანიამ უცხოელ დიპლომატებს დროზე იწყებდა, როგორც რომანტიკოსები, სუფთა ხელეობით, თუმცა ძალიან მალე დაინყო როგორც უშუალოდ მათი, ისე მათი ხელქვეითების

გადაქცევა ლეგალიზებულ ყაჩაღებად, რაზეც ხერხემლის უკაცრავად, საყრდენის ჩამოშლის შიშით, ასადი თვალს ხუჭავდა. თუ ყოველივე აღწერილმა ჯერჯერობით არაფერი მოგვაგონა, უფრო შორს წავიდეთ.

ეს, რომ „სირიის სცენარი“ შეიძლება საქართველოში განვითარდეს, ირაკლი ალასანიამ უცხოელ დიპლომატებს დროზე იწყებდა, როგორც რომანტიკოსები, სუფთა ხელეობით, თუმცა ძალიან მალე დაინყო როგორც უშუალოდ მათი, ისე მათი ხელქვეითების

ორივე მუდამ მანიპულირებდა ბაჩა საფრთხის თემით, ორივემ ნააგო ომი და ამის შედეგად ხელისუფლებაში დარჩა. ჰაფეზ ასადი ნიჭიერი კახი იყო და მის მიერ შექმნილმა კონსტრუქციამ, ასე თუ ისე, რამდენიმე ათწლეული იარსება, სააკაშვილის კვალი-სახელმწიფო კი, სავარაუდოდ, ათ წელიწადსაც ვერ გაკლავს

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„აქვს თუ არა უფლება კონკრეტული ძველების ისტორიულად მკვიდრ მოსახლეობას, ჰქონდეს პრეტენზია, რომ ის უნდა იყოს ყველაზე მრავალრიცხოვანი ერი იმ ძველანაში, რომელიც დააარსა და რომელსაც სახელი უწოდა? აქვს თუ არა მას უფლება, მოითხოვოს ხელისუფლებისგან გონივრული დემოგრაფიული პოლიტიკის გატარება? რატომ ითვლება ამის ხმაამაღლა გაცხადება ამ მკვიდრი ერის წარმომადგენლის მიერ შოვინისტობად და ძენოფობობად?“

ანზორ
თოთაძე:

გა-და-ვუენ-და-ბით!

გაეროს კვლევების თანახმად, 2050 წელს საქართველოს მოსახლეობა 3 მილიონი იქნება

სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს ოფიციალური ინფორმაციით, საქართველოს ყველაზე მრავალრიცხოვან გვართა პირველ ხუთეულში ორი აზერბაიჯანული გვარია (1. ბერიძე — 26.796 კაცი; 2. მამედოვი — 25.968; 3. კაპანაძე — 17.976; 4. ალიევი — 17.605; 5. გელაშვილი — 17.221). ალიევებსა და მამედოვებს არაფერს ვერჩით, ღმერთმა ამრავლოთ, მაგრამ ჩვენ ის გვაღელვებს, რომ ქართველი მოსახლეობის ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი კატასტროფულად დაბალია. ამ და სხვა პრობლემებზე „საქართველოსა და მსოფლიოს“ ესაუბრა დემოგრაფი, სოციოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ანზორ თოთაძე.

ში, რომელიც დააარსა და რომელსაც სახელი უწოდა? აქვს თუ არა მას უფლება, მოითხოვოს ხელისუფლებისგან გონივრული დემოგრაფიული პოლიტიკის გატარება? რატომ ითვლება ამის ხმაამაღლა გაცხადება ამ მკვიდრი ერის წარმომადგენლის მიერ შოვინისტობად და ძენოფობობად? კიდევ ერთხელ ვიმეორებ: ჩვენ სხვისი სიბევრე კი არა, ჩვენი სიმცირე გვაღელვებს და საფრთხი ბუნებრივია, რომ ქვეყნის მკვიდრ, ანუ ტიტუ-

უმეტესად ქართველები ცხოვრობენ? — კატასტროფული! 1980-1989 წლებში საქართველოში გუნდობრივი მატება იყო 433 ათასი კაცი, 2000-2009 წლებში მხოლოდ — 53 ათასი, ანუ 10 წლის მანძილზე გუნდობრივი მატების მაჩვენებელი 8,3-ჯერ შემცირდა და არ არის სავსებით აკანონიერებული მდებარეობაში, ძველანაში (53584 კაცი) 34 პროცენტით.

და რა ხდება ამ დროს ქვემო ქართლსა და სამცხე-ჯავახეთში? — იქ მოსახლეობის საგრძნობი მატებაა. ძველ ქართლში 18 ათასი კაცით ბანიზარად მოსახლეობა, განცხადებული ნიშანი, ძველანაში (53584 კაცი) 34 პროცენტით. სამცხე-ჯავახეთში კი 5456 კაცი გაიზარდა მოსახლეობა. ეს კი ქვეყნის მთელი ბუნებრივი მატების 10,2 პროცენტია.

— ბატონო ანზორ, „საქართველო და მსოფლიოში“ გამოქვეყნდა ინტერვიუების ციკლი ცნობილ პოლიტოლოგ ალექსანდრე ჭაჭიაშვილთან. იგი ხაზს უსვამს, რომ საქართველოში ყველაზე მრავალრიცხოვან გვართა შორის მეორე ადგილი მამედოვს უჭირავს, მეოთხე — ალიევის, ამას ადასტურებს ოფიციალური სტატისტიკაც. ბატონმა ჭაჭიაშვილმა ასევე აღნიშნა, რომ დღეს ქართველ ხალხს ისტორიის ყველაზე მძიმე პერიოდი უდგას, რადგან „მეგრადნაძისა და სააკაშვილის მოღვაწეობის შედეგად, პირველად ისტორიაში, ძირძველ ქართულ მიწებზე არაქართული სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნები შეიქმნა, რომლებშიც ქართველებისთვის, ქართული ენისთვის, ქართული კულტურისთვის ადგილი არ არის, ანუ ქართველი ხალხის არეალი, სასიცოცხლო სივრცე მკვეთრად შემცირდა. მეტიც, ანალოგიური პროცესებისთვის ნიადაგი მზადდება სხვა ქართულ რეგიონებშიც“. რას იტყვით ამ საფრთხეების შესახებ?

ბერიძებს, თუ რა უბედურება გეჭირს. **დაიჯერებთ, რომ თვით II მსოფლიო ომის დროსაც კი, 1941-1945 წლებში, საქართველოში მოსახლეობის გუნდობრივი მატება იყო და არა — ისეთი კატასტროფული მდგომარეობა, რომელიც დღეს არის. მაშინ 135 ათასი კაცით ბანიზარად საქართველოში მოსახლეობა, ახლა კი გუნდობრივი მატება უზრუნველყოფს არაფერს. რაც შეეხება ალექსანდრე ჭაჭიაშვილის მოსაზრებას, რომ „ანალოგიური პროცესებისთვის ნიადაგი მზადდება სხვა ქართულ რეგიონებშიც“ — ეს საფრთხეები რეალურად არ არსებობს, მაგრამ ხომ ფაქტია: იქ არის ათეულობით სომხური სოფელი, რომლებშიც ერთი ქართული ოჯახიც არ სახლობს. და თუ ამ ყველაფერს პოლიტიკურ ჭრილში განვიხილავთ, ვფიქრობ, არც ისე შორსაა ის დღე, როცა ქართველები არა მარტო უმცირესობაში ვიქნებით საქართველოში, არამედ კანტი-კუნტად დავრჩებით.**

«1980-1989 წლებში საქართველოში გუნდობრივი მატება იყო 433 ათასი კაცი, 2000-2009 წლებში — მხოლოდ 53 ათასი კაცი, ანუ 10 წლის მანძილზე გუნდობრივი მატების მაჩვენებელი 8,3-ჯერ შემცირდა და არ არის სავსებით აკანონიერებული მდებარეობაში, ძველანაში (53584 კაცი) 34 პროცენტით»

ბაიჯანელები კომპაქტურად სახლობენ, მოგვსენებიათ, რადგან მათი უდიდესი სურათი და სტატისტიკაც გვაქვს. — უარესი სიტუაციაა სამცხე-ჯავახეთში. რეალური სტატისტიკა არ არსებობს, მაგრამ ხომ ფაქტია: იქ არის ათეულობით სომხური სოფელი, რომლებშიც ერთი ქართული ოჯახიც არ სახლობს. და თუ ამ ყველაფერს პოლიტიკურ ჭრილში განვიხილავთ, ვფიქრობ, არც ისე შორსაა ის დღე, როცა ქართველები არა მარტო უმცირესობაში ვიქნებით საქართველოში, არამედ კანტი-კუნტად დავრჩებით.

ლარ ერს ჰქონდეს პრეტენზია, საკუთარ ქვეყანაში, მრავალსაუკუნოვან ქართულ სახელმწიფოში, იყოს ყველაზე მრავალრიცხოვანი. ეს სამართლიანი პრეტენზიაა, ამაში არაფერია ქსენოფობიური და შოვინისტური. საკითხავი ის არის, თუ რა პოლიტიკას ატარებს ქართველობის გამრავლების მიმართულებით სახელმწიფო... — რას გულისხმობთ? — რას და მართებულ, სწორ დემოგრაფიულ პოლიტიკას, რომლის შედეგადაც იმ რეგიონებში, სადაც ქართველები ცხოვრობენ და სადაც მოსახლეობის ბუნებრივი მატების მაჩვენებელი უარყოფითი ან არადადამაკმაყოფილებელია, სახელმწიფომ ისეთი პოლიტიკა უნდა გაატაროს, ისეთი მიდგომები გამოიყენოს, რომელიც ნაახალისებს და უზრუნველყოფს მოსახლეობის ბუნებრივ მატებას, ანუ იმას, რომ შობადობა გაცილებით მეტი იყოს სიკვდილიანობაზე... — და რა მდგომარეობაა ამ მხრივ რეგიონებში, სადაც

10 წელიწადში 53-ათასიანი ბუნებრივი მატება არაფერია. ეს ნიშნავს, რომ მართლაც გადასწრაფებისკენ მივუძვანებით. ამ სტატისტიკით, მატება იყო თბილისსა (29 ათასი კაცი) და აჭარის რეგიონში. თბილისი დედაქალაქია, ქვეყნის ყველაზე განვითარებული ნაწილია და შეძლებული თუ ფინანსურად მეტ-ნაკლებად უზრუნველყოფილი მოსახლეობის უდიდესი ნილი მოდის თბილისზე, ამიტომ მისი ბუნებრივი მატება გასაგებია. აჭარაშიც მატებაა, რამეთუ იქ მრავალრიცხოვანი მუსლიმანური მოსახლეობა და სხვადასხვა ფაქტორით აიხსნება დადებითი მონაცემები. მაგრამ რა ხდება სხვაგან? 2000-2009 წლებში გურიაში 4 ათასი კაცით მატებითი — 9 ათასით, კახეთში — ათასით, მცხეთა-მთიანეთში — 1700-ით, რაჭა-ლეჩხუმში კი — 4200-ით. რაჭაში მართლაც კატასტროფაა, იმ 28 ათასი მოსახლეობის ცხოვრებას. ოციოდე წელიწადში რაჭა

გამოსავალი? — თუ ეკონომიკურად არ მოქალაქეობს მოსახლეობა, თუ არ გადამიჭრას სოციალური პრობლემები, მაშინ არაფერი გვეშველება — გადავხდებით. გაეროს პროგნოზების თანახმად, 2050 წელს საქართველოს მოსახლეობა 3 მილიონი იქნება. არის უფრო შერეული პროგნოზებიც. იმეორეთი ყველაზე დიდი რეგიონია საქართველოში. 1989-2009 წლების მონაცემებით, წელს 10 წლის მონაცემებთან შედარებით, იმეორეთის ტიტუმი ყველა რაი-

უნდა დანახდეს უზვიდობის გადარსადი

აპი მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ეტიმოლოგიის ლექსიკონი თუ ჯერ არ გვაქვს (როგორც ჩანს, ეს არის ლევანას აზრით ამა თუ იმ ერის პროგრესულობის მთავარი მაჩვენებელი), სამაგიეროდ შოთა, ტატო, ილია, აკაკი, ვაჟა, ნიკალა, ბალატიონი, ჭაბუა გვყავს, რომელთა მსგავსი ეტიმოლოგიური ლექსიკონების მქონე ერების აზროვნებას ვერც კი დაეინფორმება. ხოლო ეს ბანიონები თუ „ნუ არ წაიღო“ მსოფლიო, ეგ იმ მსოფლიოს პრობლემაა და არა საქართველოს, რადგანაც მაგით არაფერი აკლდება ამ ტიტანების შემოქმედებას! მაგრამ, ეს რომ გაიგო, უნდა გტიკოდეს, რომ გტიკოდეს, უნდა გიყვარდეს და, რომ გიყვარდეს, „გულქართლი“ უნდა იყო და არა ლიბერალისტი რესპუბლიკელი...

«ბაქრაძე» «ნასუკარზე»

გაზეთ „ჯორჯიან თაიმსის“ 2008 წლის 17 აპრილის ნომერში დასტამბული იყო სტატია სათაურით „ვინ და რატომ „ჩაუშვა“ ლევან ბერძენიშვილი „სუკ“-ის იზოლატორში“. უფრო სწორად ეს იყო „სუკ“-ის განსაიდუმლოებული დოკუმენტების ქსეროასლები. რის საფუძველზეც „საქართველო და მსოფლიოში“ (2010 წ. 17-23 მარტი) დაიბეჭდა ჩემი წერილი სათაურით „როგორ იქცა სპილო კურდღლად“ და სანამ წინამდებარე წერილის შექმნის დღევანდელ მიზეზებზე ვისაუბრებ, თხოვრებას სწორედ იმ, 2 წლის წინანდელი სტატიიდან ამონარიდით დავიწყებ: „როგორც ცნობილია, აშშ-ის რესპუბლიკური პარტიის სიმბოლო სპილოა. რაც შეეხებათ ქართველ რესპუბლიკელებს, მათი სიმბოლიკით არასოდეს დავინტერესებულვარ, მაგრამ, სავარაუდოდ, და, გნებავთ, ლოგიკურადაც მათი, როგორც საქართველოში აშშ-ის წამყვანი პარტიის ფილიალის, სიმბოლო სპილო თუ არა, სპლიყვი, ანუ პატარა სპილუკა უნდა იყოს“.

ჩინების მთავარი დაქვარებული ლიბერალური დემოკრატიის ამოსავალი წერტილი, მთი იდეოლოგია «ჩემი შუაგულ, ქვა ქვაზე ნუ დარჩენილას» ფილოსოფია უფილა. ჩვენს წინაპრებს მსგავსი ფილოსოფიით რომ ეზარდათ შილაგი, მაშინ პარტილას ქვა ქვაზე აღარ იდგოდა საქართველო

როგორც იმ დოკუმენტებიდან ირკვევა, სინანულში ჩავარდნილ ლევან ბერძენიშვილისთვის თხოვნა შეუსრულდებოდა და საკანში სანერი მონოპოლიზება მიუერთებოდა. პოდა, მას შემდეგ კალამი ვერ გააგდებინეს ხელიდან — 1984 წლის 8 იანვარს დაიწყო და წავიდა აღიარება-მონანიება-ჩაშტების კასკადები. მამ ასე, პიკანტური ამონარიდები ლევან ბერძენიშვილის აღიარებითი ჩვენებებიდან: „თვითნებები (ე. წ. სამიზნეობა). — დ.მ.) შურნალი „სამრეკლო“, მეტი სოლიდურობისთვის გამოცხადდა არარსებული პარტიის (ესეც თვევნი უძველესი პარტია. — დ.მ.) ორგანოდ, ხოლო „პარტიას“ (სტილი აქაც და ყველგან დაეცულია. — დ.მ.) მოუძებნა პომპეზური და პრეტენზიული სახელი: საქართველოს რესპუბლიკური პარტია. და იქვე — „ჩვენი უსუსურობის კიდევ უფრო შესანიშნავად ჟურნალის პირველსავე ნომერს დაერთო „რესპუბლიკური პარტიის (არარსებულის. — დ.მ.) წესდება, რომელიც ჩემი რედაქციით მომზადდა“.

და კიდევ — „გადაწყდა, რომ სტატიები მოგვეზადებინა მე, ვ. ძაბირაძეს და ვ. შონიას, ჟურნალის გავრცელება კი, ჩემი წინადადებით, ეს „საქმე“ დაევალა ჩემს უმცროს ძმას, დავით ვალერიანის ძე ბერძენიშვილს“.

რა ჰქვია ამას, თუ არა ელემენტალურად „ჩაშტება“? ამის შემდეგ, როგორც ჩანს, ლევან ბერძენიშვილი მაგრად „შაშინებულა“ და „სინარულით მივიღე აფხაზეთის უნივერსიტეტის მოწვევა. სწორედ აქ, სოხუმში ჩვენი (ჩემი და ჩემი მეუღლის) ცხოვრების პირველსავე დღეებში მოვიდა გამოფხიზლება და არ გვალავ, რომ აფხაზეთში წასვლა იყო ფაქტიური გაქცევა არალეგალური საქმიანობისგან ნამდვილი და საჭირო საქმიანობისკენ. მე ფაქტობრივად გავწყვიტე კავშირი „სამრეკლოს-

თან“ და „რესპუბლიკურ პარტიასთან“, „სამრეკლოს“ მეორე ნომერი ჩემი მონაწილეობის გარეშე გამოვიდა“.

ჰა, როგორია? მაგრამ ჯერ სადა ხართ... დღეს, ვისაც არ ეზარება, სააკაშვილის სიმბოლოდ აღიარებულ ლაპარაკობს მათ შორის, ლევან ბერძენიშვილიც, რომელიც აი რას წერს: „ჩემი დაშინებული და კურდღლად-ცეცული პიროვნება შევებას პოულობდა მხოლოდ მუშაობაში“.

აი, ასე იქცა სპილო კურდღლად... და ბოლოს, „დედას ლევანას“ დისიდენტობის აპოგე, გნებავთ, კვინტესენცია — „ჩვენ (ანუ ძმები. — დ.მ.) დავუბრუნდით ჩვენს საზოგადოებას, ჩვენ გვახარებს ჩვენი დიადი ქვეყნის წარმატებები და განსაკუთრებით ყველაფერი კარგი, რაც ჩვენს რესპუბლიკაში კეთდება ბოლო წლებში. მინდა დიდი მადლობა ვუთხრა „სუკ“-ის თანამშრომლებს, განსაკუთრებით კი სამძებრო განყოფილების გამგეს, პოლკოვნიკ ა. მირიანაშვილსა და გამომძიებელს, კაპიტან გ. ცინცაძეს, რომლებმაც მამაშვილური და მეგობრული (ავოქე!) — დ.მ.) პუმანური დამოკიდებულებით საშუალება მომცეს, ამეხსნა ჩემი სულსთვის ეს მძიმე ტვირთი („სალოლ ლეოჯან“, კარგი ხარ! — დ.მ.) და მელიარებიანა ჩემი დანაშაული. ველოდები დამსახურებულ სასჯელს და იმედი მაქვს, რომ სასჯელის მოხდის შემდეგ რაიმეთი მაინც გამოვადგები ჩემს ერს, ჩემს ქვეყანას, ჩვენს საბჭოთა ხალხსა და მის იდეალებს. როგორც იქნა, ჩემი სინდისი სუფთაა“...

უუუჰ, ფინალი რავარია? თუმცა არა, ამ სადღეგრძელოს ნალდად მოუხდებოდა ძმების ორნამში ნამდვირი — „სოიუზ ნერუშიმი რესპუბლიკ სვობოდის“... სერიოზულად კი, ეს კაცი დღევანდელი რესპუბლიკური პარტიის საპატიო, ანუ სამუდამო თავმჯდომარეა და ნა-

ტო-ვეროკავშირის ტრუბადური უპირველესი... ახლა — რესპუბლიკის დღევანდელობასა და შედარებით ახლო წარსულზე: დათა თუთაშვილი არ იყოს, „ჯინჯოლიას გაზრდილები მამაზე უკეთესები ვითომ რატომ გამოვლენო“ და მართლაც, რესპუბლიკელების დღევანდელი თავმჯდომარე, „დიდი ლევანას გაზრდილი“ დავით უსუფაშვილი, სანამ რესპუბლიკურ პარტიაში ლიბერალური მწვერვალებსკენ მიმავალ აღმართებს შეუყვებოდა, 1989 წლის 13 აპრილს (!!!) სსრკ კომუნისტური პარტიის რიგებში განვერიანებულა. მართალია, ეს ის დრო იყო, როდესაც მთელი საქართველო კომუნისტებს დედ-მამის სულს უტრიალებდა და უფრო მეტიც, თბილისში ჯერ კიდევ ე. წ. კომუნდატის საათი მოქმედებდა და ქუჩებშიც ტანკები იდგა, მაგრამ მაინც... ეს ისე, ცნობისათვის და იმის წარმოსადგენად, თუ რა „ნათელი ფიქრები“ უტრიალებდა დავით უსუფას თავში სულ რაღაც ოციოდე წლის წინანთ, როცა სასოებით ელოდა რესპუბლიკური დემოკრატიის მანდატის გულში ჩახუტებას... თუმცა შევეშვით მის სიჭაბუკისდროინდელ კარიერის ტულ ვნებებს და ვნახოთ, ავერ სულ ახლახან თუ რა ნამოაცდენინა საკუთარმა შინაგანმა ხმამ დათუნას ერთ-ერთი ტელევიზიით (ე. წ. მეორე არხით) გამოსვლისას და მიხედვით, თუ რის გამო ეძახიან რესპუბლიკელებს ჩვენში ლიბერალისტებს:

„როდის გვექნება საარჩევნო წარმატება? მე ვთვლი, რომ რესპუბლიკური პარტია, რომელიც არის ლიბერალური მიმართულების პარტია, ჩვენ გვაქვს ძალიან ბევრი ისეთი შეხედულება და ისეთი იდეა, რომელიც, შესაძლოა, ჩვენი თანამოქალაქეების ერთ ნაწილში ვერ არის ისეთი პოპულარული. მაგალითად, ჩვენ ჩვენ შეიღებს არ ვუვლებით, რომ თქვენ, ჩემო შვილო, შენ დაიბადე და გაგაჩინეთ იმისთვის, რომ სამშობლოს გმირულად უნდა შევიღებ. მე ვუვლები, რომ, შვილო, თქვენ დაიბადეთ და შეიქნეთ და გაჩნდით ამ ქვეყანაზე, რომ იყოთ თავისუფალი და ბედნიერი და ყველა საკითხზე გააკეთოთ თავისუფალი არჩევანი და იყოთ ბედნიერი. და თუ თქვენი არჩევანი იქნება, გინდ სამშობლოს შეწირებით, გინდ თქვენს პროფესიას, რასაც გინდა. ბევრ ჩვენს თანამოქალაქეს არ ესმის ეს და მსაყვედურობს, რომ არ ხარ პატრიოტი“...

აბა, რა კომენტარი უნდა რესპუბლიკური პარტიის თავმჯდომარის ამ „აღიარებითი ჩვენებას“ იმის გარდა, რომ რესპუბლიკის მიერ დეკლარირებული ლიბერალური დემოკრატიის ამოსავალი წერტილი, მათი იდეოლოგია „ჩემს შემდეგ, ქვა ქვაზე ნუ დარჩენილას“ ფილოსოფია ყოფილა. ჩვენს წინაპრებსაც მსგავსი ფილოსოფიით რომ ეზარდათ შილაგი, მაშინ მართლაც ქვა ქვაზე აღარ იდგოდა საქართველო.

თუმცა არა, კიდევ ერთი რამის თქმა შეიძლება: ეტყობა, დაიჯერეს ბიძინა ივანიშვილის ნათქვამი, რომ რესპუბლიკელების ერთადერთი ნაკლი ის არის, რომ ხალხისთვის გასაგებ ენაზე ვერ ლაპარაკობენ და, აბა, პირდაპირი ტექსტით გვეუბნებიან, რასაც ფიქრობენ. ეს რომ ასეა, გავიხსენოთ ისევე რესპუბლიკის საპატიო თავმჯდომარე ლევან ბერძენიშვილი და ვნახოთ, მანაც როგორ გაითვალისწინა ბიძინას შეგონებანი და როგორი „აღიარებითი ჩვენებები“ დაახვავა, როგორ აჭიკჭიკდა ხალხისთვის გასაგებ ენაზე. ელონდაც ადრინდელი ვითარება, როგორც „სუკ“-ის იზოლატორში, არამედ ამჯერად „მავსტროს“ კომფორტულ სტუდიაში, თამარ ჩიქოვანის საავტორო გადაცემაში, სადაც აქა-იქ „მიმობნეულ მარტინების“ რა თქმა უნდა, ციტირების სახით გაგაცნობთ:

„...პოლიტიკური კულტურის თვალსაზრისით, პოლიტიკური პარტიები ბევრად ნინ არიან, ვიდრე საზოგადოება“;

„...საზოგადოების პრეტენზიები — რატომ არ ამხობს აშშ ნაცების ხელისუფლებას, პოლიტიკულტურობაა“, მაგრამ მთავარი, ანუ „საით უბედა“ ყველაზე მძიმეწონიანი (პირდაპირიც და გადატანითი მნიშვნელობითაც) რესპუბლიკელი, გადაცემის ბოლოსკენ გამოჩნდა, და ამიტომ მეც ქვემოთ მოგახსენებთ. მანამდე კი...

„ჩვენ ხომ საერთოდ არაფერი გავიკეთებთ, მაპატი-

ოს მსოფლიო, მაგრამ ჩვენ, ქართველებმა, ჩვენთვის ვაკეთებ, რაც ვაკეთებ. მსოფლიოსთვის სტალინის მეტი არაფერი მიგვიცია და იმანაც გენოციდების, ეთნოციდების და უბედურობების მეტი, რა აჩუქა მსოფლიოს? ჩვენ სატერაბახო რაც გვექონდა, ლიტერატურა, პოეზია, მსოფლიოში არ წაიღო, გაიარა მსოფლიოს მატარებელმა ჩვენს მიღმა. ჩვენ ხომ ერთადერთი ნაცია ვართ, რომელსაც ეტიმოლოგიური ლექსიკონი არ დაუწერია“;

საკუთარ ხალხზე, ქვეყანაზე ასეთი აგდებით, დაცინვით, ცუდად შეფარული სიძულვილით საუბარი გავიწილა?!

ეტიმოლოგიის ლექსიკონი თუ ჯერ არ გვაქვს (როგორც ჩანს, ეს არის ლევანას აზრით ამა თუ იმ ერის პროგრესულობის მთავარი მაჩვენებელი), სამაგიეროდ შოთა, ტატო, ილია, აკაკი, ვაჟა, ნიკალა, ბალატიონი, ჭაბუა გვყავს, რომელთა მსგავსი ეტიმოლოგიური ლექსიკონების მქონე ერების აზროვნებას ვერც კი დაეინფორმება. ხოლო ეს გენიოსები თუ „ნუ არ წაიღო“ მსოფლიო, ეგ იმ მსოფლიოს პრობლემაა და არა საქართველოს, რადგანაც მაგით არაფერი აკლდება ამ ტიტანების შემოქმედებას! მაგრამ, ეს რომ გაიგო, უნდა გტიკოდეს, რომ გტიკოდეს, უნდა გიყვარდეს და, რომ გიყვარდეს, „გულქართლი“ უნდა იყოს და არა ლიბერალისტი რესპუბლიკელი... რომელიც არა თუ „ბეჭტზე ვარდება“, უფრო და უფრო უმატებს „აბარტებს“ და ბოლოს მუერაქცხეფასაც გვაყენებს მთელ საქართველოს:

„საქართველოში მოდამია — მოდი, შე ურეიტინგოვ! რესპუბლიკურ პარტიას უზომავენ რეიტინგს, როცა ის არ აპირებს არჩევნებში ცალკე გასვლას (როცა დააპირა და გავიდა, ხომ რას ამბობ, „კრამიტებს ლანალუნი აუტყება“, — დ.მ.). რეიტინგის გაზომვას რა აზრი აქვს, ვიცო — არ ჰყავთ ბევრი მომხრე. ვენაცვალე იმ ადამიანს, ვისაც ჰგონია, რომ იდეოლოგია არა აქვს მალალი რეიტინგი. მე მიმანინია, რომ რესპუბლიკური პარტიის დაბალი რეიტინგი არის ამავე დროს საქართველოს დაბალი რეიტინგი. ეს ასეთი პარტიაა. როცა ამას მალალი რეიტინგი ექნება, ჩემს ქვეყანასაც მალალი რეიტინგი ექნება და აღარ იქნება 103-ე ადგილზე“.

აი, თავხედობაც ასეთი უნდა, ანუ, აი, „საით უბერავდა“ ზემოთ ჩვენი ლევანა: ჩვენ, ქართველი საზოგადოება სანამ არ ავმადლებით რესპუბლიკელების დონემდე, ვიქნებით მაჩანჩალები მსოფლიოში დემოკრატიულობის კუთხით! თუ ეს მართლა ასეა, მაშინ თანახმა ვარ, მარად მაჩანჩალები ვიყოთ! თქვენ, ჩემო მკითხველო?

დავით მხეიპა

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ანზორ მაისურაძე:

ნატო საქართველოს პარკეზანი არ არის

„ორი საათის განმავლობაში ვსაუბრობდით რუსთაველის პროსპექტზე და ცნობილი თურქოლოგი დანვრილიაბით მიაგმოგდა იმაზე, თუ რა გუშაობა მიმდინარეობდა თურქეთში საზოგადოებრივ დასაშლელად და რა როლი ენიჭებოდა ამ საქმეში აფხაზეთს, როგორც რეგიონს, სადაც შესაძლებელი იყო ეთნოკონფლიქტის გაღვივება, მაშასადამე, დანვრილიაბის შიშით.“

— რამდენად ეფექტიანი შეიძლება იყოს საქართველოს დაზვერვის არ ვიცი რა სტრუქტურა, დღევანდელ ვითარებაში? გვყავს კი საერთოდ დაზვერვა?

— გვყავს და თანამშრომლობს კიდევ აშშ ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოსთან. ჩემი აზრით, ყველა მნიშვნელოვან ინფორმაციას, ანალიტიკურ მასალებს და ა.შ. იქიდან ვიღებთ. „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრა უშიშროების გენერალ-მაიორი ანზორ მაისურაძე, რომელსაც აღმოსავლეთის ქვეყნებში მუშაობის მდიდარი გამოცდილება აქვს.

— ბატონო ანზორ, ერთ-ერთ თქვენ უკვე თქვით, რომ რუსეთი არ დათმობს თავის სამხედრო-საზღვაო ბაზებს, რომლებიც სირიაში აქვს და მხარს არ დაუჭერს უშიშროების საბჭოს მცდელობას სირიაში ძალადობრივი ოპერაციის განსახორციელებლად. ახლა კოფი ანანის პროექტი რუსეთმა მხარდაჭერის ღირსად სცნო, ნიშნავს ეს, რომ მან მიიღო თანხმობა სირიაში თავისი ბაზების დატოვების შესახებ, მოვლენების ნებისმიერი განვითარების მიუხედავად?

— რა თქმა უნდა, ნიშნავს. მეტიც: ახლახან გაფორმა ინფორმაციამ, რომ რუსეთმა თავისი „სპეცნაზი“ ლატაკიაში გადასხა, იქაური ბაზების დასაცავად. გასაკვირი არაფერია. ხმელთაშუა ზღვა სტრატეგიული რეგიონია, რომელშიც მრავალი ქვეყნის ინტერესები იკვეთება, მათ შორის, რუსეთისაც.

— ხომ არ გრჩებათ შთაბეჭდილება, რომ სხვა ქვეყნებში კონფლიქტების რეგულირებისადმი საქართველოში უფრო ყურადღებანი და მოკიდებულებაა, ვიდრე საკუთარი, მოუგვარებელი კონფლიქტებისადმი?

— ჩემი აზრით, ქართველი კაცი, სანამ ცოცხალია, ამ ისტორიულ უსამართლობას ვერ შეურიგდება. ეს ეხება ჩვენს თაობასაც და მომავალ თაობებსაც.

პრობლემა რომ გადაწყდეს, საჭირო იქნება, აშშ და სხვა ქაპიტალისტური ქვეყნები რუსეთთან ერთად შეთანხმდნენ, ერთიან პოზიციას დაიღებენ. არ ვიცი, რა შეთანხმება იქნება... თუ რუსეთი და-

თანხმდება ცხინვალის რეგიონიდან და აფხაზეთიდან გასვლას, მაშინ გადაწყდება კიდევ ეს მტკივნეული პრობლემა.

მაგრამ შეთანხმება საეჭვო, დღევანდელი გადასახედიდან მაინც.

აფხაზეთი მხოლოდ საქართველოს პრობლემა არ არის, არც უნინ ყოფილა. აფხაზეთისადმი ინტერესი, როგორც ერთ-ერთი რეგიონისადმი, რომელიც ცხინვალისა და გუბუჯის რეგიონების მიმდებარე უბნებშია, უფრო მეტად უნდა იყოს „ცივი ომის“ პერიოდისა და მოდის.

ასეთივე დამოკიდებულება იყო ცენტრალური აზიის, ბალტიისპირეთის რესპუბლიკებისადმი.

მოკლედ, 1966 წელია. სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტში უფროს ოპერანმუნებულად ვმუშაობ. რუსთაველზე ვხვდები ცნობილ თურქოლოგს, პროფესორ ოთარ გიგინეიშვილს, რომელიც საჭიროთა კავშირ-თურქეთის სასაზღვრო-სადემარკაციო კომისიის წევრი იყო. ახალი ჩამოსული გახლდათ თურქეთიდან, სადაც ექვსი თვე იმყოფებოდა. ორი საათის განმავლობაში ვსაუბრობდით რუსთაველის პროსპექტზე და ცნობილი თურქოლოგი დანვრილიაბით მიაგმოგდა იმაზე, თუ რა გუშაობა მიმდინარეობდა თურქეთში საზოგადოებრივ დასაშლელად და რა როლი ენიჭებოდა ამ საქმეში აფხაზეთს, როგორც რეგიონს, სადაც შესაძლებელი იყო ეთნოკონფლიქტის გაღვივება, მაშასადამე, დანვრილიაბის შიშით.

იყო ასეთი შეცდომები სხვაგანაც და დაიწყო ფერგანა, სუმგაითი, მთიანი ყარაბაღი, ბალტიისპირეთი...

«პრობლემა რომ გადაწყდეს, საჭირო იქნება, აშშ და სხვა ქაპიტალისტური ქვეყნები რუსეთთან ერთად შეთანხმდნენ, ერთიან პოზიციას დაიღებენ. არ ვიცი, რა შეთანხმება იქნება... თუ რუსეთი დათანხმდება ცხინვალის რეგიონიდან და აფხაზეთიდან გასვლას, მაშინ გადაწყდება კიდევ ეს მტკივნეული პრობლემა»

ლოვანი იყო, რომ ვთხოვ, ნაირილოვით ჩამოყალიბებული. მისი მოსაყვანი ბარათი შევუტანე ჩემს უშუალო ხელმძღვანელს, რომელმაც არ მიიჩინა საჭიროდ ამ თემაზე ყურადღების გამახვილება და ლიტერულ სამუშაოში ჩააპირა მირჩია.

— არ იტყვი, ვინ იყო?

— საჭირო არ არის, რადგან არც ის კაცი, რომელმაც ასე გადაწყვიტა, არც კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ინაური, რომელმაც 1988 წელს მოიკითხა ბატონ ოთარის ნაწერი, ცოცხლები აღარ არიან...

ამ დროს, ანუ 1988 წელს გააპტირებდნენ აფხაზი სეპარატისტები და ინაური, ბუნებრივია, საქმიანის ისტორიით დაინტერესდა... მაგრამ დრო დაკარგული იყო და გემ-რი რამ, რისი თავიდან აცილებაც შეუძლებელია, უკვე ქრონიკული დაავადების სტადიაში იყო გადასული.

იყო ასეთი შეცდომები სხვაგანაც და დაიწყო ფერგანა, სუმგაითი, მთიანი ყარაბაღი, ბალტიისპირეთი...

კიდევ ერთხელ ცოცხლებსა და დემოკრატიის ურთიერთობაზე

— ნინა ინტერვიუში, თქვენ თქვით, რომ იმ ქვეყანაში, სადაც შეიხს 50 ცოლი ჰყავს, დემოკრატიაზე ლაპარაკი შეუძლებელია.

— ახლაც იმავეს ვაფიქროვებ, მხოლოდ დავუმატებ, რომ ეს შესანიშნავად იცან იმით, ვინც ამ ლოზუნგის ფრიალით შედის არაბულ სამყაროში, მუსლიმურ ქვეყნებში, ვითომ დასავლური წესრიგის, თანამედროვე ცივილიზაციის შეტანის კეთილშობილური მისიით, ფაქტობრივად კი, იქ თავიანთი გავლენის გასავრცელებლად იღვწიან.

— ნეოკოლონიალიზმის ახალი ფორმა?

— დიახ, და ეს უკვე შუბლზე აწერილი, ოღონდ ამ შუბლს უახლესი სამხედრო ტექნიკა და ნერტილოვანი ავიადარტემები ჰქვია.

პირდაპირ გეტყვით, რომ დემოკრატია ისეთი ქვეყნებში, როგორცაა ირანი, ავღანეთი და ა.შ., კარგად ხანს არ დაიწყებდა.

ბა, თუმცა ისიც საკითხავია: საჭიროა კი? ცივილიზაციის მსოფლიოს ამ ქვეყნებში თავისი გზით ვითარდება, ბუნებრივ გზით და მისი ძალადობრივი შეცვლა კატასტროფის მომტანი იქნება.

ახლა ორმოცდაათი ცოლის შესახებ.

წლების წინ მე და ორი ჩვენი დიპლომატი მუშაობდით ერთად შეიხს ვესტმურეთ. დიდი პატივით მიგვილო. დარბაზი ტრადიციულად ხალიჩებით, ბალიშებითა და მუთაქებით იყო განწყობილი. აღმოჩნდა, რომ ამათი არაჩვეულებრივად სასიამოვნო სურნელება იფრქვეოდა. ისეთი სიმშვიდე იდგა, თითქოს შუა საუკუნეების განზომილებაში გადავიხატულეთ. ჩვენი ქალბატონები ხალიჩებზე რომ მოთავსდნენ, ბუნებრივად, მუხლები გამოუჩნდათ, რაც ჩვეულებრივი იყო იმდროინდელ ევროპაში.

დაუყოვნებლივ შემოვიდა შეიხის სამი ხათუნი, სამი ცოლი, სამი უძვირფასესი თავსაფრით ხელში და მიაფარეს ეს თავსაფრები ჩვენების მუხლებს.

ჩვენი მასპინძელი შეიხი, რომელსაც წვერ-ულვაში იწოდებოდა, შევხვდით, დიდი ყალიონით თრიაქს ეწეოდა და იღიმოდა.

მაგრამ მისი ირონიული ლემილი მაშინ უნდა გენახათ, ჩვენ, დავალების შესაბამისად, ლაპარაკი რომ დავუწყეთ თანასწორობაზე, სოციალიზმის უპირატესობაზე, კომუნისტურ სისტემაზე, ადამიანის უფლებებზე და ა. შ.

სახეზე ეხატა, რომ (ბოდიშს გიხდით ამ სიტყვებისთვის) ძალიან ფეხებზე ეკიდა ეს „მალაი მატერიები“.

სამი თუ ოთხი საათი ვიყავით იმ ადამიანთან და ჩვენი თვალთ ვხედავდით, როგორ ემსახურებოდა მას და მის სტუმრებს (ანუ — ჩვენ) ცოლების, შვილების მთელი არმია — თვლა არ ჰქონდა.

რა დემოკრატიაზე შეიძლება იქ ლაპარაკი? მენტალიტეტი, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბდა, რასაც რელიგიამ შეუწყო ხელი, ასე ადვილად, ისტორიის ამ მოკლე პერიოდში ვერ შეიცვლება.

— ორმოცდაათი ცოლი რომ გყავს, მართლა ვერ იქნებოდა დემოკრატიის სიკეთეებზე... ეს შეიხი — კარგი, მაგრამ რიგითი ერაყელი?

— იმას, გგონიათ, განსხვავებული მენტალიტეტი აქვს?! შეიხია მისი მარჩენალი, იმას ემსახურება და სხვანაირად ვერც წარმოუდგენია ცხოვრება, არსებობა საერთოდ.

— თუმცა რას გეკითხებით, ავღანეთში რომ ვიყავი, ახალგაზრდული მოძრაობის ლიდერებმა ამის შესახებ, რომ ქაბულშიც კი და არა რომელიმე მიყრდნეულ პროვინციაში, კომკავშირის მსგავსი ქალთა ორგანიზაცია ვერ ჩამოაყალიბეს იმიტომ, რომ... ვერ შეძლეს ამ ორგანიზაციის წევრი გოგონების წევრობის დამადასტურებელი პირადობის მონიშვნით უზრუნველყოფა, რადგან წარმოუდგენელი შეიქმნა მათთვის ფოტოსურათების გადაღება: სახე ფარანჯით აქვთ დაფარული კომიკური სიტუაცია!

— ხომ არ იყო სადამ ჰუსეინი შეიხი?

— არა, რა თქმა უნდა. „ახალი ფორმაციის“ კ-

აქტიუმი

საფრანგეთში ისლამისტები დააპატიმრეს

საფრანგეთის პოლიციამ ჯიზადის მებრძოლის, მუჰამედ მერას მიერ ჩადენილი მკვლევლობების კვლადაკვალ ეჭვმიტანილ ისლამისტებზე ახალი იერიში განახორციელა. მარსელში, რუბეკსში, კარპენტრასა და რამდენიმე სხვა ადგილას ჩატარებული სპეცოპერაციის შედეგად, სულ ცოტა, ათი ადამიანი დაპატიმრებული. პოლიციის განცხადებით, იერიშთა უმეტესობა ქვეყნის სამხრეთ და სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში, მარსელში, კარპენტრასში, ვალენსა და პაუში განხორციელდა, ასევე რუბეკსში, რომელიც ბელგიის საზღვართან ახლოს მდებარეობს. როგორც ერთ-ერთმა პოლიციელმა განაცხადა, დაპატიმრებულებს მუჰამედ მერას მსგავსი დახასიათება ჰქონდათ. საფრანგეთის პრეზიდენტმა ნიკოლა სარკოზიმ პირობა დადო, რომ მერას მკვლევლობების შემდეგ, რადიკალი ისლამისტების მიმართ მკაცრ ზომებს გაატარებდა.

„ბარამ აქვე ვიტყვი, რომ ალექსანდრე ჭაჭიას ეს ციკლი კრიტიკული ანალიტიკით არის გამოჩენილი, მაგრამ მისი პირდაპირობა, შენიშვნები თვითმხიანი კი არ არის, არამედ ერთგვარი ლაკონის ქაღალდია, გნებავთ, ორიენტირი და მიმართულია ბრმად მიმდინარე წინააღმდეგ, გასათვალისწინებელია უშეცდომო ნაბიჯების გადასადგმელად.“

ცი იყო თავის დროზე, სამხედრო.

— შექმნა ბაასის პარტია და ძალაუფლება ხელში აიღო, მაგრამ როგორც კი ხელისუფალი გახდა, შეიხად იქცა. და ამის მიზეზი კი ისაა, რომ მასაც, შეიხსაც და რიგით ერაცსაც ერთნაირი მენტალიტეტი აქვთ. მთავარია, შესაძლებლობა მიეცეთ. ასეთი შესაძლებლობა კი დემოკრატიას არ მოუპოვებს. არც სოციალიზმი უნდათ, არც კაპიტალიზმი...

— დემოკრატიის დამყარებისთვის ბრძოლა აღმოსავლეთში, გამოდის, ბლფია. მაგრამ ქართველი ჯარისკაცები ტერორიზმის აღსაკვეთად თავს რომ სწრაფენ ავღანეთში, ამას როგორ ახსენით?

— ახსნაც არ სჭირდება. სამხედრო ძალით ტერორიზმს რომ ვერ მოერივნენ, ხომ ნათელია. ძალის დაპირისპირება მხოლოდ გამდიდრების ეფექტურია. ასე იყო, როცა საბჭოთა არმიის „შეზღუდული კონტინგენტი“ შევიდა ავღანეთში; ახლაც ასეა, როცა იქ კოალიციის სამხედრო ნაწილები დგანან.

— მაგრამ საბჭოთა კავშირმა გამოიყვანა თავისი შეიარაღებული ძალები...

— ამერიკაც მიდის ამ დასკვნამდე, გამოვა კიდევ ავღანეთიდან, კოალიციის ქვეყნები, ნატოც... თუმცა ნატო ჩვენი ხელისუფლების მაღლობელია, რადგან საქართველო, როგორც „ასპირანტი“ ქვეყანა, სისტემატურად ზრდის თავისი ჯარის კონტინგენტს ავღანეთში.

— ამკარა ამოვარდნა რეალობიდან.

არის დაზვერვა სამართლებრივი?

— ბატონო ანზორ, ერთი შეკითხვა აფხაზეთთან დაკავშირებით: დღეს თითქოს ყველაფერი ვიცით იმ მოვლენების თაობაზე, რომლებიც კონფლიქტის პერიოდში ვითარდებოდა, მაგრამ ვიცოდით კი ყველაფერი, რაც ომის დაწყებამდე ან ომის დროს ხდებოდა?

— გულახდითად გითხრათ? — რა თქმა უნდა. — არაფერიც არ ვიცოდით. — ხუმრობთ?

— სახუმარო თემა არ არის. 1992 წლის 2 მაისს დამიბარეს სახელმწიფო საბჭოში. შევედი ბატონ ედუარდ შევარდნაძესთან და მან მიუკბინა-მოუკიბა ვადა მითხრა, რომ ჩვენ — სახელმწიფო უშიშროების თანამშრომლები წარსულში დავარჩით, რომ დადგა სხვა დრო და ამიტომ სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრო აღარ იარსებებს, მის ნაცვლად იქმნება დაზვერვისა და ინფორმაციის სამსახური.

— ვუპასუხე, რომ ამას ჩვენს თანამშრომლებს ვერ ვეტყვოდით, ვთხოვე, თავად მოსული-

ყო ჩვენთან და გამოეცხადებოდა ეს გადაწყვეტილება საერთო კრების წინაშე.

— ასეც მოხდა.

— ათასამდე კაცი შეიკრიბა ჩვენს სხდომათა დარბაზში. სიტყვა მივეცი შევარდნაძეს და მან თქვა, რომ სახელმწიფო საბჭომ მიიღო ასეთი გადაწყვეტილება, რადგან ყოფილი „კაგებე“ კომპრომენტირებულია ხალხის თვალში, საზოგადოებრივი აზრი მას აღიქვამს, როგორც საქართველოს დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ მებრძოლ, თავისუფლების დამთრგუნველ სტრუქტურას და ამიტომ მისი არსებობა შეუთავსებელია დღევანდელ ვითარებასთან, დამოუკიდებელი საქართველოს სახელმწიფოებრიობასთან.

— დაამთავრა სიტყვა შევარდნაძემ და იკითხა:

— არის შეკითხვები?

— დარბაზში ისეთი სიჩუმე იდგა, როგორც ამბობენ, ბუზის გაფრენას გაიგონებდით. ბუზისას — ჰო, მაგრამ შეკითხვას — არა. ხმა არავის ამოუღია.

— რით ხსენით ამას? ყველაფერი გასაგები იყო, თუ შეკითხვებს აზრი არ ჰქონდა, რახან სახელმწიფო საბჭოს — სიგუა, კიტოვანი, იოსელიანი, შევარდნაძე — გადაწყვეტილება მიღებული ჰქონდა და არაფერი შეიცვლიდა?

— ეს სიჩუმე პროტესტის ნიშანი იყო...

— აფხაზეთთან ამას რა კავშირი ჰქონდა?

— პირდაპირი. მეორე დღეს ვლადისლავ არძინბამ, რომელიც წინა ხელისუფლების დროს აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარედ იყო არჩეული, დაიბარა ავტონომიური რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების მინისტრი ავთანდილ იოსელიანი და ჰკითხა:

— მართალია, რომ თბილისში გააუქმეს უშიშროების სამინისტრო?

— ავთომ, ცხადია, დადებითად უპასუხა.

— მაშინ ჩათვალეთ, რომ თქვენც გათავისუფლებული ხართ.

— ამ განცხადებას მოჰყვა ქართული თანამშრომლების მასობრივი დატოვება აფხაზეთის სპეცსამსახურში. განწყობა ყოველგვარი კავშირიც მინტონთან, დამიბარა აფხაზეთიდან ინფორმაციის მიღების ის არის, რომელიც წლების განმავლობაში მუშაობდა.

— როგორ ვიცი, ახალ სტრუქტურას, რომელსაც ირაკლი ბათიაშვილი ჩაუდგა სათავეში, არც ერთი პატაკი არ მიუღია აფხაზეთიდან — გამოგზავნი არავინ იყო.

— ამიტომ არ ფლობდა თბილისი რეალურ ვითარებას, რომელიც აფხაზეთში ჩამოყალიბდა?

«პირდაპირ გეტყვით, რომ დემოკრატია ისეთ ქვეყნებში, როგორცაა უკრაინა, ავღანეთი და ა.შ., კარგა ხანს არ დაეყარება, თუ არა ისინი საკითხავია: საჭიროა კი?»

— დიას, ამიტომ.

— ბატონო ანზორ, რახან დაზვერვა ჩამოვარდა საუბარო, ბარემ გკითხავთ: რამდენად ეფექტური შეიძლება იყოს საქართველოს დაზვერვის არ ვიცი რა სტრუქტურა, დღევანდელ ვითარებაში? გვყავს კი საერთოდ დაზვერვა?

— გვყავს და თანამშრომლობს კიდევ ახლა ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს საქართველოში? თქვენ როგორ გგონიათ?

— მე გგონია, რომ შეუძლებელია არ ჰყავდეს. თანაც საქმეში ჩახედულ ავტორებთან ნამიკითხავს, რომ აშშ-ის სპეცსამსახურების კადრების სამჭედლო პრესტიჟული პარტნიორი უნივერსიტეტი, რომელიც ძირითადად აფრიკის პროსოციალისტური ქვეყნების მომავალი ლიდერების ახალ თაობებს ზრდიდა.

— ასე რომ, ახლაც და უცხო აქ არაფერია. ჩვეულებრივი პრაქტიკაა.

— ბატონო ანზორ, ერთი ხანია, რუსეთიდან შემოგზავნილ ამდენ ტერორისტს, ჯაშუშსა და აგენტს ჯგუფ-ჯგუფად ვიჭერთ, ადრე თუ გვივიფრავთ და დაგიაპტიმრებით უცხო ქვეყნების დაზვერვის თანამშრომლები?

— იყო შემთხვევები. ჩვენ გან გავზავნილ ინფორმაციას დაყრდნობით რუსეთში დააპატიმრეს.

— იმდენი, რამდენსაც დღეს ვაპატიმრებთ?

— რას ამბობთ, ეგრე სადაა?! მახსენდება, პოლონეთში ვიყავი კოლეგებთან მიწვეული. უშიშროების პოლკოვნიკმა კარელ კრულმა, განყოფილების თუ სამმართველოს უფროსი იყო, დაიტრახა —

ერთი უხერხული საკითხი: ჰყავს აგენტები აშშ-ის ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოს საქართველოში? თქვენ როგორ გგონიათ?

— მე გგონია, რომ შეუძლებელია არ ჰყავდეს. თანაც საქმეში ჩახედულ ავტორებთან ნამიკითხავს, რომ აშშ-ის სპეცსამსახურების კადრების სამჭედლო პრესტიჟული პარტნიორი უნივერსიტეტი, რომელიც ძირითადად აფრიკის პროსოციალისტური ქვეყნების მომავალი ლიდერების ახალ თაობებს ზრდიდა.

— ასე რომ, ახლაც და უცხო აქ არაფერია. ჩვეულებრივი პრაქტიკაა.

— ბატონო ანზორ, ერთი ხანია, რუსეთიდან შემოგზავნილ ამდენ ტერორისტს, ჯაშუშსა და აგენტს ჯგუფ-ჯგუფად ვიჭერთ, ადრე თუ გვივიფრავთ და დაგიაპტიმრებით უცხო ქვეყნების დაზვერვის თანამშრომლები?

— იყო შემთხვევები. ჩვენ გან გავზავნილ ინფორმაციას დაყრდნობით რუსეთში დააპატიმრეს.

— იმდენი, რამდენსაც დღეს ვაპატიმრებთ?

— რას ამბობთ, ეგრე სადაა?! მახსენდება, პოლონეთში ვიყავი კოლეგებთან მიწვეული. უშიშროების პოლკოვნიკმა კარელ კრულმა, განყოფილების თუ სამმართველოს უფროსი იყო, დაიტრახა —

შარშან 170 აგენტი გავშიფრეთ და დაეჭირეთ.

— მისი კაბინეტიდან რომ გამოვედით, პოლონელ კოლეგებს ვუთხარი, ცუდად არის მეთქი თქვენი საქმე. გაუკვირდათ, რატომ?! 170 თუ გაშიფრეთ, ხუთჯერ მეტი გაუშიფრავი დაგრჩებოდათ და დალუქულ თქვენი ქვეყანა და ეგ არის-მეთქი!..

(ძალიან გამჭვირვალე მინიშნებაა, იუმორის დიდი დოზით...)

მაინც საით და მისთან ერთად?

— საით და ვისთან ერთად? ეს შეკითხვა ხშირად ისმის დღევანდელ საქართველოში. პასუხებიც ხშირია და მრავალფეროვანი. თქვენ რას ფიქრობთ, ბატონო ანზორ?

— რა თქმა უნდა, დემოკრატიისკენ და, რა თქმა უნდა, იმ ძილასთან ერთად, რომელიც რეალურად არის დემოკრატიის მატარებელი, რომელიც თავისი დოგმებით კი არ გვბორკავს, არამედ განსჯისა და კამათის, აზროვნების საშუალებას გვაძლევს, არ თრგუნავს პიროვნებას.

— ეს — ზოგადად, კერძოდ?

— კერძოდ? (პაუზა) კერძოდ კი ისაა, რომ დადგე იქ, სადაც შენი საკუთარი აზრით მიხვალ, სადაც შენი „ფიქრის გაიზარებენ“, მოგისმენენ და თავიანთ სათქმელსაც გეტყვიან. აჟიოტაჟისა და მოღურობის წინააღმდეგ ვარ, რითაც დღეს ასე ატაცებულია ჩვენი საზოგადოება. ცალმხრივობის წინააღმდეგ ვარ.

„საპარტიველო და მსოფლიოში“ დავიკარგე ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიასთან ინტერვიუების ციკლი. სერიოზული ნაშრომია, მრავალმხრივი საზოგადოებრივი საზოგადოებრივი საპარტიველო ტერიტორიული მთლიანობის გადაწყვეტის და ამასთან დაკავშირებულ ჩრდილო-დასავლეთურ გლობალიზაციის მსოფლიო მდგომარეობის შესახებ-არსებულ-ის საკითხს. იგი წერს: „...პოლიტიკოსი, რომელიც მისთვის ნატოში შესვლას ისახავს, ვერასოდეს გაამთიანებს საქართველოს, უფრო კი სხვა რამდენიმე დასავლელს“...

ნატო საქართველოს არჩევანი არ არის. ნატო ის იძულებითი სიტუაციაა, რომელიც ისტორიის ამ ეტაპზე ჩვენ წინაშე დგას. „ვარშავის ხელშეკრულება“, ოცი წელიწადია, არ არსებობს, სხვა ფორმალურ გაერთიანებებს ვერ ვეროებით თავიანთი ცხოველურ-რიანობა პრაქტიკულად არ დაუმტკიცებიათ, იდეების დონეზე არსებობს.

— იცოცხლებთ, მაგრამ არც ჩვენ გვაქვს საამისო რესურსი, არც მსოფლიო თანამეგობრობა არ განიხილავს ჩვენს ასეთ სტატუსს.

ერთადერთი რეალობაა ნატო. ნატო — თავისთავად, თორემ ნატოში ჩვენს მიღებას რომ არავინ ჩქარობს, ფაქტია. დაპირებები არაფერს იძლევა, ვისგანაც გინდა მოდიოდეს.

— ეს იგი, საით?

— ამასთან დაკავშირებით ბატონი ჭაჭია თავის მოსაზრებას კი არ გვიკარნახებს, არამედ გამოთქვამს თავის კრიტიკულ პოზიციას იმ ლიდერებზე, რომელიც „ნატოში შესვლას მიზნად ისახავს“, და დანარჩენზე თქვენ იფიქრეთ.

— ჩვენ ვიფიქროთ?

— ვიფიქროთ და ავირჩიოთ: ხომ ესაა დემოკრატიის ერთ-ერთი პრინციპი? ამიტომაც საერთო აზრი, რომ საქართველოში უნდა გაიმართოს საყოველთაო, სამართლიანი, გამჭვირვალე არჩევნები, რომლის შედეგები ხალხმა უნდა ალიაროს და მიიღოს.

ბარამ აქვე ვიტყვი, რომ ალექსანდრე ჭაჭიას ეს ციკლი კრიტიკული ანალიტიკით არის გამოჩენილი, მაგრამ მისი პირდაპირობა, შენიშვნები თვითმხიანი კი არ არის, არამედ ერთგვარი ლაკონის ქაღალდია, გნებავთ, ორიენტირი და მიმართულია ბრმად მიმდინარე წინააღმდეგ, გასათვალისწინებელია უშეცდომო ნაბიჯების გადასადგმელად.

ესაუბრა არაფა სანაძე

თურქეთის პრეზიდენტი სახელმწიფო კონფლიქტს არ გამოიციხავს

თურქეთის პრეზიდენტი აბდულა გიული ირანის პრობლემის გამო სამხედრო კონფლიქტს არ გამოიციხავს. ამაზე პრეზიდენტმა სტამბულში თურქეთის შეიარაღებული ძალების აკადემიის მეთაურებთან გამოსვლისას განაცხადა. მისი თქმით, სამხედრო კონფლიქტებისა და სამოქალაქო ომის ახალი კერების გაჩენის შემთხვევაში ის, შესაძლოა, ახალი გაურკვევლობისა და ქაოსის სიტუაციაში აღმოჩნდეს ჩართული. „ასეთ პირობებში თურქეთს არ შეუძლია თავს ნება მისცეს, რომ მოვლენებს დისტანციიდან დააკვირდეს, ამიტომ დიპლომატიური აქტიურობა და სამხედრო მომზადება თურქეთისთვის არა არჩევანი, არამედ აუცილებლობაა“, — განაცხადა პრეზიდენტმა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„სხვა ექიმებსაც ველაპარაკე მისი მდგომარეობის შესახებ. ყველა ერთსა და იმავეს ამბობდა, რომ მას არ ჰქონდა ისეთი მძიმე დამწვრობა, როგორი შედეგითაც დასრულდა ეს ყველაფერი. ის კი არა, მისი ანალიზის პასუხებიც წავიკე სხვა საავადმყოფოში და, რამდენიმე ექიმს რომ ვაჩვენე, მათაც მითხრეს, რომ მდგომარეობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული იყო. მერა რა მოხდა, ჩემთვის გაუგებარია, ასე უცბად რომ გამოიწვია გაუარესება...“

ნანა ფიფია

თამაზ როგაგა:

დარწმუნებული ვარ, ნანას გადარჩენა შეუძლებელია...

საავადმყოფოში მიყვანისთანავე მითხრა, — მე ესანი მოგკლავენო!

2010 წლის 27 ოქტომბერს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან მომხდარი საშინელი ტრაგედია ყველას ახსოვს და, ბუნებრივია, არც არასდროს დაავიწყდება საზოგადოებას. აფხაზეთიდან დევნილმა მოქალაქემ ნანა ფიფიამ, რომელმაც დიდი ძალისხმევით მიუხედავად, მის მიერ შესაბამისი უწყებებისთვის გადაცემული მოთხოვნების თუნდაც მინიმალურად დაკმაყოფილებასაც ვერ მიაღწია, უკიდურეს ზომას მიმართა და პროტესტის ნიშნად თავი დაინვა. შემზარავი ფაქტი, რომელსაც, წესით, ხელისუფლების მხრიდან ადეკვატური რეაგირება უნდა მოჰყოლოდა, არაფრად ჩააგდეს და შეიძლება ითქვას, ფაქტობრივად, მიჩუმდა. მეტიც, იყვნენ ისეთებიც, რომელთა განცხადებებში ცინიზმი და ირონია სჭარბობდა, სოციალურად გაჭირვებული თუ იყო, ბენზინის ფული ხომ იშოვიაო...

დღეს ნანა ფიფია 48 წელი შეუსრულდებოდა... ეკონომიკის სამინისტროსთან მომხდარი ტრაგედიის დეტალებზე პირველად „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება მისი მეუღლე თამაზ როგაგა.

— როგორც ვიცი, თქვენი მეუღლე დაახლოებით სამი კვირა საავადმყოფოში იწვა. იქ რა პირობები იყო?
— პირველივე დღეს, როცა საავადმყოფოში მიიყვანეს, მან თქვა: იცოდეთ, რომ მე ესენი მომკლავენო.
— ანუ ვის გულისხმობდა, ვის შეიძებოდა მოუკლა?
— ხელისუფლებას. ის იყო უაღრესად მედგარი, რევოლუციური სულის ადამიანი და იცოდნენ, რომ გამწვრებული არ იყო, ამიტომ, ალბათ, იფიქრეს, ეს რომ გამოვსა საავადმყოფოდან, შავ დღეს დაგვაყრისო...

მეტეს დღეებზე ვიკითხე, როცა დღითიღმე კვირდება ყველაფერი.
— მოკლედ, მიუხედავად იმი-სა, რომ, როგორც გითხარით, ჩემმა მეუღლემ თითქმის ყველა შესაბამისი უწყებას და ორგანიზაციას მიმართა, არა-საიდან რამე ადეკვატური რეაგირება არ ყოფილა. კი, სცემდნენ გარკვეულ წერი-ლოებით პასუხებს, მაგრამ იმ-დენად უაზროს და გაუგებ-ბარს, რომ სასაცილო იყო ეს ყველაფერი...

— თქვენი აზრით, მას ექი-მებმა სათანადო ყურადღება არ მიაქციეს და ეს გახდა მი-სი სიკვდილის მიზეზი?
— ერთი რამის თქმა შემიძ-ლია: დარწმუნებული ვარ, რომ ნანას გადარჩენა შეიძლე-ბოდა. მე ველაპარაკე სხვა ექ-იმებსაც მისი მდგომარეობის შესახებ და ყველა ამბობდა ერთსა და იმავეს, რომ მას არ ჰქონდა ისეთი მძიმე დამწვ-რობა, როგორი შედეგითაც დასრულდა ეს ყველაფერი. ის კი არა, მისი ანალიზის პასუ-ხებიც წავიკე სხვა საავადმ-ყოფოში და, რამდენიმე ექიმს რომ ვაჩვენე, მათაც მითხრეს, რომ მდგომარეობა მნიშვნე-ლოვნად გაუმჯობესებული იყო. მერე რა მოხდა, ჩემთვის გაუგებარია, ასე უცბად რამ გამოიწვია გაუარესება...

— თქვენ რა დააკლეს თქვე-ნს მეუღლეს, როგორ ფიქ-რობთ?
— ვერ ერთი, არანაირი პი-რობები იმ საავადმყოფოში არ იყო: ლოგინი რომ ლოგინია, ისიც არ ვარგოდა. რაც შეეხე-ბა მეურნეობას, მედიცინაში მეტ-ნაკლებად მეც ვარ ვარკ-ვეული და, რასაც ექვემდებარე-ფიზიოლოგიური ხსნარის გარ-და, მას არაფერი უკეთდებო-და. შეიძლება რამე სხვა საშუ-ალელებიც იყო, მაგრამ, საერ-თო ჯამში, დანამდვილებით შემიძლია ვთქვა, რომ ჩემს მე-უღლეს სათანადო მკურნალო-ბა არ უტარდებოდა. ამას, რა თქმა უნდა, თვითონაც ხედავ-და და ხვდებოდა, ამიტომ პირ-ველივე დღეს, როცა საავადმ-ყოფოში მივიყვანეთ, მაშინვე მითხრა, მე ესენი მომკლავენო.
— იმ ხნის განმავლობაში, რაც თქვენი მეუღლე საავად-მყოფოში იწვა ან მისი გარ-დაცვალების შემდეგ თუ გა-მოგვხმარუნენ რომელიმე უწყებიდან?
— კი, იყვნენ ვიღაც-ვიღა-ცები მოსულები, მაგრამ, სი-

მართლე გითხრათ, მე მათ-ვის ყურადღება არ მიმიქცე-ვია. რაც შეეხება დევნილ-თა სამინისტროს, იმ სამი კვირის განმავლობაში მისი წარმომადგენლები 24 საათი მორიგაობაში საავადმყოფოში არანა-რი ქონდათ, უბრალოდ, იყვნენ და მორჩა. რატომ, რა მიზეზით, არ ვიცი, მჭ-ვი მაქვს, ინფორმაციას აწვდიდნენ სამინისტ-როს, რომ ვინცოცაა და ვინცაა, ვთქვამთ, აქციის ან რაიმე მსგავსი მომ-ყვება დაეპირებინა, უცებ რეაგირება მოხდინათ.
— ოპოზიციის წარმომად-გენლებიდან თუ მოვიდა ვინ-მე?
— კი, მოდიოდნენ და ძალი-ან მწვავე განცხადებებიც კეთდებოდა, მაგრამ მოკვდა თუ არა ჩემი მეუღლე, იმ დღე-დან, ფაქტობრივად, არც ერ-თი აღარ მინახავს, ანუ მათ-ვის ეს იყო მხოლოდ რაღაც პოლიტიკური ქულების დაწე-რის საშუალება. ამიტომ, ბუ-ნებრივია, ამ ხალხის იმედი მე თავიდანვე არ მქონდა. ის კი არა, ზომიერად მოგვარე-ვის ვაპირებ, რომელიმე-ნიც ყველაზე ანტიმსახური-სუფლო ძალად თვლიდა საკუთარ თავს, იმასაც კი

ზვიად გამსახურდიას მომხ-რეებმა ჩაატარეს მცირე აქ-ცია და მორჩა. სხვა არავის ეს უბედურება არ გახსენებია. თქვენ სოლიდარობაზე მკი-თხეთ და რომელ სოლიდარო-ბაზეა საუბარი, როცა მთელი ამ ხნის განმავლობაში სასაფ-ლაოზე ერთი ადამიანიც არ ამოსულა. რაც შეეხება დევნი-ლებს, უბრალოდ, ერთი რამ მინდა ვუთხრა ყველას: დღეს შეიძლება ზოგს სახლიც აქვს, კარიც და ყველაფერი, მაგრამ სხვისი ჭირი ღობის ჩხირად არ უნდა მიიჩნიოთ. იმის თქმა მინდა, რომ, როცა ადამი-ანს უჭირს, მითუშებინა შენს თანამოქმედს, რ-მელსაც იცი, რომ იგივე უბედურება აქვს გამოც-ვილი, რაც შენ, ვალდებ-ბული ხარ, მხარში ამო-უშვებ. არანაირი იმის, ვნა-ლა ზოგ ვინ გაუჭირდება და ვის დასჭირდება თა-ნადგობა, ამიტომ, მე გარ-ნი, ჩვენ ეს არ უნდა გვეს-წავებოდეს; ადამიანი უბედურების მსახველ არ-სი, მით უფრო დევნილ-ში, ეს პრობლემა არ უნდა იყოს საერთოდ, მაგრამ ფაქტი ფაქტია — სამსუ-ხაროდ, ჩვენ სოლიდარო-ბა და თანადგობა დღე-დღე ვერ ვინახავთ.

ესაუბრა ჯაბა ჟვანიძე

შენს სახელს აბაყად...

თითქმის წელიწად-ნახევარი გავიდა მას შემდეგ. 11 აპრილი შენი დაბადების დღეა, 48-ე გაბაყად შენს სახელს აბაყად... ერთად ყოფნისას, არც თუ ისე მოკ-ლე დროში, ერთი კვირაც კი არ ვყოფილ-ვართ ერთმანეთის გარეშე, ახლა კი მთელი წელიწად-ნახევარი, დაუსრულებელი და კომპარული წყნისა და ტკივილის, სევდის ჭიდილი შენთვის უჩვეულო ღალატის გამო... იმ უმძიმეს წუთებშიც კი მე მიფრთხილდებო-დი. მე კი, ჩემს მხრივ, შენს სულს ვფიცავ, რას არ ვიზამდი, ოღონდ კი შენი სიცოცხლე გადავარჩინა... ვერ შევძელი... არ ვიცი შენი ავადმყოფობის თუ რაღაც ჯოჯოხეთური ხელოვნური სიტუაციების გამო მოხდა ასე. სიმართლე მხოლოდ მა-ლაშქარსა და იცის და ეს გაურკვევლობა უფრო მტანჯავს... რა მოხდა ასეთი უსაშვე-ლო, აკი მოურჩენელი მძიმე დამწვრობა არ გქონდა... არც ერთხელ არ გითქვამს, არც კი გიხსე-ნებია სიტყვა სიკვდილი. ქეფით აპირებდი საავადმყოფოდან გასვლის აღნიშვნას, ამ დროს რაღაც საშინელი მოხდა, გამოუსწო-რებელი... წერტილი დაესვა შენს მრქეფარე სიცოცხლეს... ნანა, შენც ხომ იცი, თვითმკვლელობა,

თუნდაც სამაგისოდ ნაბიჯის გადადგმა სა-ზარელი რამ არის, მითუმეტეს ეკლესიუ-რად, მაგრამ მედღეს ხომ ორი მხარე აქვს: ცოდვა ცოდვად, ხოლო ქმედება, ეს ხომ ის ფაქტობრივად, რაც ყველას არ ძალუძს, რად-გან ეს დიდ ვაჟაკობასა და თავგანწირვას მოითხოვს, მითუფრო, თუ ამას მარტო შენ-თვის კი არ აკეთებ, სხვებისთვისაც, დაჩაგ-რული შენი ხალხისთვის... შენთვის არა-სოდეს ყოფილა სხვისი ჭირი ღობის ჩხირი. ყოველივე ამას შენი აღსარებითი წერილიც ამტკიცებს, ამიტომ ამას თვითმკვლელობა კი არა, თავგანწირვა ჰქვია, თავგანწირვა შენი ხალხისთვის. ეგ გაღებული მსხვერპ-ლია, შენ ცოტნეს, თვედორე მღვდელს და გაა აბეგადეს გადარებენ... მაგრამ რატომ? ერთი სიტყვით მაინც რა-ტომ არ მიმანიშნე შენს საბედისწერო ჩანა-ფიქრზე?.. არ დაგიბალავ, რაღაც უხერხუ-ლობასაც კი ვგრძნობ ამ მონოლოგის გამო, თითქოს ვაჟაკის არ შევნივდეს, მაგრამ ხომ იცი, სიყვარული და დარდი არასოდეს ყო-ფილა საძრახი... ვერაფერი გითხარი, სათქმელი თუმცა ბევრი მაქვს... ალბათ, თავის დროზე შევხვდებით, მანამ-დე კი იყავი მარტო... მშვიდობით...

შენი თამაზი

„ცინეზი არ ხდება ჯანმრთელი პატიმარების დაავადებული პატიმარებისგან გამიჯვნა, რაც იწვევს ჯანმრთელი პატიმარების დაავადებას. გამომდის ქალბატონი მინისტრი ხათუნა ქალმასელიძე და აცხადებს, რომ ცინეზი კარგი პირობებია, პატიმარებს მკურნალობენო. გვარდნილი ცინეზი განსაკუთრებული თუნდაც ერთი პატიმარი.“

გიორგი თევზაძე:

დღემდე გაურკვეველია, პატიმარებს საყვარელიძემ ყური თვითონ მოიჭრა თუ ნაგებობის მოაჭრას

დიდი ხანია, უფლებადამცველი ორგანიზაციები პენიტენციურ სისტემაში შექმნილ აუტანელ მდგომარეობაზე საუბრობენ. „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ ციხეებში პატიმრების ცემა-წამება ჩვეულებრივ პროცესად იქცა. ციხეში არსებული უმძიმესი მდგომარეობის შესახებ ინფორმაცია მხოლოდ პატიმრების მშობლებსა და ადვოკატებს გამოაქვთ, მაგრამ ისინი ამაზე ხმამაღლა საუბრისგან თავს იკავებენ, რადგან იციან, რომ ამა თუ იმ წამებისა და ცემის ფაქტის გახმაურებით კიდევ უფრო მეტ საფრთხეს შეუქმნიან პატიმრებს. წამებისა და დაუდევარი მოპყრობისგან და სათანადო მკურნალობის დროულად ჩაუტარებლობის გამო გარდაცვლილ პატიმართა რაოდენობამ 150-ს გადააჭარბა. ციხეებში შექმნილ მძიმე მდგომარეობაზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ადამიანის უფლებათა დამცველი ბიორბი თევზაძე ესაუბრება.

«ბევრი პატიმარი გეგონებოდა ისეთია, რომ სტრასბურგის გადაწყვეტილებაზე, შესაძლოა, ლატვიის შედეგი მივიღოთ, რადგან პატიმარების 80% ტუბერკულოზით არის დაავადებული, მედიკამენტები კი სსკპ-ის არ არის და მკურნალობა არასათანადოდ უტარდება»

— ბატონო გიორგი, რას იტყვით პენიტენციურ სისტემაში შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით — ციხეებში პატიმართა ცემის, წამებისა და სიკვდილიანობის ფაქტებზე იმსჯელებს? — სამწუხაროდ, ციხეებში გადაიქცა პატიმრების ცემისა და წამების ადგილად, სადაც წამება და არაადამიანური მოპყრობა აუცილებელ პროცედურად იქცა. ცხადია, პატიმართა სიკვდილიანობა პატიმართა დიდი ნაწილი ტუბერკულოზით არის დაავადებული. პატიმრების წამების ფაქტების შესახებ ინფორმაცია, რომელიც ციხიდან გამოდის, ზღვაში წვეთია, ვინაიდან პატიმართა მშობლები ამ ფაქტებს არ ახმაურებენ, რადგან პატიმარს, რომელიც ამ ფაქტებს გაამხელს, ციხეში სასტიკად აწამებენ. ადვოკატებიც ხშირად იძულებული არიან, ხმამაღლა არ ისაუბრონ წამებზე პატიმრებზე. პატიმარი მურმან კალანდია ზუგდიდის ციხეში ადმინისტრაციამ სასტიკად სცემა; მას სხეულზე წამების კვალიც ემჩნეოდა და თბილისში გადასვენებისას გარდაიცვალა. კალანდიას სამწლიანი პატიმრობა ჰქონდა მისჯილი, სასჯელის ვადა კი 2012 წლის აპრილში ეწურებოდა. გარდაცვლილს ჩაუტარდა ექსპერტიზა, გარეგნული დათვალიერებით აღენიშნებოდა დაზიანებები, გატეხილი ჰქონდა ცხვირი, მომტვრეული ჰქონდა თითი და სხეულზე ცემის კვალი — ნივთი ზოლები ეტყობოდა. რომორც ჩანს, პატიმარს ხელკატაში სცემდნენ, სიბარბაში და მანქანის ძირში სცემდნენ. ბარათაშვილი ისევე მძიმე მდგომარეობაშია და სასჯელს იხდის.

რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გარდაიცვალა ივანე მენაფორე, რომელსაც სიმსივნის დიაგნოზი ჰქონდა. იგი მსჯავრდებული იყო სსკ-ის 177 მუხლით და ექვსი წელი და ექვსი თვე ჰქონდა მისჯილი. მენაფორეს ადვოკატი მოთა გელაშვილი სისტემატურად ითხოვდა სამედიცინო ექსპერტიზის ჩატარებას, ხოლო დამოუკიდებელი ექსპერტიზის ჩასატარებლად — ისტორიის ამონაწერს, რაც სამი თვის მანძილზე არ მისცეს და შეგნებულად გააჭიანურეს. ექსპერტიზის მოთხოვნის შემდეგ პატიმარი ცემეს, ნაართვეს ყავარჯნები, არ აძლევდნენ ეტლს, იმ დროს, როდესაც მას გადაადგილება არ შეეძლო, არ უტარებდნენ შესაბამის სამედიცინო მკურნალობას. შედეგად მისმა ქრონიკულმა დაავადებამ იწვევა. ადვოკატი მოთა გელაშვილი რამდენიმეჯერ არ შეუშვეს თავისი დაცვის ქვეშე მყოფ პირთან — ივანე მენაფორესთან, რაც კანონმდებლობის უხეში დარღვევა; დაირღვა როგორც პატიმრობაში მყოფი პირის, ისე

ადვოკატის კანონიერი უფლებები. ივანე მენაფორე ცინეზი გარდაიცვალა და ამის მიზეზი გელაშვილის ადვოკატის განცხადებით, ციხის საავადმყოფოში გადმოყვანილი პატიმრები თუ ამბობენ რამეს? — ვერც ციხის საავადმყოფოში ამბობენ პატიმრები სიმართლეს. იქ, ფაქტობრივად, მომკვდავი პატიმრები მოკვდებიან, მათ საუბრის თავიცი ალარ აქვთ. ციხის საავადმყოფოშიც არის ზენოლა; იქ ძალიან ძნელია ადვოკატის და თუნდაც ახლობლების შესვლა.

— თუ ყოფილა დაავადებულ პატიმართა დროზე ადრე, ანუ „აქტივობით“ გათავისუფლების შემთხვევები? — ვარდების რევოლუციამდე დაავადებული პატიმრების ვადაზე ადრე გათავისუფლების შემთხვევები იყო, მაგრამ დღეს იშვიათობაა. შეიძლება ისეთი პატიმარი გათავისუფლოდ, რომელსაც სიკვდილამდე რამდენიმე დღე დარჩენია; ზოგჯერ ამათაც არ აკეთებენ და პატიმრები ციხის საავადმყოფოში იღუპებიან. პატიმარი თამაზ კეკელია ძალიან მძიმე მდგომარეობაშია. სასჯელადსრულებითი

დაწესებულების წარმომადგენლებმა სასამართლოზე უარი განაცხადეს პატიმრის გათავისუფლებაზე, თუმცა დღევანდელი სასამართლოს პირობებში ეს არცაა გასაკვირი. პატიმარ კეკელიას ადვოკატმა სტრასბურგში გაასაჩივრა განაჩენი და მხოლოდ სტრასბურგში მიღებული გა-

— „დოცი“ ციხეებში „ვარდების რევოლუციამდე“ ხორციელდებოდა. დღეს ეს პროგრამა შეჩერებულია და ამიტომაც გვყავს ამდენი დაავადებული პატიმარი. ჯერ ერთი, დაავადებულ პატიმარს არ მკურნალობენ, ამას ემატება ცემა-ტყეპა. ხშირად ხდება, რომ მომკვდავი პატიმარი სიცოცხლეს საკანში ასრულებს. 7 აპრილს ძსნის კოლონიაში კიდევ ერთი პატიმარი გარდაიცვალა, ავთანდილ აბუგაბაშვილი. იგი ტუბერკულოზით იყო დაავადებული და დროულად არ ჩაუტარდა მკურნალობა. ასეთი შემთხვევები ხშირია, თუმცა არც მინისტრი და არც ციხის ადმინისტრაციის თანამშრომლები, რომ დაავადებული პატიმარები დროულად გადაიყვანონ საავადმყოფოში და უმკურნალონ.

— თქვენ, როგორც უფლებადამცველს, თუ მივიჩნით თავთ მინისტრისთვის ციხეში არსებული მდგომარეობის შესწავლის წინადადებას? — რამდენჯერაც გინდათ. ჩვენ კალმახელიდან ვითხოვთ, რომ უფლებადამცველების მონაწილეობით შეიქმნას მონიტორინგის საბჭო, ისე, როგორც „ვარდების რევოლუციამდე“ იყო, და შევვიშინო ციხეებში. თუ იქ მსგავსი მართლაც არაფერი ხდება, როგორც ამას კალმახელიდან უწყება აცხადებს, მაშინ გავვიღოთ ციხის კარი და ვნახოთ! ძალიან კარგად იცის ქალბატონმა კალმახელიძემ, რაც ხდება ქართულ ციხეებში და, სხვათა შორის, როცა კალმახელიძე შედის პატიმრების მოსახლეობაში, მისი გამოსვლის შემდეგ ცემა-წამება მატულობს.

აზერბაიჯანში 17 ტერორისტი დააკავეს

აზერბაიჯანის ეროვნული უშიშროების სამინისტროს თანამშრომლებმა, მთელი რიგი სპეცოპერაციების შედეგად, უკანონო შეიარაღებული დაჯგუფების 17 წევრი დააკავეს. აზერბაიჯანელი სამართალდამცველების ცნობით, ისინი ტერორისტულ-დევროსიული აქტების ჩატარებას გეგმავდნენ, რაც ქვეყანაში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური დესტაბილიზაციისა და მოსახლეობაში პანიკის შექმნას ისახავდა. სპეცოპერაციები ჩატარდა ბაქოში, განჯაში, სუმგაიტსა და კიდევ რამდენიმე რაიონში. დაკავებულებს აღმოაჩნდათ სხვადასხვა სახის ცეცხლსასროლი იარაღი და ასაფეთქებელი მოწყობილობები, მათ შორის ლიტერატურა, რომელიც ჯიჰადსა და ტერორიზმის პროპაგანდისთვის გამოიყენება. ტერორისტებმა სპეცოპერაციის დროს სამართალდამცველებს შეიარაღებული წინააღმდეგობა გაუწიეს, რის შედეგადაც უშიშროების ერთი თანამშრომელი გარდაიცვალა, სამი კი დაიჭრა. სპეცოპერაციის დროს ერთი ტერორისტი დაიღუპა, ერთი კი დაიჭრა.

ნაწილი დასავლეთის
საქართველო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ფუჟუიამა იმ პირითა და მიზნითა, რომლებსაც მიიყვანა ამერიკის შეერთებული შტატები კრიზისამდე. მისი სიტყვებით, დღეს ამერიკელები იაფი მოპოვებითა და ტანსაცმლით სარგებლობენ, მაგრამ საკუთარი სახლის, სამედიცინო დაზღვევის და საკმარისი პენსიის საშუალებას მოკლებულნი არიან. ამერიკაში კიდევ უფრო გაიზარდა უთანასწორობა: თუ 1974 წელს უმდიდრესი ოჯახების ერთმა პროცენტმა მთლიანი შიდა პროდუქტის 9 პროცენტის ოდენობის შემოსავალი მიიღო, 2007 წელს ეს წილი 23,5 პროცენტამდე გაიზარდა.

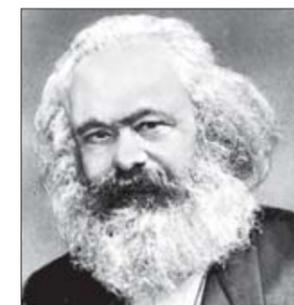
ლიბერალიზმის დასასრული და უკანასკნელი ლიბერალი

1992 წელს ფრენსის ფუჟუიამამ გამოაქვეყნა წიგნი „ისტორიის დასასრული და უკანასკნელი ადამიანი“, რომელშიც იგი ამტკიცებდა, რომ ლიბერალური დემოკრატია და საბაზრო ეკონომიკა თანამედროვე საზოგადოების განვითარების ერთადერთი საშუალებაა. ისტორია დასრულდა. ახალი მსოფლიო წესრიგის ფარგლებში ყველა ცივილიზაცია დაკარგავს იდენტობას და განთავისუფლდება ნაციონალიზმის ნარჩენებისგან.

ეს დაახლოებით იმას ჰგავს, წვენ რომ ბავშვობაში გვასწავლიდნენ — XXI საუკუნეში ადამიანს დიდი თავი, პატარა სხეული და ერთი თითი ექნება ლიბერალიზმის დასასრულად (დანარჩენი უსარგებლობის გამო უნდა გადაგვარებულიყო). XXI საუკუნეც დადგა, მაგრამ დარეინის დაჩქარებული ევოლუციისგან ღმერთმა დაგვიფარა. ღმერთმა მაშინაც დაგვიფარა, როცა გლობალიზაციას, ისიც იყო, უნდა გადაეყვანა საქართველო. რაც დღევანდელ მსოფლიოში ხდება, სწორედ გლობალიზაციის გახანგრძლივებული პანაშვილია. **ქაბი, რომელიც ისტორიის დასასრულს წინასწარმეტყველებდა, დღეს ლიბერალიზმის საპირფარეო მიმართულებით იდეოლოგიის არასაბოლოო ჩივილია. ეს იგივეა, პარლამენტის რომ რომელიმე მსხვილი ტრანსნაციონალური კორპორაციის ტოპ-მენეჯერად გუშავდა მთელს მსოფლიოს.**

რომ ადამიანი გადაგვარდეს, ხოლო მიიღონ, რომლისგანაც ის წარმოიშვა (ლიბერალიზმს ასე სწამთ) — სამყაროს გვირგვინად იქცევა. ფუჟუიამას თეზისი ისტორიის დასასრულისა და სამარადეო კაპიტალიზმის დამყარების შესახებ იმთავითვე ხელოვნური იყო, რადგან ოდენ ლიბერალური დემოკრატიის რწმენის ეფუძნებოდა. რწმენის საკითხებზე კი, როგორც მიღებულია, არ უნდა იდგაო. თუმცა იგივე ფუჟუიამა ისტორიის დასასრულთან ერთად ნაციონალიზმისა და რელიგიის დასასრულსაც გვამცნობდა: „ისინი, ვინც აცხადებენ, ნაციონალიზმი მეტისმეტად ძლიერი სტიქიური ძალაა და მას ეკონომიკურ პირად ინტერესთან შეწყვილებული ლიბერალიზმი ვერ მოერევაო, მინდა შევახსენო, რა ბედი ეწია ორგანიზებულ რელიგიას, აღიარების იმ ძირითად ფორმას, რომელიც უშუალოდ წინ უსწრებდა ნაციონალიზმს. იყო დრო, როცა რელიგია უმთავრეს როლს თამაშობდა ევროპულ პოლიტიკაში, როცა პროტესტანტები და კათოლიკეები პოლიტიკურ ფრაქციებში ირანდებოდნენ და სექტანტურ ომებში აჩანაგებდნენ ევროპის სიმდიდრეს... ევროპაში ლიბერალიზმმა დაამარცხა რელიგია. ლიბერალიზმთან საუკუნეების მანძილზე დაპირისპირების შემდეგ რელიგია იძულებული გახდა, შემწყნარებლობის ხელოვნებას დაუფლებოდა... შეიძლება ითქვას, რომ რელიგიამ პირად ცხოვრებაში გადინაცვლა, შეიძლება ისიც კი მოგვეჩვენოს, რომ საერთოდ გაემიჯნა კიდევ მეტ-ნაკლები თანამედროვეობით ევროპის პოლიტიკურ ცხოვრებას“.

ოცი წელი გამოხდა და ცხოვრებაში აჩვენა, რომ ყველაფერი ისე არ არის, როგორც ფუჟუიამა წინასწარმეტყველებდა. ისინიც აჩქარდნენ, ვინც მარქსის „კაპიტალი“ მოისროლა და თაროზე მის ნაცვლად ფუჟუიამას თანამედროვე ლიბერალიზმის ლამის ბიბლიად გამოცხადებული ნაშრომი დაასვენა. საბჭოთა კავშირის დაშლით შთაგონებული ფუჟუიამა იმდენად შეაბრუნა „გამარჯვებული ლიბერალიზმის“ სახე, რომ 2008 წელს დაწერა: „როცა ისტორიის დასასრულზე ვწერდი (თითქმის 20 წლის

ოცი წელი გაიდა და ხსოვია იქნა, რომ ყველაფერი ისე არ არის, როგორც ფუჟუიამა წინასწარმეტყველებდა. ისინი იქნა, ვინც მარქსის „კაპიტალი“ მოისროლა და თაროზე მის ნაცვლად ფუჟუიამას თანამედროვე ლიბერალიზმის ბიბლიად გამოცხადებული ნაშრომი დაასვენა

წინ), აზრადაც არ მომსვლია, რა დონეზე შეცვლიდა სიტუაციას ამერიკის მცდარი შეფასებები და ქმედებანი — მიგვიყვანდა იქამდე, რომ ანტიამერიკანიზმი გლობალური პოლიტიკის ძირითად ტენდენციად იქცეოდა“. ამ მოვლენას მან „სტრუქტურულ ანტიამერიკანიზმი“ უწოდა და მისი ცოდვა მთლიანად ჯორჯ ბუშ-უმცროსს აპყიდა. უმცროსი ბუში რა ხვითაც ბრძანდება, მსოფლიომ კარგად დაინახა. მხოლოდ ის რად ღირს, რომ ერთადერთი ზესახელმწიფოს ლიდერი ავსტრალია და ავსტრალიას ერთმანეთს დასტრიალი არჩევდა! თუმცა პრობლემა სწორედ იდეოლოგიაშია და არა რომელიმე ბუშში. იდეოლოგია კი დამარცხდა და აღმოჩნდა, რომ ისტორია გრძელდება. ისტორიას არც ფუჟუიამა ივინყებს და უკანასკნელ სტატიაში მისეულ ინტერპრეტაციას გვთავაზობს: „ევროპაში მოსახლეობის დიდი ნაწილის გამოთიშვამ პოლიტიკური პროცესიდან და მუშათა კლასის ზრდამ მარქსიზმს მოუშადა ნიადაგი. დემოკრატიულ მოძრაობაში დაინერგა ბრძოლა ლიდერობისთვის კომუნისტებსა და ლიბერალურ დემოკრატებს შორის. კომუნისტები მზად იყვნენ, უარი ეთქვათ პროცედურულ დემოკრატიაზე (მრავალპარტიული არჩევნები) შინაარსობრივი დემოკრატიის სასარგებლოდ (ეკონომიკური გადანაწილება), ხოლო ლიბერალ-დემოკრატებს სწამდათ პოლიტიკაში გაფართოებული მონაწილეობა და კანონის უზენაესობა, რომელიც დაიცავდა ინდივიდუალურ უფლებებს, კერძო საკუთრების უფლების ჩათვლით“.

ფუჟუიამას იოზეფ შუმპეტერის მოსაზრება მოაქვს, რომელიც 1942 წელს გამოცემულ წიგნში „კაპიტალიზმი, სოციალიზმი და დემოკრატია“ არის გამოთქმული. შუმპეტერი, რომელიც უარესად აღიარებული გამომგონებელია, რადგან იგი უდიდესი უმრავლესობის ნებასა და ინტერესებს გამოხატავს. თუმცა ფუჟუიამა ცდილობს, ახსნას, რატომ მოხდა ისე, რომ „უდიდესი უმრავლესობის ნებისა და ინტერესების გამომხატველი“ იდეოლოგია დამარცხდა და როგორც არ უნდა გაგვიკვირდეთ, ახსნას იმაში პოულობს, რომ მუშათა კლასის ცხოვრების დონე გაუფჯობეს და მუშები ან მათი შვილები საშუალო კლასში გადავიდნენ! ერთი სიტყვაც არ არის ნათქვამი, რომ განვითარებულ ქვეყნებში მუშათა კლასის მიმართ დათმობები იძულებითი იყო და ამას საბჭოთა კავშირის არსებობა განაპირობებდა. არც იმაზე ამბობს რამეს ფუჟუიამა, რომ მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვების შემდეგ საყოველთაოდ პოპულარული სოციალისტური იდეების წინააღმდეგ იმავდ ამერიკის შეერთებული შტატებში იდეოლოგიური და პოლიტიკური მეთოდებით დაინერგა ბრძოლა. მაკკარტიზმი მხოლოდ აისბერგის ხილული მწვერვალი იყო, ხოლო სიღრმეში პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა. **ნაოკონსერვატიზმი, რომლის მოკლე პრინციპული საბაზისიც არის სოციალიზმი, მაგრამ მისი საბაზისი სოციალიზმი არის სოციალიზმი, რომელიც სოციალიზმის საბაზისზეა დაფუძნებული და ამიტომაც ვცხოვრობთ „პერმანენტული მსოფლიო რევოლუციის“ პირობებში. უბრალოდ პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა.**

ნობიელს, რომ, თუ მარქსიზმის, როგორც უნივერსალური და მომხიბლავი მოძღვრების საპირიონე არ შეიქმნებოდა, ადრე თუ გვიან, ამერიკული სისტემის ყოფნა-არყოფნის საკითხი მთელი სიმწვევით დადგებოდა. არც ის არის შემთხვევითი, რომ შემდგომ „ნეოკონსერვატორთა“ სახელით ცნობილი თეორეტიკოსების დიდი ნაწილი მანამდე სტალინისტი ან ტროცკისტი იყო. სწორედ დეო. მარქსი მიიჩნევდა, რომ კაპიტალის მფლობელი ფენა, რომელსაც იგი ბურჟუაზიას უწოდებდა, ყოველთვის მცირერიცხოვანი იქნებოდა. ამის ნაცვლად, ფუჟუიამა აღწერს ვითარებას, როცა მსოფლიოს ყველაზე განვითარებულ ქვეყნებში უმრავლესობა სწორედ „ბურჟუაზია“ გახდა. ამიტომ, ფუჟუიამას აზრით, მარქსიზმის მომხიბვლელი დნობა დაიწყო. არც ერთი სიტყვა იმის შესახებ, თუ როგორ და რის ხარჯზე შეძლეს განვითარებულმა ქვეყნებმა ის, რომ თითქმის მთელი მათი მოსახლეობა საშუალო კლასად გადაიქცა! ეს ხომ იმ მარცხვალური პოლიტიკის შედეგი იყო, რომელიც ქვეყნებისა და მთელი რეგიონების გალატაკების ხარჯზე უზრუნველყოფდა მათ „განვითარებას“! ფუჟუიამა არც იმას ამბობს, თუ რა გიგანტური ძალისხმევა იყო მიმართული სოციალისტური ბანაკის დასაშლელად და რა იყო ამის მიზანი, თუმცა რეგულარულად მივყვებით: **ტილავისი იდეოლოგიის შესაქმნელად. გიურ იარაღად გამოვიყენებთ საბარტელს „რემოლუს-ციურსა“ ხელისუფლებაში კომუნისტებისგან რომელიც ისწავლა; ამგვარი იარაღი სწორედ კომუნისტების წინააღმდეგ გამოვიყენებთ. შენაშენებთ უფროსი მოღვაწეობაში, რომელიც 1930-40-იანი წლების მეორე ნახევარში ნიუ იორკის საქალაქო კოლეჯში სწავლობდნენ. ყველანი მუშათა კლასიდან, ემიგრანტთა ოჯახებიდან გამოვიდნენ. ისინი საქალაქო კოლეჯის სტუდენტები იყვნენ, რა კოლეჯშიც კარგი მათთვის დახურული იყო. მაშინაც, როგორც ახლა, მსოფლიოში მწვავე პოლიტიკური კრიზისი იყო, საქალაქო კოლეჯის სტუდენტები პოლიტიკურად იყვნენ და მემარცხენე შეხედულებებისკენ ინტერესდნენ. საქალაქო კოლეჯის კაფეტერიის პირველი ლოჯა ტროცკისტული იყო, ხოლო მეორე ლოჯა — სტალინური“.** ამ ამონარიდის ავტორმა არ შეიძლება, არ იცოდეს, რა მოხდა სინამდვილეში. ორ ლოჯას შორის საბოლოოდ პირველმა — ტროცკისტულმა გაიმარჯვა და ამიტომაც ვცხოვრობთ „პერმანენტული მსოფლიო რევოლუციის“ პირობებში. უბრალოდ პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა. **ნაოკონსერვატიზმი, რომლის მოკლე პრინციპული საბაზისიც არის სოციალიზმი, მაგრამ მისი საბაზისი სოციალიზმი არის სოციალიზმი, რომელიც სოციალიზმის საბაზისზეა დაფუძნებული და ამიტომაც ვცხოვრობთ „პერმანენტული მსოფლიო რევოლუციის“ პირობებში. უბრალოდ პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა.**

არც ერთი სიტყვა იმის შესახებ, თუ როგორ და რის ხარჯზე შეძლეს განვითარებულმა ქვეყნებმა ის, რომ თითქმის მთელი მათი მოსახლეობა საშუალო კლასად გადაიქცა! ეს ხომ იმ მარცხვალური პოლიტიკის შედეგი იყო, რომელიც ქვეყნებისა და მთელი რეგიონების გალატაკების ხარჯზე უზრუნველყოფდა მათ „განვითარებას“! ფუჟუიამა არც იმას ამბობს, თუ რა გიგანტური ძალისხმევა იყო მიმართული სოციალისტური ბანაკის დასაშლელად და რა იყო ამის მიზანი, თუმცა რეგულარულად მივყვებით: **ტილავისი იდეოლოგიის შესაქმნელად. გიურ იარაღად გამოვიყენებთ საბარტელს „რემოლუს-ციურსა“ ხელისუფლებაში კომუნისტებისგან რომელიც ისწავლა; ამგვარი იარაღი სწორედ კომუნისტების წინააღმდეგ გამოვიყენებთ. შენაშენებთ უფროსი მოღვაწეობაში, რომელიც 1930-40-იანი წლების მეორე ნახევარში ნიუ იორკის საქალაქო კოლეჯში სწავლობდნენ. ყველანი მუშათა კლასიდან, ემიგრანტთა ოჯახებიდან გამოვიდნენ. ისინი საქალაქო კოლეჯის სტუდენტები იყვნენ, რა კოლეჯშიც კარგი მათთვის დახურული იყო. მაშინაც, როგორც ახლა, მსოფლიოში მწვავე პოლიტიკური კრიზისი იყო, საქალაქო კოლეჯის სტუდენტები პოლიტიკურად იყვნენ და მემარცხენე შეხედულებებისკენ ინტერესდნენ. საქალაქო კოლეჯის კაფეტერიის პირველი ლოჯა ტროცკისტული იყო, ხოლო მეორე ლოჯა — სტალინური“.** ამ ამონარიდის ავტორმა არ შეიძლება, არ იცოდეს, რა მოხდა სინამდვილეში. ორ ლოჯას შორის საბოლოოდ პირველმა — ტროცკისტულმა გაიმარჯვა და ამიტომაც ვცხოვრობთ „პერმანენტული მსოფლიო რევოლუციის“ პირობებში. უბრალოდ პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა. **ნაოკონსერვატიზმი, რომლის მოკლე პრინციპული საბაზისიც არის სოციალიზმი, მაგრამ მისი საბაზისი სოციალიზმი არის სოციალიზმი, რომელიც სოციალიზმის საბაზისზეა დაფუძნებული და ამიტომაც ვცხოვრობთ „პერმანენტული მსოფლიო რევოლუციის“ პირობებში. უბრალოდ პროცესები კიდევ უფრო დრამატულად ვითარდებოდა.**

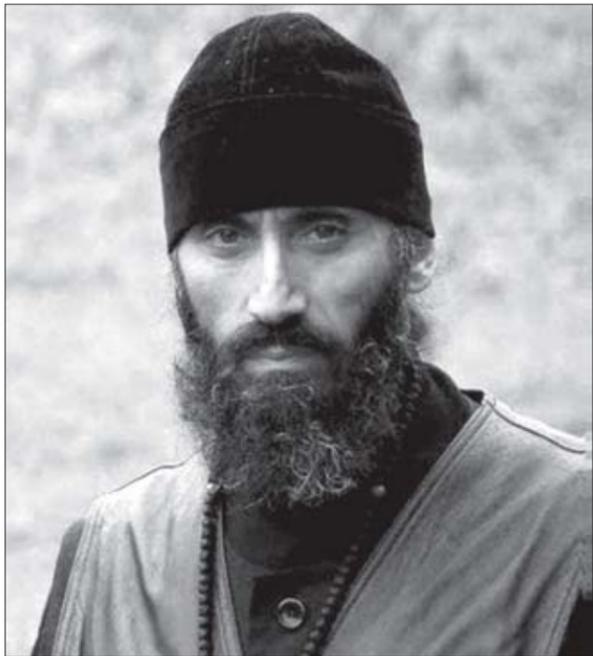

„ეროვნულმა არის ღვთაებრივი წარმონაქმნი, ეროვნულმა კარგია, მამრამ მას არა აქვს თვითღირებულება, ის არაა თვითმიზანი, არამედ შესაძლებლობაა პიროვნების რეალიზებისა, მისი განვითარებისა. ამიტომ, როცა მი ვამბობ, რომ ვარ ქართველი, ეს არის საღვთო განგებულება. ღმერთისთვის სათნოა, რომ ქართველობაში მი უფრო მეტად მოვასდენ ჩემს პიროვნულ რეალიზებას. ერთი სიტყვით, თუ ღვთაებად ქართველად, იწვევს და გოლომდე იყავი ქართველი! სოლო თუ გადაჯივდი, ჩათვალი, რომ ღმერთს უღალატე. უზენაესის ღალატი კი კატასტროფაზე მიგიყვანს!“

მამა თეოდორე: ყოველი ხალისუფალი არის სარკე, ან პროტოტიპი, ან კარისკატურა თავისი ერისა

მრავალწლიანმა იძულებითმა დაკვირვებამ მიმიყვანა დასკვნამდე, რომ, სამწუხაროდ, არაფერზე არ ვმსჯელობთ ისე ზედაპირულად, როგორც ადამიანის ხასიათზე. არადა, რეალურად არსად არ ვსაჭიროებთ ისეთ დიდ წინდახედულობას, როგორც ამ საქმეში. მართალია, ამ „ცხრაკლიტულის“ გახსნაში დახმარების ხელს გვიწვდიან ფსიქოლოგები, მაგრამ მათი რჩევები ჩემში დიდ ნდობას მაინც არ იწვევს. მაგალითად, „სხვა საშუალებების უქონლობის გამო, ადამიანის ხასიათს იმაზე უკეთ ვერ გაიგებ, თუ არა იმ ხუმრობით, რომელზეც ის გაღიზიანდება ან ნაწყენი დარჩება“... მაგრამ, ვაი, თუ სუბიექტმა გარეგნულად არ გამოაჩინა გაბრაზება ან წყენა? მაშინ რა ვქნათ? ამაზე ფსიქოლოგია ფუნდამენტალურად დუმს! და თუ ერთი ადამიანის ხასიათი ჩვენი გონებისთვის „დაბურული ტყეა“, რაღა ვთქვათ ისეთ ფენომენზე, როგორც ეროვნული ხასიათი? ვესაუბრებით ჯვართამაღლების ტაძრის წინამძღვარს, დეკანოზ თეოდორე გიგნაძეს.

არა აქვს თვითღირებულება, ის არაა თვითმიზანი, არამედ შესაძლებლობაა პიროვნების რეალიზებისა, მისი განვითარებისა. ამიტომ, როცა მი ვამბობ, რომ ვარ ქართველი, ეს არის საღვთო განგებულება. ღმერთისთვის სათნოა, რომ ქართველობაში მი უფრო მეტად მოვასდენ ჩემს პიროვნულ რეალიზებას. ერთი სიტყვით, თუ ღვთაებად ქართველად, იწვევს და გოლომდე იყავი ქართველი! სოლო თუ გადაჯივდი, ჩათვალი, რომ ღმერთს უღალატე. უზენაესის ღალატი კი კატასტროფაზე მიგიყვანს!

— ჩვენ რას წარმოვადგენთ? რაშია ქართველის ნიჭიერება? რა არის ქართული ხასიათი?

— დავიწყოთ ცუდიდან. როცა ჩვენი თანამოქმედების ხასიათს აკვირდები, პირველ

— მამაო, ამბობენ შენი ხასიათი შენი ბედიო. როგორ გავიგოთ ეს?

— „ბედი“, „ბედისწერა“ ან, გნებავთ, „კარმა“ ანტიქრისტიანულად უღერს. თუ ბედი არსებობს, ანუ ყველაფერი თავიდანვე განწერილია, მაშ, რაღა საჭიროა ადამიანის თავისუფალი არჩევანი?! გამომდინარე თავისუფალი არჩევანიდან, ადამიანი თავად ქმნის ე. წ. ბედს. მაგალითად, კაცი დათვრა და ის უთუოდ დგება არჩევანის წინაშე — ან მიუჯდეს საჭეს, ან იქირაოს ტაქსი. პირველ შემთხვევაში, დიდი ალბათობა ტრაგიკული დასასრულისა, მეორეში — სახლში მშვიდად დაბრუნებისა. მაშასადამე, ის იღებს გადაწყვეტილებას და არა სხვა, და ამ გადაწყვეტილების მიღებაში ეს პიროვნება თავისუფალია.

— თუ ბედი არ არსებობს, მაშინ რა არის?

— საღვთო განგებულება, რომელიც ცოცხალი ღმერთის მიერა დადგინებული, რომელსაც თავად განაგებს და, რომელიც შეიძლება შეიცვალოს კიდევ.

— მამაო, რა კავშირია ღვთის განგებულება ერის ხასიათთან?

— თითოეულ ერს ხასიათი ღვთის განგებულებით მიენიჭა. ყველა ერს განეწინააღმდეგებდა განსაკუთრებული ჩვევები, მიდრეკილებები, თვისებები, ნიჭი. თავის მხრივ, ნებისმიერი ერის შედგება ცალკეული ინდივიდებისგან, რომლებიც, მეტ-ნაკლებად, ავლენენ საკუთარი ერის ჩვევებს, მიდრეკილებებს, თვისებებს, ნიჭს; და ყველაფერი ეს მათ ენიჭებათ გენეტიკურად.

— ჩამოთვლილიდან მე, პირადად, არაფერი ამიჩვენია. სადაა ადამიანის თავისუფალი არჩევანი?

— მიუხედავად ეროვნული თუ რასობრივი კუთვნილებისა, კაცობრიობა ერთი ძირიდანაა გამოშვებული — ადამი-

«ქართველი, როგორც ზნეობას კარგავს, აღარაა ქართველი!»

მესიანურობა და ა.შ. ამ საკითხზე სწორი მსჯელობა მიგვიყვანს დასკვნამდე — ქართველობის პირადად დასუსტებას სავსებით უნდა შევხედოთ, როგორც ადამიანის შექმნისას. განსაკუთრებული დამოკიდებულება აქვს უფალს ადამიანისადმი! თავისი შემოქმედებითობის უსაზღვრო, დაუღვრელი ნიჭით ის ქმნის სხვადასხვა ერს. აი, ენების არევა ზუსტად მაგას ნიშნავს! ისინი ერთმანეთს ვერ უფებენ და სხვადასხვა ჯგუფად დაყოფილი ერთმანეთს სცილდებიან, რითაც დასაბამი ედება ერებს!

აქ, კიდევ ერთი რამაა საინტერესო — ყოველი ერი, როგორც უკვე ვთქვი, განსაკუთრებულია ატარებს და ამან გარეგნულად, ესთეტიკურად გააღამაზა სამყარო! აი, მოჩუქურთმებული კანკელი. თითოეული ერი ინდივიდი ამ ერთობაში ღმერთთან მისულობით, არამედ ეს ერთობა გამოიყენებს, რომ თითოეული ინდივიდი ამ ერთობაში ღმერთს დაცილებულიყო! რა არის ბაბილონის გოლომ? ამპარტავენება! ცას მივხედეთ და ეს იქნება ჩვენი ერთიანობის სიმბოლო — სიმბოლო მომავალი კომფორტისა, ფუფუნებისა, კეთილდღეობისა, ოღონდ — ღმერთის გარეშე! მოკლედ, — მინიერი სამოთხე ღვთის გარეშე. ადამიანთა ასეთი უღმერთობა თავისუფლება

ნიჭიერება თითქოს საზღვრებს სცილდება! ქართველ კაცში დიდი შინაგანი პატიოსანებაა, დიდი ერთგულების უნარი, დიდი ღირსება! ეს თვისებები მასში რომ საუკეთესო მხრიდან დომინირებდეს, ქართველს სჭირდება იმ მთავარი ნიჭის ამოქმედება, რომელიც უმუალოდ ქართულია და სხვა ერებს შეიძლება არც ჰქონდეს.

— მაინც ასეთი უსაშველო რაა ეს ნიჭი?

— ესაა ქართველის განსაკუთრებული ერთგულება უფლისადმი! ებრაელების ისტორიას თუ გადავხედავთ, დავინახავთ, რომ მათ გვერდით იყო ბაბილონი და სპარსეთი, რომლებსაც ჰქონდათ დიდი კულტურა და უძლიერესი სამხედრო მანქანა. რა ჰქონდათ ებრაელებს? ერთი შეხედვით, არც არაფერი. მარტო სწორი ურთიერთობა ცოცხალი ღმერთისადმი — პიროვნული ღმერთისადმი. და, როცა ამ ნიჭიერებას ისინი სწორად ახორციელებდნენ, მაშინ ისრაელი უძლეველი სახელმწიფო იყო. გავიხსენოთ დავითისა და სოლომონის მეფობა! თუმცა, როდესაც მთავარ ნიჭიერებაზე უარი თქვეს, ანუ არ მოხდა მთავარი ნიჭის რეალიზება, სასიცოცხლო ძარღვი გადაიჭრა მათთვის და ყველამ აბუჩად აიგდო ისინი, იმიტომ, რომ ღირსება აღარ ჰქონდათ!.. როცა ჩვენ უზენოვან ღმერთს ვღალატობთ, ვიღებთ ნიჭიერი ერის ნახირად გადაცემას! მავსადაა, როცა მთავარ ნიჭს უღალატებ, ყველა დანარჩენი მორჩილება ჩვენმა წინაპრებმა მოციქულთა სარწმუნოებაზე მიიღეს და მერე შეინარჩუნეს. ასე ათასი ერთ დღეს განყდა, რომ მართლმადიდებლობა შეენარჩუნებინათ! ახლა რატომ ვკარგავთ?!

მე, როგორც მღვდელი, ასე ვამბობ: ქართველმა კაცმა თავის მთავარ დანიშნულებას ყურადღება უნდა მიაქციოს, გაუფრთხილებდეს და მათ, დარწმუნებული ვარ, ყველაფერი ალბათობაა!

სხელისუფლებაც იზრუნებს ერის აღორძინებაზე არა მხოლოდ სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით, არამედ ინდივიდების გადარჩენის თვალსაზრისითაც; და მაშინ გადარჩენილი ინდივიდი (თან ქართველი ინდივიდი ნიჭიერია) სახელმწიფოს აყვავებს! მაგრამ ეს მოხდება, როცა გავხედვით ჭეშმარიტი ღმერთის სწორად მადიდებელნი და მოციქულთა მიერ გადმოცემული სარწმუნოების გულმხურვალე გამტარებელნი, ღვთის წინაშე წარმოქმნილი და დამომონებული! მხოლოდ ამის შემდეგ ქართველი კაცის ყველა კარგი თვისება: ტოლერანტობა, სითბო, სიყვარული, ერთგულების უნარი ყველასთვის სავიზიტო ბარათი გახდება, რომ ეს არის ღირსეული ერი! უფალი დახვედრებას და, აი,

რამდენიმე კვირის შემდეგ 40 მილიონი დოლარი — თანხა, რომლის მოგროვების ჰეროზაც მოგვცა ოზამამ საკუთარი წინასწარჩევნო კამპანიისათვის, მსოფლიო საიმიგრაციო გამომდგავა, რომ მოხდას ამ ქვეყნის ვალუტის დეველუაციის და იმის დემონსტრირება, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები თავისი ლამის 20-ტრილიონიანი სახელმწიფო ვალით ცხოვრობს არა საკუთარი წარმოების, არამედ ამავე ქვეყანაში დაბაჟდელი ფულის ხარჯზე. მსოფლიოს ყველა დანარჩენი ქვეყანა იხდის იმ თანხას, რომელსაც ამერიკა ხარჯავს.

სიტყვის თავისუფლება, როგორც საფრთხე ამერიკული დემოკრატიისათვის, ანუ რატომ არ უყვარს გაჟოლს მსოფლიოს უკრძლავა

ამერიკული საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტი, სოდომიტების ინტერესების დაცვის გარდა, სიტყვის თავისუფლების, როგორც ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი თავისუფლების დაცვაა. მაგალითად, ამერიკელი წარმომადგენლების განცხადებების მიხედვით, მთელ რიგ არაბულ ქვეყნებში სწორედ უმისობა გახდა „არაბული გაზაფხულის“ მხარდაჭერის (ჩვენი გაგებით, ორგანიზების) ერთ-ერთი მიზეზი. სიტყვის თავისუფლების არარსებობა იყო საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ წამოყენებული ერთ-ერთი უმთავრესი ბრალდება და მასთან ბრძოლის ძირითადი ინსტრუმენტიც. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, სიტყვის თავისუფლების დაცვა ამერიკული დიპლომატიის ერთ-ერთ ქვაკუთხედად ითვლებოდა, ოღონდ წარსულში, იმიტომ, რომ ახლა, როგორც ჩანს, ის ამერიკული დიპლომატიისათვის უკვე საფრთხედ იქცა.

კონგრესმენებთან და შემდეგ სახალხოდ აღმოფთვება, რომ პრესა ყოველთვის უფრო დროს გამოჩნდება ხოლმე. და ამის გამო ამერიკელებს ვე-ლურებს უწოდებს. აქ აუცილებლად უნდა გაეცხროთ ფრაზა, რომელიც მაკვოლმა, გუვერის ინსტიტუტის მიერ ორგანიზებულ ირანზე „გონებრივი შეტევის“ მთავარმა მონაწილემ 2007 წლის ოქტომბერში წარმოთქვა:

„გვინდა, ირანი თანამედროვე მსოფლიოში ჩავართო. ამისათვის დგება გარკვეული პირობები: თქვენ უნდა მოგვცეთ უფლება, გავხსნათ ჩვენი საელჩო; უნდა დაგვუშვათ USAID-ის მუშაობა; უნდა დავუშვათ ჩვენი საზოგადოებრივი დიპლომატია — ყველაფერი, რასაც ვაკეთებთ იმ ქვეყნებში, სადაც საელჩო გვაქვს... და იმით, კიდევ რა მოდის თქვენს ქვეყანაში სააღმოსავლეთის კონგრესისა და ახლა? დიხს, სწორედ დაუვიწყრის ოფიცრები. ცხს საელჩოს წინაშე რა მოდის? ჩვენ შეგვიძლია კარდინალურად გავზარდოთ აბინტურული დაუვიწყრის შესაძლებლობები რაოდენობის გაზრდის ხარჯზე... ეს ნამდვილ კონფლიქტს წარმოქმნის რეჟიმის შიგნით, იმიტომ, რომ რეჟიმს ხაზის მიმდევართათვის საფრთხეს გვაჩვენებს ეს კარგია. ჩვენ გვსურს, მათ შორის დაძაბულობა“

მაგალითად, რუსეთში ჟურნალისტები, რომლებიც აქამდე მთავარ სუბიექტებად და სიტყვის თავისუფლების მატარებლებად მოიაზრებოდნენ, აშშ-ის ელჩისთვის მის მიმართ გამოვლენილი ყურადღების გამო „საფრთხის წყაროდ“ იქცნენ. ამ თავზედმა ჟურნალისტებმა თავიანთი უცერემონიო ქცევით იმდენად გამოიყვანეს მდგომარეობიდან დიპლომატი, რომ მან პირდაპირ ლანძღვა ვადასვლის მეტი ვერაფერი მოახერხა და განაცხადა: „როგორც ჩანს, ბარბაროსების ქვეყანაში ვიმყოფებით. ეს არანორმალურია. ასეთი რამ არასდროს მომხდარა ჩემს ქვეყანაში, ინგლისში, გერმანიაში ან ჩინეთში. ეს მხოლოდ

აქ და მხოლოდ თქვენთან ხდება“, — განაცხადა მან. მაკვოლის ალფონსო-ბის საბაბად ის იძება, რომ, როდესაც „აღამიანის უფლებათა დაცვის“ ჯგუფთან შესახვედრად მიგრძნობს, სახელმწიფო ტელევიზიის ჟურნალისტებმა კითხვაში დაუსვან და ამ კითხვებზე პასუხისთვის მას შურის ბარძე მოუხდა სიცივეში დგომა.

„სადაც არ უნდა წავიდეთ, „HTB“ უკვე იქაა. საინტერესოა, ვინ აძლევს მათ ჩემს განრიგს? თავად არ მეუბნებიან. საინტერესოა, როგორი კანონები არსებობს ამგვარ საკითხებთან დაკავშირებით?“ — დაწერა ტვიტერში მაკვოლმა, შემდეგ კი დასძინა: „პატივს ვცემ პრესის უფლებას, გამოჩნდეს ნებისმიერ ადგილას და დასვას ნებისმიერი კითხვა. მაგრამ აქვთ კი მათ უფლება, იკითხოთ ჩემი ელექტრონული ფოსტა და უსმინონ ჩემს ტელეფონს?“

უნდა აღვნიშნოთ, რომ მაკვოლი არ აცხადებს, ჟურნალისტები ჩემს ტელეფონს უსმენენო, ეს ხომ ბრალდება იქნებოდა და დამტკიცება გახდებოდა საჭირო. იგი მხოლოდ ეჭვს გამოთქვამს, ეჭვებს კი მტკიცებულებები არ სჭირდება. სამაგიეროდ, მისი ეჭვების საფუძველზე აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტმა რუსეთის ხელისუფლებას აცნობა, რომ ღელავს თავისი ელჩის უსაფრთხოებაზე და შიშობს, მასაც მიზნობის ბედი არ ენის.

მეორე მხრივ, „HTB“-ს წარმომადგენელმა აღნიშნა, რომ „ამაში არაფერია გასაოცარი. „HTB“-ს ყველგან ყოფნა შეიძლება ინფორმატორების ფართო ქსელით აიხსნას“. და მართლაც, ამგვარი ინფორმატორები ყველგან შეიძლება იყვნენ, აშშ-ის საელჩოშიც კი. ამგვარი ინფორმაციის მიწოდება კარგად ანაზღაურებადი საქმეა. გარდა ამისა, ლიანობის, გახსნილობისა და გამჭვირვალობისთვის ხელის შეწყობა, სიტყვის თავისუფლებისათვის სასამსახურის განცხადების უსული საქმეა. ამაში არაფერია არანორმალური, ეს თავისი სუფალი მასმედიის მუშაობის ჩვეულებრივი წესია. მაკვოლი აღმოფთვებულია, რომ ჟურნალისტებმა იციან

აშშ-ის საელჩო: დასტაბილიზაციის არსენალი

ბოლო წლებში ამერიკელი დიპლომატები და სპეცსამსახურების თანამშრომლები ლათინური ამერიკის ქვეყნებში არაერთხელ ამხილეს არალეგალურ შეიარაღებულ ოპერაციებში. ვენის კონვენციისა და ეროვნული კანონმდებლობების უგულვებელყოფა აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ფუნქციონერთათვის ქცევის ნორმად იქცა.

დასავლეთ ნახევარსფეროში აშშ-ის აბსოლუტური ჰეგემონიის კენ სწრაფვით ვაშინგტონი ამ რეგიონში „მტრულ რეჟიმებს“ განაკუთვნებს, პირველ რიგში, ლათინური ამერიკის ხალხთა ბოლივარიული აღმშენებლის (ALBA) ქვეყნებს. ვაშინგტონში ამბობენ, რომ ძალას არ გამოიყენებენ ვენესუელის, ეკვადორის, ბოლივიის, ნიკარაგუის „პოპულისტური“ ხელისუფლებებისა და კუბის „კომუნისტური დიქტატურის“ დასამხობად, მაგრამ ამ ქვეყნებში მართ-

ვადი კრიზისის სიტუაციების შექმნაზე მუდმივი მუშაობა სულ უფრო შეტევით ხასიათს იძენს. ეს მუშაობა უმცროსი ბუმის პრევიდენტობისას დაიწყო და ობამას ადმინისტრაციაში გაგრძელდა. როგორც ჩანს, ვაშინგტონელი კოორდინატორების მიერ „ფერადი რევოლუციები“ ამ კონტინენტზე 2013-2014 წლებისთვისაა „დაგეგმილი“, რათა ლათინურ ამერიკაში ინტეგრაციული პროცესების შემდგომი განვითარება არ დაუშვან, პირველ რიგში, კოლექტიური

რებას უკავშირდება. უკანასკნელად ამგვარ ფაქტს ადგილი ჰქონდა სულ რამდენიმე დღის წინ, ბოლივიამ. მოხილურმა საპატრულო სამსახურმა დილის 5 საათზე ქალაქ ტრინიდადში გააჩერა ავტომანქანა, რომელიც ამერიკის საელჩოს ეკუთვნოდა. მანქანაში იხსნდნენ ბოლივიელები — საელჩოს დაცვის სამსახურის უფროსი და მძღველი. გამოკითხვით გაირკვა, რომ ისინი სპეციფიური ტვირთით მიემგზავრებოდნენ სანტა-კრუსში. ტვირთს შეადგენდა სამი შაშხანა, 38-კალიბრის რევოლვერი და საბრძოლო მასალების დიდი მარაგი. მდგომარეობის გარკვევის შემდეგ თავდაცვის მინისტრმა განაცხადა, რომ იარაღი დიპლომატიური მანქანით უკანონოდ

გადაჰქონდათ. ამასთან დაკავშირებით ამერიკელების მხრიდან არანაირი თხოვნა არ ყოფილა და შესაბამისად, მათ არავითარი ნებართვა არ მიუღიათ. მინისტრის განცხადებით, საუბარი იყო ქმედებებზე, რომლებიც საშიშროებას უქმნის სახელმწიფოს უსაფრთხოებას. იარაღის მიძღვების ვინაობა ვერ დადგინდა. **არ არსებობს ლათინური ამერიკის ქვეყანა, რომელშიც არ არის შემჩნეული ბრინჯაოს მინარაბალით უკანონო მანიპულაციები.** ბუენოს-აირესში აეროპორტის ტერიტორიაზე დაიჭირეს ამერიკელი, რომელსაც ასევე დიპლომატიური ავტომანქანით გადაჰქონდა სამი შაშხანა, მათ შორის ორი — ოპტიკური სამიზნით.

«ჩვეოლუხიები MADE IN USA» დაუნდობელი და სისხლისმღვრელი იქნება

ბუნეკარსანინა აღმდგომ ბომბი, რომელსაც ასევე „ყველა ბომბის დედასაც“ უწოდებენ, ისეა კონსტრუირებული, რომ შეუძლია 60-მეტრიანი სისქის ბეტონის ბუნეკარები გაანადგუროს. ითვლება, რომ ეს ამერიკის შეერთებული შტატების არსენალში ყველაზე მძლავრი კონვენციური ბირთვული იარაღია. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გაგზავნის ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით.

ბა გავამწვავოთ... ახმა-დინეჯადის ყველაზე უარესი კომპარი ისაა, რომ ჩემნაირი ბიჭები თეირანში წადიოდნენ და სტუდენტებს ეკონტაქტებოდნენ, როგორც ამას ვაკეთებდი სამი წლის წინ... ეს საბჭოთა კავშირის აღსასრულს მაგონებს. ეს დემოკრატიული ცვლილებების სტრატეგიაა... ის, რასაც ჩვენ გთავაზობთ, არაფრით განსხვავდება იმისგან, რასაც რონალდ რეიგანი საბჭოთა კავშირთან მიმართებაში აკეთებდა“.

აი, მომავალი ელჩის გულახდილობა. ამით ყველაფერი აიხსნება, ისიც, თუ როგორ აღიქვამს მაკფოლი თავისი ელჩობისა და ზოგადად საელჩოს ფუნქციებს.

ცხადია, ამგვარი მიდგომის პირობებში მასმედიაში ყურადღება მისთვის უკიდურესად არასასურველია.

აქაც ყველაფერი მარტივად აიხსნება. საქმე ისაა, რომ ბატონ ელჩს რუსეთში ჩასვლისთანავე ურთიერთობის საეტიკური წრე გაუწიდა. თუ თავად თვლის, რომ ეს არაა საეტიკური, არამედ წორმალური წრეა, მაშინ გამოდის, რომ პატივცემულ ელჩს, როგორც დიპლომატს, ძალზე დაბალი კვალიფიკაცია აქვს.

თუ სპეციალური სამსახურები და მდივანი თავს ვერ ართმევენ საკუთარ მოვალეობებს და არ აცნობებენ ბატონ მაკფოლს, ვინ ვინაა, დახმარება საჭირო. პონომაროვის გარდა ბატონ ელჩს რეგულარული ინტერესი აკავშირებს ისეთ ადამიანებთან, როგორცაა ბორის ნემცოვი, რომელიც ცდილობს, 2014 წლის სექტემბერში ოლიმპიადის კორეა-სოკის 200 000 დოლარად მიყიდოს, ახლახან კანადაში ვიზიტისას კი კანადელებს არქტიკაში რუსეთისგან სასურველ მოზიციებს დაჰპირდა.

ვისაც არ უნდა, რომ მტრად თვლიდნენ, გამყიდველებთან არ მეგობრობს. odnako.org

უტყუარი კომპრომატია, მაგრამ, როგორც ყოველთვის, მაშინაც მოძებნეს გამოსავალი და განაცხადეს, რომ ეს ყველაფერი არგენტინელ პოლიციელებთან სასწავლო-სავარჯიშო მეცადინეობებისათვის საჭირო ინფორმაციის წარმოდგენაა.

სიგნალები იმის შესახებ, რომ ლათინურ ამერიკაში აშშ-ის საელჩოების მიწისქვეშა სავაჭრო სავაჭრო იარაღით, მასმედიაში მუდმივად ჩნდება. ეს არავის უკვირს, რადგან გლობალური ომი ტერორიზმთან, რომელსაც, უკვე ათი წელია, აწარმოებს აშშ, აიძულებს მას, ყველგან და ყოველთვის შეიარაღებული იყოს. საფრთხე ყველგანაა ჩასაფრებული, გათვალისწინებულია მოვლენათა განვითარების ნებისმიერი ნეგატიური ვარიანტი. ალბათ, სწორედ ამიტომ დაემსგავსა ბუნეკარებს ბოლო წლებში აშშ-ის საელჩოების შენობები, რომლებიც მიწის ზემოთ ბეტონისა და დაჯავშნული მიწის გროვება, მიწის ქვემოთ კი — სართულბუნეკარული უსაფრთხოება.

fondsk.ru

ამხანაგ კასტროს მოსაზრებები,

ანუ კატასტროფისკენ მიმავალი გზები

არ შეეცდები, თუ ვიტყვი, რომ ეს მოსაზრებები შეიძლება დაწერილიყო დღეს, ხვალ ან ნებისმიერ სხვა დღეს. ჩვენს მოდგმას ახალი პრობლემები ემუქრება. როდესაც 20 წლის წინ გარემოსთან დაკავშირებულ საკითხებზე რიო-დე-ჟანეიროში გამართულ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონფერენციაზე სიტყვით გამოვედი იმასთან დაკავშირებით, რომ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სახეობა — ადამიანი — გადაშენების საფრთხის წინაშე დგას. მაშინ დღევანდელთან შედარებით გაცილებით ნაკლები არგუმენტი მქონდა იმ კატასტროფის შესახებ გასაფრთხილებლად, რომლისგანაც, როგორც მაშინ მეგონა, ასე წელი გვაშორებდა.

იმ პერიოდში მსოფლიოს ყველაზე ძლიერად მოქმედებდა რამდენიმე ლიდერი მართავდა. მათ ზრდილობა-ნად და მიკრეს ტაში და უშფოთველად განაგრძეს ჩვენი მოდგმისათვის საფლავის თხრა.

თითქოს ჩვენს პლანეტაზე ყველაზე ახრი და წესრიგი მეფობდა. ეკონომიკური განვითარება ტექნოლოგიისა და მეცნიერების მხარდაჭერით, უკვე კარგა ხანია, ადამიანთა საზოგადოების ალფად და ომეგად მიიწნოდა.

ახლა სურათი უფრო ნათელია. ქემპარტიტა გზას იკვლავს. როგორც ითვლება, დაახლოებით 200 დამოუკიდებელი ქვეყანა იმ პოლიტიკური ორგანიზაციის წევრია, რომელიც, თეორიის თანახმად, მსოფლიოს ბედს უნდა წვეცდეს.

დაახლოებით 25 ათასი ერთეული ბირთვული იარაღი იმ მოკავშირე ან ანტაგონისტურ ორ ძალეებს ხელთაა, რომლებიც მზად არიან, აუცილებლობის შემთხვევაში ან ვიღაცის ინტერესებთან დაკავშირებით ცვალებადი ნსარჩები დაიცვან, რის შედეგადაც მილიონობით ადამიანის უფლებები ვირტუალურად ეცემა ნოლამდე.

ხიროსიმაში განხორციელებული ამაზრზენი მასობრივი მკვლელობის შემდეგ, რომელიც რუსულ ტერიტორიაზე გარდაცვალების შემდეგ ტრუმენის ბრძანებით გაკეთდა, ჩემი მხრიდან გულუბრყვილობა იქნებოდა, ვამტკიცო, რომ ამ ტიპის იარაღის განვითარებაზე პასუხისმგებელი რუსეთი ან ჩინეთი არიან.

ჩემი მხრიდან ასევე შეცდომა იქნებოდა ხოლოკოსტის ფაქტის არ აღიარება, ხოლოკოსტისა, რომლის შედეგადაც მილიონობით ბავშვი, ქალი და კაცი, ძირითადად, ებრაელები, ბოშები, რუსები და სხვა ეროვნების ადამიანები შეეწირნენ ნაცისტებს. სწორედ ამი-

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ირანი არ ფლობს ბირთვულ იარაღს. მას ბრალს სდებენ გამდიდრებული შარის წარმოებაში, რომელიც ენერგეტიკული სანავის ან სამედიცინო მიზნებისათვის გამოიყენება. როგორც არ უნდა იყოს, მისი ფლობა ან წარმოება არ შეიძლება შეეძაროს ბირთვული იარაღის წარმოებას. მსოფლიოს ათობით ქვეყანა იყენებს გამდიდრებულ ურანს ენერჯის წყაროდ, მაგრამ ის ვერ იქნება გამოყენებული ბირთვული იარაღის დასამზადებლად, ვიდრე განმეზღის რთულ პროცესს არ გაივლის.

ისრაელი, რომელმაც ბირთვული იარაღი ამერიკის შეერთებული შტატების დახმარებითა და მასთან თანამშრომლობით ისე შექმნა, რომ ამის შესახებ არც საქმის კურსში ჩაუყენებია ვინმე და არც ვინმესთვის ანგარიში წარუდგენია, ამჟამად აღნიშნულ ფაქტს უარყოფს, თუმცა მის განცხადებებში ასობით ერთეული ბირთვული იარაღია. ისრაელმა ურაცა და სირიაში რეაქტორებზე იერიში მიიტანა და განადგურა ისინი, რათა მეზობელ არაბულ ქვეყნებში კვლევების განვითარებისათვის შეეშალა ხელი. მანვე განაცხადა, რომ აპირებს, იერიში მიიტანოს და განადგუროს ბირთვული სანავის წარმოების ირანული ცენტრები.

ამ კრიტიკული თემის ირგვლივ ტრიალებს მსოფლიოს ამ რთულ და სახიფათო რეგიონში მთელი საერთაშორისო პოლიტიკა. არადა, სწორედ ამ რეგიონში ინარმოება და იქიდანვე მიედინება დანარჩენ მსოფლიოს მთელი ეკონომიკის მამოძრავებელი სანავის დიდი ნაწილი. ირანის ყველაზე გამოჩენილი მეცნიერების

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

ლოგიური სიმძლავრეების მქონე ქვეყნებს და იდეებითა და მორალური ფასეულობებით ამდენად ლატაკ მის ხელისუფლებას.

კონვენციური ბირთვული იარაღი

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

2012 წლის 16 მარტს მიმდინარე მოხსენებაში დაფიქსირდა კანადის პრემიერ-მინისტრის კომენტარი ირანის საწარმოო ქარხანაზე თავდასხმას, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

კონვენციური ბირთვული იარაღი. პენტაგონი ირანის ინფრასტრუქტურის სრული განადგურებისა და სამოქალაქო მოსახლეობის მასობრივი განწმენის პროცესს გეგმავს ტექნიკური ბირთვული იარაღისა და კონვენციური ბომბების კომბინირებული გამოყენების გზით. ეს ბომბები კვამლის სოკოსმაგვარი ბომბებს აჩვენებს, აშშ-ის სალინსუფ-ლევაში კი ასობით მილიონი დოლარი ჩაღო ამ მიზნებისათვის განკუთვნილი ბომბების წარმოებაში.

აუშ გზადაა, დღე-ღაზე ჩაიღონოთ თავის ისტორიაში ყველაზე საჩიოული ვეხლოა და ვთელი მსოფლიოთან გაიყოლოს

ფიდეალ კასტრო რუს geopolitika.ru

მიტ რომანი თვლის, თუ პრაზიკიდან მოგვას ხელახლა აირჩივენ, ირანი ბირთვულ იარაღს შეიძენს, ხოლო მისი გამარჯვების შემთხვევაში ირანს შეეძლება, რომ მსგავსი არაფერი მოხდეს. იგი დასტინოდა პრაზიკიდან „არასაპროგრესი სისასტიკის“ გამო ირანელთა მიმართ და ყველა მინახვებდა, რომ რომენის ადმინისტრაციის მუშაკებისა და დიპლომატიური სტრატეგიის მხარდაჭერის ნაცვლად ამ ქვეყანაზე ქალისმიერი ზემოქმედების შესაძლებლობას განიხილავს.

ფულის რასკა პენტაგონში, ანუ რასკა პენტაგონის მათემატიკის გაკვეთილი

თუ თქვენ გადარდებით აშშ-ში სუსტი მათემატიკური განათლება და ტესტების მომავალდინებელი შედეგები, მაშინ რესპუბლიკელების და ამ სეზონში მათი კანდიდატების მათემატიკაზე უნდა ღელავდეთ. როდესაც საქმე არმიას ეხება, მაშინვე ცხადი ხდება: პრეზიდენტის თანამდებობისათვის რესპუბლიკელების ნამყვანმა კანდიდატებმა მხოლოდ მიმატება და გამრავლება იციან, გამოკლება და გაყოფა კი მათ არასდროს იცოდნენ. პენტაგონური რეფორმის მცველები პრეზიდენტ ობამას სამხედრო რესურსების შემცირებისაკენ არათავდაჯერებული მიდგომისათვის აკრიტიკებდნენ. მიუხედავად 13-წლიანი მუდმივი ზრდისა, რომლის შედეგადაც პენტაგონის ახლანდელი ბიუჯეტი მეორე მსოფლიო ომის დროიდან უმაღლეს მარჩვენებლამდე ავიდა, ვაშინგტონის უკანასკნელი გეგმების მიხედვით მომავალ ხუთ წელიწადში თავდაცვის დეპარტამენტის ხარჯები მხოლოდ 1,6%-ით მცირდება. მიუხედავად ამისა, რესპუბლიკელთა მთავარი კანდიდატებთან შედარებით ობამა ბიუჯეტის შემცირების საკითხებში ნამდვილი დინოზავრია.

დღეზე 100 მილიონით ნაკლები იყო, რაც საზღვარგარეთ ნაკლებ დანახარჯებს განაპირობებდა, ძირითადად სოციალური ანაზღაურებებისთვის. ფაქტობრივად, დღეს ამერიკელები სამხედრო ხარჯებისათვის იხდიან თითქმის ორჯერ მეტს, ვიდრე 1958 წელს. ეს ბევრად აჭარბებს რეიტინგით მომდევნო ათი ყველაზე მხარვეზი ქვეყნის სამხედრო ბიუჯეტების ჯამს. ცხადია, მათემატიკურად გაუნათლებლებს შორის სანტორუმის განცხადებები უდავოდ მოხვედრება ყველაფერს. ირანის რიტორიკის კატეგორიაში. ძალიან ნაკლებსავარაუდოა, რომ ამერიკამ სამხედრო უფრო მეტად გაზარდოს პენტაგონის ბიუჯეტი, ეს კი ერთადერთი საშუალებაა იმისათვის, რომ ბიუჯეტის იგივე წილი შეინახოს, რასაც სანტორუმის სიყმნის პერიოდში 60%-ს შეადგენდა, ახლა კი — ემლოდ 17%-ია. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, რატომ უნდა შეინახოს სამხედრო დანახარჯები, რომელიც ისედაც ცოტაა?

რა თქმა უნდა, ეს კლასიკური დაცვაა, ვინაიდან 1958 წლის ფედერალური ბიუჯეტი არ მოიცავდა ისეთ პუნქტებს, როგორცაა სამედიცინო დაზღვევა, გარემოს დაცვა, ჯანდაცვის დეპარტამენტი და საზღვარგარეთის უსუსურად მუშაო ადგილების შენარჩუნება. მოსახლეობა ახლანდელ

ფლოტების ჯამს აჭარბებდა, ამ ქვეყნებიდან 11 კი აშშ-ის მოკავშირეა. რაც შეეხება ჩინურ გამოწვევას, ბევრს ლაპარაკობდნენ ახალ ჩინურ ავიამშენებელზე, რომელიც სინამდვილეში განახლებული 1998 წლის უკრაინული ხომალდი აღმოჩნდა, რომელიც თავდაპირველად მცურავი კაზინოსათვის იყო განკუთვნილი. რჩება თერთმეტი ერთთან — ასეთია ამერიკის უპირატესობა ამ კატეგორიაში.

მართალია, რომ ჩინეთი ზრდის თავისი ფლოტის ზომებს იმ იმედით, რომ საკუთარი სანაპიროებიდან მოშორებულ წყლებში გაიცემა თავისი თავისუფლება ეძებდა და, შესაძლოა, დანახარჯებს სახსრად მიიღებდა.

როგორც შეიარაღების საკითხთა ექსპერტები აცხადებენ, აბსოლუტურად წარმოუდგენელი მასიური ბირთვული თავდასხმის შემთხვევაში რომენის გეგმა უსარგებლო იქნება. არ არსებობს საათში 15 000 მილის სისწრაფით გაშვებული ათასობით ქობინისაგან სრულყოფილად მიახლოებული თავდაცვა. ბირთვული იარაღისაგან ერთადერთი გონივრული თავდაცვა მასზე სრულად უარის თქმაა. სწორედ ამ კურსს ემხრობა ათეულობით პენსიაზე წასული სამხედრო ხელმძღვანელი, თავდაცვის უწყებების თანამშრომელი და სახელმწიფოს მეთაური. თვით პენიი კინეზოლოგიც კი შეუერთდა „მოძრაობას ნულსაკენ“ და მხარი დაუჭირა ბირთვული პრობლემისადმი ბევრად უფრო გონივრულ მიდგომას, ვიდრე რომენის ფანტასტიური ტექნიკური პოზიციაა.

რომენის რაკეტსანიშნად დეგო პროგრამა კი უფრო მეტია, ვიდრე უბრალოდ ფულის ფლანგვა. ის აღადგენს ევროპაში ოფიციალურად ირანისაკენ მიმართულ, სინამდვილეში კი რუსული რაკეტების ჩამოგდების საშუალების შექმნადი რადიუსის რაკეტსანიშნად დეგო სისტემის განთავსების ბუშის ადმინისტრაციის გეგმას. ვინაიდან ობამას ადმინისტრაციის ბევრად უფრო მოკრძალებულმა გეგმამ უკვე გამოიწვია შეშფოთება რუსეთის ლიდერებს შორის, წარმოიდგინეთ მოსკოვის რაიონში რომენის ვარსიანა. ახან, შესაძლოა, დაუნდობლად მოუღოს ზოლოთი ამერიკა-რუსეთის ბირთვულ ურთიერთობასთან დაკავშირებულ იმ-

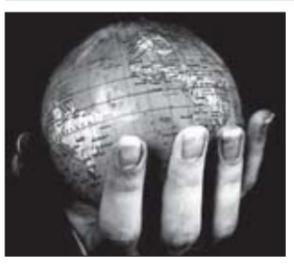
საფრანგეთში ატომური ელექტროსადგურიდან სანავაზა გაყოფა, რაც სადგური გაჩენილმა ხანძარმა გამოიწვია. ინციდენტის გამო, ატომური ელექტროსადგური სასწრაფოდ დახურეს. ფრანგული მედიის ცნობით, მომხდარის შედეგად არავინ დაშავებულა. სანარმოს ოპერატორი, კომპანიის განცხადებით, ინციდენტის გამო არაფერი ელექტროსადგურის მიმდებარე ტერიტორიაზე საფრთხის საშიშროება არ არსებობს. პენიიში ექსპერტები მდგომარეობას ადგილზე შეისწავლიან.

ავღანეთში, ფარას პროვინციაში მთავრობის მიერ დაფინანსებულ მილიციის საგუშაგოზე შეიარაღებული პირის თავდასხმა ექვსი ადამიანის სიცოცხლე იმსხვერპლა. გავრცელებული ინფორმაციით, შეიარაღებულმა თალიბანმა ჯერ დაცვა დაახრჩო, რის შემდეგაც შევიდა ადგილობრივი პოლიციელი ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლა. შემთხვევა ოთხშაბათს, შუალამისას მოხდა, მანამდე კი თვითმკვლელმა თალიბანმა ავღანეთის ჩრდილოეთ ნაწილში თავი აიფეთქა, რასაც 10 ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა, მათ შორის იყო ამერიკის სამი ჯარისკაცი. როგორც ფარას პროვინციის უშიშროების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, ეს დაგეგმილი მკვლელობა იყო. თავდასხმის შემდეგ თალიბანმა თან ნაილო იარაღი და საბრძოლო მასალა.

ავღანეთში, ფარას პროვინციაში მთავრობის მიერ დაფინანსებულ მილიციის საგუშაგოზე შეიარაღებული პირის თავდასხმა ექვსი ადამიანის სიცოცხლე იმსხვერპლა. გავრცელებული ინფორმაციით, შეიარაღებულმა თალიბანმა ჯერ დაცვა დაახრჩო, რის შემდეგაც შევიდა ადგილობრივი პოლიციელი ცეცხლსასროლი იარაღით მოკლა. შემთხვევა ოთხშაბათს, შუალამისას მოხდა, მანამდე კი თვითმკვლელმა თალიბანმა ავღანეთის ჩრდილოეთ ნაწილში თავი აიფეთქა, რასაც 10 ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა, მათ შორის იყო ამერიკის სამი ჯარისკაცი. როგორც ფარას პროვინციის უშიშროების წარმომადგენლებმა განაცხადეს, ეს დაგეგმილი მკვლელობა იყო. თავდასხმის შემდეგ თალიბანმა თან ნაილო იარაღი და საბრძოლო მასალა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თუ გაჟონილი ცნობები სიბრძნეა, მაღალი სივრცეა, ფინანსურ კომპანიებში, თავდაცვის კონტრაქტორებში, მასმედიის, ფარმაკოლოგიურ კორპორაციებში და სხვაგანაც მასობრივი ინფორმაციის მომსარეინი გავსდება. წარმოდგენილი მტკიცებულებები ექვსის საფუძველს არაპირს დაუტოვებს, ცალკეული გამომსწორებელი სპეცტიკოსების გარდა.

დის უკანასკნელ ნაპირსაღს. ეს კი ძალზე დიდი საზღვარია მალტაში მსოფლიოში ფუძი პრომისისთვის, რომელსაც წარმატების ნულოვანი პარსაქტივია აქვს.

თუ ვინმეს იმის იმედი აქვს, რომ დიდ ახლო აღმოსავლეთში უკვე მიმდინარე (ერაყის სამხრეთ-დასავლეთი ფიასკოს მსგავსი) ომებზე კიდევ უფრო დამანგრეველი ომების წამოწყებისაკენ მისწრაფებით აშშ კიდევ უფრო დიდ არმიას შეკრებს, მაშინ მან მიტ რომინის უნდა დაუჭიროს მხარი. თუ თავდაცვის მდივნის, ლეონ პანეტას გეგმა მომავალი ხუთი წლის განმავლობაში არმიისა და სამხედრო-საზღვაო ფლოტის 100 000 ადამიანით შემცირებას გულისხმობს, რაც 9/11-ის შემდგომ რაოდენობრივი ზრდის კომპენსირებას მოახდენს, მასაწესების ყოფილი გუბერნატორი ვაზანკეზე ნავა და შეიარაღებული ძალების ახლანდელ შემადგენლობას კიდევ 100 000-ით გაზრდის.

მისი რიტორიკა და ნეოკონსერვატიული მრჩევლების კეთილი რიტორიკა ბადებს აზრს, რომ პრეზიდენტი რომინს ამ გაბერულ ძალებს დასაწყისისთვის ირანში გაამწესებდა „სახმელეთო ჯარების“ სახით. ის მუდმივად დაიძახის, რომ **თუ პრაზინიკის ოპერაციას ხელახლა აირჩივენ, ირანი ბირთვულ იარაღს შეიძენს, ირანში უნდა, რომ მისი ბაზარზე მისი შიშვენიერება მსგავსი არაფერი მოხდეს.** აგი დასციროდა პრეზიდენტს „არასაკმაროსი სისასტიკის“ გამო ირანელების მიმართ და ყველა მიასხვედრა, რომ რომინის ადმინისტრაციამ მუქარებისა და ნიჰილმატიური სტრატეგიის მხარდაჭერის ნაცვლად ამ ქვეყანაზე ძალისმიერი შემოქმედების შესაძლებლობას განიხილავს.

თუ რომინი და მისი მსგავსები ამ ძვირადღირებულ ქმედებებზე უარს არ იტყვიან, ძველი დანახარჯები ისევ გაიზრდება, როგორც კენტაგონის ამჟამინდელი კონტრაქტებისათვის წინამდებარეული თანხებით. როგორც შტაბების მეთაურთა კომიტეტის ხელმძღვანელმა მაიკ მულენმა მიანიშნა, 9/11-ის შემდეგ ნაციონალური უსაფრთხოების ხარჯების ციკლი უნდა დასრულდეს. ფინანსურ დისციპლინაზე დაამბრუნებელი ზომები, რომლებიც 9/11-ის შემდეგ ნაციონალური უსაფრთხოების ხარჯების ციკლი უნდა დასრულდეს. ფინანსურ დისციპლინაზე დაამბრუნებელი ზომები, რომლებიც 9/11-ის შემდეგ ნაციონალური უსაფრთხოების ხარჯების ციკლი უნდა დასრულდეს.

ლოთ მოეპოვებინათ დამატებითი თანხები, თუ ტექნიკური პრობლემების ან რთული არჩევანის წინაშე დადგებოდნენ.

რესპუბლიკელების მათემატიკა, რომლის ვერსიით, სრულ გარანტიას იძლევა, რომ ეს ყველაფერი გაგრძელდება. თავდაცვის გიგანტებს, მაგალითად „ლოკიდ მარტინს“, რომლის სამხედრო თვითმფრინავიც პირველად პროექტზე ორჯერ ძვირი აღმოჩნდა, წესით, უკვე ნერწყვი უნდა მოსვლოდათ.

და არ დაგვავინყდეს წარმომადგენელთა რესპუბლიკური პალატის „მეტის ხარჯვის“ ბრიგადები, რომელთაც სათავეში უდგას შეიარაღებული ძალების კომიტეტის თავმჯდომარე ჰოვარდ მაკკოენი. მიიღო რა მილიონის სამი ოთხედზე მეტი შენატონი იერალის მომწოდებელთაგან (2009 წლიდან მოყოლებული), მას არასდროს უნახავს შეიარაღების სისტემა, რომელიც არ მოეწონებოდა. რესპუბლიკური ადმინისტრაციის პირობებში მაკკოენი და კონგრესში მისი მეგობარი ბაკალავრები ხელფეხგახსნილები იზრუნებენ შეიარაღებისა და პერსონალის გაზრდაზე დანახარჯების მომატების თაობაზე ბიუჯეტის დეფიციტზე ფიქრის გარეშე.

რესპუბლიკელ პრეზიდენტს ოდესმე თავისი წინასაარჩევნო დაპირებების შესრულება თუ მოუწევს, პენტაგონის უზარმაზარი ზრდა და სახელმწიფოს შემოსავლების ზრდისათვის დაფინანსებული წინააღმდეგობა აუცილებლად განაპირობებს ფედერალური ბიუჯეტის სხვა ყველა მიმართულ ბაზე უძლიერეს დარტყმებს. **ფინანსური და საბიუჯეტო პრიორიტეტების ცნების მონაცემებით, მომავალი ათი წლის განმავლობაში რომინის გაგზავნა საკუთარი შიდა პროგრამების ბიუჯეტების ბანაკში.**

მარტინ ლუთერ კინგი ვიეტნამთან ომის საწინააღმდეგო გამოსვლისას მძაფრად აკრიტიკებდა კონფლიქტის გაღვივებას, რადგან ის მამაკაცებს, ფულსა და ცოდნას მთავარი ნაციონალური პრობლემის მოგვარებისაგან სულ უფრო აშორებს. სამხედრო ხარჯების გაზრდა რომინის ვიეტნამის ომზე ძვირი დაუჯდება. მისი პრეზიდენტობა კინგის ყველაზე დიდ კომპარებსაც გადააჭარბებს.

ვილიამ დ. კარტუნგი, საერთაშორისო პოლიტიკის ცენტრის შეიარაღებისა და უსაფრთხოების პროექტის დირექტორი, ავტორი წიგნისა „ომის წინასწარმეტყველება: „ლოკიდ მარტინი“ და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის შექმნა“.

Tom Dispatch

«პარკების ლიბა» ახალი მსოფლიო წესრიგის წინააღმდეგ

მასობრივი ინფორმაციის არაოფიციალურ ალტერნატიულ საშუალებებში გავრცელდა ცნობები იმის შესახებ, რომ მაღალი თანამდებობების პირებისა და მრავალ საკვანძო თანამდებობაზე მომუშავე თავისუფლებისათვის მებრძოლების საიდუმლო ჯგუფი დაუღალავად მუშაობს, რომ კაცობრიობა ერთი მუჭა ბოროტმოქმედებისაგან გაათავისუფლოს. ამ ბოროტმოქმედთა გუნდს სხვადასხვაგვარად უწოდებენ: ზოგისთვის მას ელიტა ჰქვია, ზოგისთვის — ახალი მსოფლიო წესრიგი, ზოგისთვის კი — საერთაშორისო ბანკსტერები (წინამოებია ორი სიტყვის „ბანკირისა“ და „განგსტერის“ შერწყმით).

ერთი შეხედვით, შეთქმულების თეორიის ჩვეულებრივმა მკვლევარმა, შესაძლოა, იფიქროს, რომ, როგორც ჩანს, ძლევამოსილმა ელიტებმა თითქმის მიალნიეს საბოლოო მიზანს პლანეტაზე სრული დომინირების მიმართულებით. ბოლოს და ბოლოს უკანასკნელ ათწლეულში შეინიშნება ძალაუფლების მძლავრი კონსოლიდაცია დაუსრულებელი დამპყრობლური ომების, ფინანსური სამაშველო პაკეტების, პირადი თავისუფლების გამანადგურებელი კანონპროექტების შემოღებითა და სხვა მეთოდებით.

მაგრამ დევიდ უილკოქსა და ბენჯამინ ფულფორდის მონაცემების თანახმად, არსებობს ამდენადვე მძლავრი „კარგების“ ძალა, რომელიც ცნების მიღმა მოქმედებს და იბრძვის ცუდების წინააღმდეგ. ეს თავისუფლებისთვის მებრძოლები, რომელთაც ხანდახან „თეთრ შლიაპებსაც“ უწოდებენ, როგორც ამბობენ, გარკვეულ პოზიციებს იკავებენ საბანკო და ფინანსურ სფეროში, სამხედრო და საერთაშორისო სტრუქტურებში, მასმედიის, ყველა დონის ხელისუფლებაში და კორპორაციებისა თუ უწყებების სხვა თანამდებობებზეც.

აბსოლუტურად ფარული, კარგად კორდინირებული ოპერაცია, რომელიც კაცობრიობის სასიკეთოდ მუშაობს, უკვე მზადაა საკუთარი სვლის გასაკეთებლად. პენტაგონის „კარგი ბიჭები“ ახლა სრულ პოლიტიკურ და ლოგისტიკურ ურთიერთქმედებაში არიან 134 ქვეყნისაგან შემდგარი შთამბეჭდავი ალიანსის ფარგლებში, რათა დამნაშავეები პასუხისმგებლობა მიესცენ და ჩვენი პლანეტა იხსნან. ამ სამუშაოს განხორციე-

ლებისას უსაფრთხოების უზრუნველყოფა უმალეს დონეზე იყო. ისინიც კი, ვისაც ეს ყველაფერი შეეხება და ვინც დაპატიმრებული აღმოჩნდება, ვერც კი ხვდება, რომ სულ მალე საზოგადოების წინაშე წარსდგება.

მრავალი ადამიანისათვის ეს სცენარი ისტორიის სინამდვილედ წარმოდგენაა, მაგრამ ბუნებაში ყველა ქმედება თანაბარი უკუქმედებას იწვევს. გარდა ამისა, ვინაიდან მსოფლიოში კარგი ადამიანები გაცილებით მეტნი არიან, ვიდრე თაღლითების ბანდის წარმომადგენელი სოციალური ადგილი დასაშვებია, რომ გავლენით თანამდებობებზეც არაერთი კარგი ადამიანი მუშაობს.

ვინაიდან „კარგები“ დაუნდობლები არ არის, მათ არ შეუძლიათ ძალით შეაჩერონ ეს ბანდა მანამ, ვიდრე მათი საქმედად ფიქრები თავიანთ ადგილებზე არ განლაგდებიან, რათა დამნაშავეები მინიმალური ნეგატიური შედეგებითა და ძალადობით დაამორჩიონ. როგორც ჩანს, „კარგებს“ უილკოქსის ახალი სტატია მიანიშნებს მრავალ მაჩვენებელზე, რომელთა თანახმადც ნმენდა უკვე დაიწყო. მაგალითად, ისეთი მოვლენები, როგორცაა მასობრივი გადაადგილებები საბანკო სექტორში. იგი მიანიშნებს „J.P Morgan“-ის მხრიდან მაქინაციების გამო ბანკის ანგარიშებზე უარის თქმაზე, მერდოკის იმპერიის აბსოლუტურ კრახზე ბრიტანეტში და რუპერ მერდოკის

შვილის — ჯეიმსის თავმჯდომარის თანამდებობიდან გადაგდება და კიდევ ბევრ სხვა მაგალითზე.

უილკოქსის თქმით, გეგმა სწრაფი და საზოგადოებისათვის შოკისმომგვრელი იქნება, საფარად მრავალ საოცრებას უნდა ველოდეთ: ელიტის წევრების მასობრივი დაპატიმრება; მთელ მსოფლიოში პირადი თავისუფლების აღდგენა; ენერჯეტის, სოფლის მეურნეობისა და ეკონომიკისათვის ახალი გეგმები და ტექნოლოგიები, რომლებიც კაცობრიობას რესურსების კონტროლისა და მანიპულაციებისაგან გაათავისუფლებს; დოლარის, როგორც „სავალე ინსტრუმენტის“ შეცვლა ახალი ვალუტით, რომელიც „კაპიტალის ინსტრუმენტი“ იქნება.

ამ ყველაფრის უმეტესი ნაწილი ოცნებას ჰგავს, მაგრამ ინსაიდერები, რომელთაც გეგმის ნაწილის ელემენტების განხორციელება ნება დართეს, ამბობენ, რომ ყველაფერი მაქსიმალურად მოწესრიგებული და დასრულებული არ იქნება არანაირი ჩავარდნები და ქაოსი, თუმცა თავად ელიტის რეაქცია გარკვეულწილად არაპროგნოზირებადია. ამიტომ, „კარგების“ მხარეს მოთამაშე ჯგუფი სიფრთხილის ზომებს იღებს და იყენებს სამხედროებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციის საქმეში კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვის მიმართულებით.

უილკოქსი აღიარებს, რომ აბსოლუტურად ბუნებრივი იქნება, თუ ამ სიახლეების მიმართ შეთქმულების მკვლევარები აბსოლუტურად სექსტიონის თქმაზე, მერდოკის იმპერიის აბსოლუტურ კრახზე ბრიტანეტში და რუპერ მერდოკის

ლად აგებენ ყველაფრისათვის პასუხს.

თუ გაჟონილი ცნობები სიბრძნეა, მაღალი სივრცეა, ფინანსურ კომპანიებში, თავდაცვის კონტრაქტორებში, მასმედიის, ფარმაკოლოგიურ კორპორაციებში და სხვაგანაც მასობრივი ინფორმაციის მომსარეინი გავსდება. წარმოდგენილი მტკიცებულებები ექვსის საფუძველს არაპირს დაუტოვებს, ცალკეული გამომსწორებელი სპეცტიკოსების გარდა.

უილკოქსი მკითხველს ამშვიდებს, რომ ყველაფერი, რაც მოხდება, მხოლოდ უკეთესობისთვისაა: ადამიანები, რომლებიც ცვლილებებს განახორციელებენ, მშვენივრად არიან ინფორმირებულნი იმ ყველაფრის შესახებ, რაც ჩვეულებრივ მოქალაქეებს ანუ უცნობებს არ მოხდება, საომარი მდგომარეობა არ გამოცხადდება; ხელისუფლების ხელში უდნაშაულო ადამიანებს არ დააპატიმრებენ და არაფერს დაუშვებენ; ნებისმიერი სამხედრო ძალა, რომელიც შეეცდება, შეასრულოს „ცუდების“ ბრძანებები, უმცირესობაში იქნება და წინააღმდეგობა დახვდება; მთელი ყურადღება ფოკუსირდება პრობლემის აღმოფხვრაზე და ხელისუფლების დაუყოვნებლივ გადაცემაზე ადამიანთათვის კანონით დადგენილი წესით; ორგანიზება ახალი არჩევნები, რადგან ამერიკაში პოლიტიკოსების უმრავლესობა თუ არა, დიდ რაოდენობა პირდაპირ ან ირიბი დამნაშავეა; ხალხს დაუბრუნდება უფასო ენერჯია და სხვა მრავალი ტექნოლოგია, რომლებიც საზოგადოებას მოჰპარეს.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95
mixednews.ru

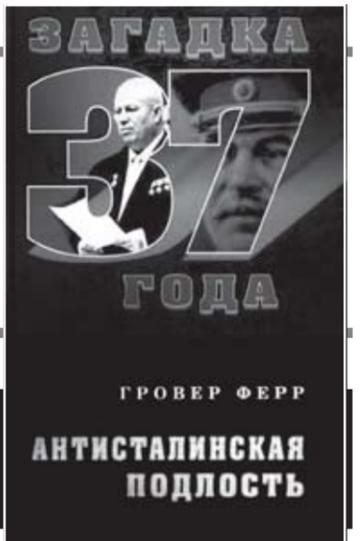
იაპონია კვლავ რადიაციული საფრთხის ქვეშ დგას

იაპონიის ბირთვულ ელექტროსადგურ „ფუკუსიმა 1“-დან რადიოაქტიური ნივთიერების გაჟონილი რადიაციული ნივთიერების შემცველი სითხის რაოდენობამ 12 ტონას მიაღწია. შეგახსენებთ, რომ იაპონიის ბირთვული ელექტროსადგური „ფუკუსიმა 1“ 2011 წელს გიგანტურმა ცუნამმა დააზიანა. სპეციალისტებს აქტიური მუშაობის შედეგად, იაპონია მაშინ ბირთვულ კატასტროფას გადაურჩა.

საერთაშორისო მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, ბ. ზაქარაიის №66, ტელ: 234-32-95

გროვერ ფერი 37 წლის გაშრობა

ანტისტალინური უნაბუნებო

გაბრძელება. დასაწყისი №1-13 (139-151)

„აღვირახსნილი თვითნებობა“

ბრუშოვის „დახურულ მოხსენებას“ წითელ ხაზად გასდევს სტალინის დადანიშნული პარტიის დამსახურებულ წევრთა დევნა-დასჯაში. პრიმიტიული ჩანაფიქრია: მას და მოხსენების შემდგენლებს მიზნად ჰქონდათ დასახული მეოცე ყოვლის დელეგატებისთვის, შემდეგ კი მთელი პარტიისთვის ლამის ხალხისთვის წამებულ რანდად წარედგინათ ნიკიტა, რომელიც, ღმერთმა დაგვიფარა, და სრულიად შემთხვევით გადაურჩა სტალინის მსახურად ხელს.

ჩვენი პუბლიკაციის ამ მონაკვეთში საუბარი გვექნება მალაღობის გამოჩენილ კომუნისტებზე, რომელთა ბედზეც წერს გროვერ ფერი თავის წიგნში „ანტისტალინური უნაბუნებო“.

ესენი არიან: ანდრეი ანდრეევი, ყოფილი ტროცკისტი, შემდეგ — სტალინის აქტიური მხარდამჭერი, 1926 წლიდან ჯერ კანდიდატი, შემდეგ — პოლიტბიუროს წევრი 1952 წლამდე, მუშაობდა მთელ რიგ საპარლამენტო თანამდებობებზე პარტიის, სსრკ უმაღლეს საბჭოში და ა. შ.; ვიარსლაე მოლოტოვი, ანასტას მიქოიანი, ასევე პოლიტბიუროს წევრები, რომელთა წარდგენა ჩვენს მკითხველებს არ სჭირდებათ. კიდევ ერთი: აქ აღწერილი ამბები განვითარდა სკკპ ცკ-ის 1952 წლის პლენუმზე, რომელიც პარტიის XIX ყრილობას ფეხდაფეხ მოჰყვა.

ჯერ ანდრეევის შესახებ. ბრუშოვი: „სტალინმა ერთპიროვნულად ჩამოაცილა პოლიტბიუროსი მუშაობას... ანდრეი ანდრეევი ანდრეევი. ეს იყო არანაბლად აღვირახსნილი თვითნებობა“.

კაცმა რომ თქვას, ზუსტად არავინ იცის, რა თქვა სტალინმა სკკპ ცკ-ის ოქტომბრის (1952 წლის) პლენუმზე, რადგან ოფიციალური სტენოგრაფიული ანგარიში დღემდე საჯაროდ არ გამოუტანიათ (მიქოიანის თქმით, სტალინისა და სხვა გამომსვლელების სიტყვების სტენოგრაფები არ იწერებოდა). დანამდვილებით ცნობილია მხოლოდ ერთი რამ: სტალინის სიტყვების შემდეგ ახალმა პარტიულმა ხელმძღვანელობამ უდიდესი ძალისხმევით შეაღწია იმას, რომ არა მარტო შეეცვალა მისი ძირითადი დებულებები, არამედ ამოეშალა ისინი მესხიერებიდან.

ამიტომ, რომ ანდრეევის ძველი პოლიტიკური დანაშაულის ახალ პრეზიდენტში არსებობის ოფიციალური მიზეზი დღემდე ზუსტად ცნობილი არ არის. მაგრამ, გროვერ ფერის

განცხადებით, ჩვენ გვაქვს სხვა საფუძველი განსაცხადებლად იმისა, რომ ბრუშოვი აქაც ცრუობს.

ანდრეევი მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოვალეობიდან 1953 წლის 15 მარტს გაათავისუფლეს, ანუ სტალინის გარდაცვალებიდან 10 დღის შემდეგ. თუ ანდრეევის სკკპ ცკ-ის პრეზიდიუმში არსებობის ფაქტს „აღვირახსნილი თვითნებობა“ შევაფასებთ, სრული უფლება გვაქვს ვთქვათ, რომ ამავე შეფასებას იმსახურებს ბრუშოვის, მაღლესი და ბერის უმოქმედობა, როცა ისინი აღნიშნული „უსამართლობის“ გამოსწორებას არ შეეცადნენ, უფრო მეტიც, — მინისტრთა საბჭოდანაც გაათავისუფლეს. იმავე შეფასებას იმსახურებს ანდრეევის გადაყვანა სსრკ უმაღლეს საბჭოში პრეზიდიუმის წევრის აშკარად დეკორატიულ თანამდებობაზე.

პარტიის ცეკას 1952 წლის ოქტომბრის პლენუმზე სტალინის სიტყვის არაოფიციალური ჩანაწერიდან ირკვევა, რომ ანდრეევი სკკპ ცკ-ის პრეზიდიუმში არ აირჩიეს იმიტომ, რომ იგი პრაქტიკულად დაყოფიდა. რაღაც ამგვარს გვაცნობებს მწერალი კონსტანტინ სიმონოვიც, რომელიც პლენუმს ესწრებოდა. არსებული ცნობებიდან ირკვევა, რომ ანდრეევი პრეზიდიუმის წევრთა სიაში არ შეყვანეს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო.

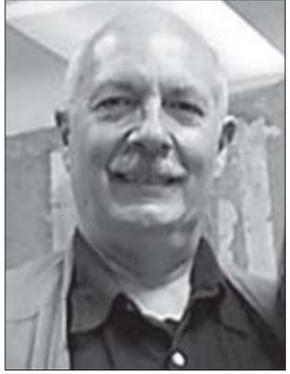
ამრიგად, პლენუმის ოფიციალური სტენოგრაფიის არასებობის შემთხვევაშიც შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ბრუშოვი ტყუობდა, რომ „აღვირახსნილი თვითნებობა“ ბინძური ცილისწამებაა.

გადავიდეთ მოლოტოვისა და მიქოიანის პრობლემაზე. ბრუშოვიმ განაცხადა: „აქედით ცკ-ის პირველი პლენუმით, რომელიც პარტიის XIX ყრილობის შემდეგ გაიმართა, როცა გამოვიდა სტალინი და პლენუმზე დაახასიათა ვიარსლაე მხიბლავი მოლოტოვი და ანასტას ივანოვიჩ მიქოიანი და ჩვენი პარტიის ამ უხუცეს მოღვაწეებს წარუდგინა ყოვლად დაუსაბუთებელი ბრალდებები.“

გამორიცხული არ არის, სტალინი კიდევ რამდენიმე თვე ხელმძღვანელებდა რომ დარჩენილიყო, მაშინ ამხანაგები: მოლოტოვი და მიქოიანი ამ ყრილობაზე შეიძლება ვერ გამოსულიყვნენ“.

იმ ყველაფრიდან, რაც პლენუმის მონაწილეთა მცირერიცხოვანმა მონაწილეებმა წერილობითი ფორმით დაგვიტოვეს, დაბეჭდვით შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ სტალინმა გააკრიტიკა მოლოტოვი და მიქოიანი.

ბროშვირ ფერი

ამის ამოკითხვა შეგვიძლია შემდეგი მეტაფორულ-პუბლიცისტური წიგნიდან: ა. ი. მიქოიანი „ასე იყო“, დო. შეპილოვი „მიუტმასნელი“, კონსტანტინ სიმონოვი „ჩემი თაობის ადამიანის თვალთ“, დაბოლოს, სტალინის სიტყვის მოკლე ჩანაწერი, რომელიც ლ. ეფრემოვმა გააკეთა. მიქოიანი, რა თქმა უნდა, ცენტრალური კომიტეტის „ვეტერანი“ იყო, სამი დანარჩენი ავტორი — ცკ-ის ახალი წევრები. ეფრემოვის ჩანაწერის გარდა, რომლის ჩანაწერის ზუსტი თარიღი უცნობია, ყველა სხვა მოვლენის მრავალი წლის შემდეგაა დაწერილი.

რომ გავერკვეთ, ლაპარაკობდა თუ არა ბრუშოვი სიმართლეს, უნდა ვიცოდეთ:

- პირველი. ბრალდებები, რომლებიც სტალინმა მოლოტოვისა და მიქოიანს წაუყენა, საფუძვლიანი იყო ან „არაფერი იყო დასაბუთებული“;
- მეორე. საფუძვლიანია თუ არა განცხადება, რომ მოლოტოვი და მიქოიანი ვერ გამოვიდოდნენ XX ყრილობაზე, სტალინი ხელისუფლების სათავეში რომ დარჩენილიყო.

წყარო ამის შესახებ ასე ლაპარაკობს: **შეპილოვის თქმით, მოლოტოვის კრიტიკას სტალინმა სულ რამდენიმე აზვაცი მიუძღვნა, უფრო ნაკლები —**

მიქოიანის კრიტიკას. ეს უკანასკნელი, როგორც მოგონების ავტორი განმარტავს, შეეცადა უარყო მისი მისამართით გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნები, მაგრამ თავი ვერ შეიკავა და შეუტია მოლოტოვის, განაცხადა, რომ მას ახლო ურთიერთობა ჰქონდა ახლახან დახვრეტილ ვოზნესენსკისთან, რაც უნდა შეფასებულიყო როგორც „სამინდობა კრიმინალი“. მაგრამ თვითონ შეპილოვს არ მიაჩნია, რომ სტალინის მიერ გამოთქმული შენიშვნები უსაფუძვლო იყო ან შეიცავდა ფარულ მუქარას მოლოტოვისა და მიქოიანის სიცოცხლის შელყვინის თვალსაზრისით. პლენუმზე სტალინის მიერ წარმოთქმული სიტყვა შეპილოვმა გაიხსენა მხოლოდ იმიტომ, რომ განემარტა, რატომ არ შეიყვანეს ერთი და მეორეც 1952 წელს არჩეული პრეზიდიუმის ბიუროს შემადგენლობაში.

სიმონოვმა ძალიან მოკლე ჩანაწერში, რომელიც პლენუმს მიეძღვნა და რომელიც 1953 წლის მარტითაა დათარიღებული, უყურადღებოდ დატოვა მოლოტოვისა და მიქოიანის კრიტიკა და აქცენტი გადაიტანა სტალინის დაბეჭდვით მოწოდებაზე, დაცვათ ლენინური სიმტიცე და შეუპოვრობა. უფრო ვრცელ მოგონებებში, რომლებიც 1979 წელს გამოიცა, სიმონოვმა გაიხსენა, როგორი სასტიკი კრიტიკა დაიმსახურა მოლოტოვმა, და გავიზიარა თავისი ბუნდოვანი შთაბეჭდილება იმის თაობაზე, რომ ბრალდებები, რომლებიც მოლოტოვსა და მიქოიანს წარუდგინეს, ეფუძნებოდა მათთვის დამახასიათებელ წინასწარ განწყობას „კაპიტულანტობის“ მიმართ. სიმონოვის მტკიცებით, მიქოიანიც მკაცრად იქნა გაკრიტიკებული, მაგრამ ვერ აღიდგინა, კონკრეტულად რის გამო. სიმონოვიც, რომელიც სიტყვა, მიქოიანმა ითხოვეს სიტყვა,

რათა მათი მისამართით გამოთქმული კრიტიკისთვის გაცვათ პასუხი (ეს, სხვათა შორის, აბათილებს ბრუშოვის განცხადებას, რომ სტალინი ითხოვდა „მისი აზრისადმი უსიტყვო მორჩილებას“). სიმონოვი მიიჩნევდა, რომ მოლოტოვისა და მიქოიანის კრიტიკა საჭირო გახდა პრეზიდიუმის ბიუროში მათი არსებობის გასამართლებლად.

მიქოიანის შემუარებში, რომლებიც, აგრეთვე, წლების შემდეგ დაინერა, ნათქვამია, რომ სტალინმა მოლოტოვი საგარეო პოლიტიკაში დაშვებული შეცდომების გამო გაიკცხა, ხოლო მოგონებათა ავტორი, ე. ი. მიქოიანი — სამიწიანო პოლიტიკაში დაშვებული შეცდომების გამო. მიქოიანის შემუარებში სტალინი წარმოდგენილია როგორც მკაცრი, მაგრამ პატივსაცემი კრიტიკოსი. ამიტომ მეტაფორული არაფერს ამბობს იმის თაობაზე, რომ სტალინის სიტყვის მოსმენისას შეუფოთდა თავისი ბედისა გამო.

ეფრემოვის ჩანაწერში სტალინი საყვედურს გამოთქვამს მოლოტოვისა და მიქოიანის ცალკეული საქციელის გამო, მაგრამ მის კრიტიკაში არ ჩანს მუქარის ნატამალი.

ბრუშოვი თავის ვრცელ მეტაფორებში სულ რამდენიმე სტრიქონს უთმობს 1952 წლის ოქტომბრის პლენუმს. დაბოლოს, ბრალდებები, ანუ უკეთ რომ ვთქვათ, კრიტიკა მოლოტოვისა და მიქოიანისა, ვერ ჩაითვლება „დაუსაბუთებლად“. დასაბუთებია, მას კრიტიკას საფუძვლად ედო მცდარად შეფასებული გარემოებანი, მაგრამ არა გარემოებების საერთოდ არარსებობა. აქ, უნდა ვივარაუდოთ, საქმე გვაქვს სტალინისა და პოლიტბიუროს ორი დანარჩენი წევრის განსხვავებულ პოლიტიკურ შეხედულებებთან.

ხოლო ბრუშოვის განცხადება — სტალინს კიდევ რომ ეცოცხლა, საეჭვოა, მოლო-

ტოვი და მიქოიანი ამ ყრილობაზე გამოსულიყვნენ, ქარს გატანილი სიტყვებია, რომლის არც დადასტურება შეუძლებელია, არც უარყოფა. სამაგიეროდ ამკარაა, რომ ბრუშოვის ვარაუდებზე აგებული ვერსია არ ესადაგება სტალინის მოქმედებასა და სიტყვებს პარტიის XIX ყრილობაზე. მოლოტოვი და მიქოიანი, მართალია, არ აურჩევიათ პრეზიდიუმის ბიუროს ძალიან ვიწრო შემადგენლობაში, მაგრამ მაინც აირჩიეს ცენტრალური კომიტეტის და მისი პრეზიდიუმის (25 კაცი) შემადგენლობაში. ის, რომ ისინი ბიუროს მიღმა აღმოჩნდნენ, სრულიად არ ნიშნავდა, რომ მათ მოესპობოდათ მომდევნო ყრილობაზე გამოსვლის შესაძლებლობა.

წყაროთა ბაზის მდგომარეობა, სამწუხაროდ, საშუალებას არ გვაძლევს, დავამტკიცოთ, რომ ბრუშოვიმა აქაც იცრუა, მაგრამ, ამავე დროს, არავითარი საფუძველი არ გვაქვს, სიტყვაზე ვენდობა.

ჩვენ მიერ ზემოთ გამოთქმულ მოსაზრებას, რომ ნიკიტა ბრუშოვი პოლიტიკურის წევრების „დაცვით“ ცდილობდა თავის წარმოჩენას „ხალხისთვის წამებულ რანდად“, ვის თავზეც განადგურების დათქვას მახვილი მუდმივად ეკიდა, ადასტურებს კიდევ ერთი ცილისწამება სტალინის წინააღმდეგ. გროვერ ფერის მოჰყავს ციტატა, სადაც ბრუშოვი სტალინის „შეპილოვულ გეგმაზე“ ლაპარაკობს:

„სტალინს, როგორც ჩანს, პოლიტიკურის ძველ წევრებთან ანგარიშის გასწორების თაობაზე გეგმები ჰქონდა. მისი წინადადება, რომ XIX პარტიული ყრილობის შემდეგ ცენტრალური კომიტეტის პრეზიდიუმში არჩეული ყოფილიყო 25 კაცი, მიზნად ისახავდა პოლიტიკურის ძველი წევრების თავიდან მოცილებას, მათ სანაცვლოდ ნაკლებად გამოცდილი ადამიანების შეყვანას, რათა მათ ექოთ და ედიდათ იგი. შეიძლება კიდევ მივიჩნიოთ, რომ ეს ჩაფიქრებული იყო, რათა შემდგომ გაენადგურებინათ პოლიტიკურის ძველი წევრები და ამით სტალინის იმ უგვანო საქმეთა კვალი დაეფარათ, რომელთა შესახებ ახლა მოგახსენებთ.“

ბრუშოვი უსინდისოდ ტყუოდა, ასევე იყო ფერი, რადგან არავითარი დამადასტურებელი საბუთი არ არსებობს, მისი ამ განცხადებისთვის ძირითადი გადამამტკიცებელი არსებობდა. არ მტკიცდება მისი ეს განცხადება მონაწილეების ჩანაწერებითაც. მაგალითად, ეფრემოვის ჩანაწერის მიხედვით, სტალინმა პლენუმზე წარმოთქმულ სიტყვაში ნათლად ჩამოაყალიბა მიზეზები პრე-

ანდრეი ანდრეის ძე ანდრეევი

პარტიის წევრს 1952 წლის ოქტომბრის პლენუმზე სტალინის სიტყვის არაოფიციალური ჩანაწერიდან ირკვევა, რომ ანდრეევი სკკპ ცკ-ის პრეზიდიუმში არ აირჩიეს იმიტომ, რომ იგი პრაქტიკულად დაყოფიდა. რაღაც ამგვარს გვაცნობებს მწერალი კონსტანტინ სიმონოვიც, რომელიც პლენუმს ესწრებოდა.

40 წლის ეფრემოვს გულის სიღრმეში ჩარჩა სტალინის სიტყვები პარტიის ხელმძღვანელი რიგების ენერგიული და უფრო ახალგაზრდა მუშაკებით შევსების აუცილებლობის შესახებ: შემთხვევითი არ არის, რომ ეფრემოვის ჩანაწერში სწორედ ამ ნაწილს უკავია საკმაოდ დიდი ადგილი.

ზიდიუმის გაფართოებული შემადგენლობით არჩევის შესახებ (პოლიტიურ-როს წინა შემადგენლობასთან შედარებით).

40 წლის ეფრემოვს გულის სიღრმეში ჩარჩა სტალინის სიტყვები პარტიის ხელმძღვანელი რიგების ენერგიული და უფრო ახალგაზრდა მუშაკებით შევსების აუცილებლობის შესახებ: შემთხვევითი არ არის, რომ ეფრემოვის ჩანაწერში სწორედ ამ ნაწილს უკავია საკმაოდ დიდი ადგილი.

თავი 10. სრულყოფილ „მხილვას“ შედეგად

ყალბი რეაბილიტაცია

თავის „დახურულ მოხსენებაში“ სრულყოფილ ილაპარაკა „ცკ პრეზიდიუმის პარტიული კომისიის“ მუშაობის შესახებ, რომელიც, მისი სიტყვებით რომ ვთქვათ, გაარკვია შემდეგი: „ბევრი პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო მუშაკი, ვინც 1937-1938 წლებში „მტრებად“ გამოაცხადეს, არასოდეს ყოფილან მტრები, ჯაშუშები, მავნებლები და მისი. ისინი ყოველთვის პატიოსან კომუნისტებად რჩებოდნენ“. შემდეგ მომხსენებელი გადავიდა ზოგიერთი პირის მიმართ სისხლის სამართლის საქმეების განხილვაზე, ვისი უდანაშაულობაც, მისი აზრით, სრულად დასტურდება.

კომისიის დოკუმენტები, რომელთაც სათავეში პ.ნ. პოსპელოვი ედგა, სრულად გამოქვეყნდა საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ. თითქმის ერთდროულად გასაჯაროვდა სრულყოფილი გენერალური პროკურორის რუდენკოს მიერ ხელმოწერილი სარეაბილიტაციო ცნობები, რომლებიც სარეაბილიტაციო პოსპელოვი. ერთი და იგივე ციტატები და სხვა დამთხვევები გვარწმუნებს, რომ სწორედ სარეაბილიტაციო მასალები ედო საფუძვლად პოსპელოვის მოხსენებას.

პოსპელოვის კომისიის მოხსენება რამდენჯერმე განიხილეს ისეთ ატმოსფეროში, რომელიც მოთხოვნებს არ აკმაყოფილებდა. ამიტომ იყო, რომ რაიმე ფალსიფიცირების შესახებ იქ საკითხი არც წამოჭრილა. ზოგიერთი ზედმეტობა აშკარად თვალშისაცემია. მაგალითად, მოხსენების ერთ-ერთ განყოფილებაში ავტორები ასკენიან, რომ ოპოზიციური მოღვაწეობის „ბლოკები“ და „ცენტრები“ შინაგარეული გამოძიებულთა ფალსიფიკაციის ნაყოფია. მაგრამ, როგორც დღეს ცნობილია, ტროცკის პირად არქივში აღმოჩენილია დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებს საბჭოთა კავშირში ტროცკისტებისა და „მემარჯვენეთა“ „ბლოკის“ არსებობას.

ასეა თუ ისე, სარეაბილიტაციო მასალები ჯერ არასოდეს გახლდათ სამეცნიერო-ისტორიული კვლევის საგანი. დღემდე შესრულებული ყველა ნაშრომი, მაგალითად, როგორც ვინისა და ნაუშოვის შრომები ემყარება ციტატებს „დახურული მოხსენებიდან“ და სრულყოფის მოგონებების მოკლე მონათხრობს.

გროვერ ფერი მიმოიხილავს ზოგიერთი იმ პარტიული ხელ-

მძღვანელის სარეაბილიტაციო მასალებს, რომლებიც დასახელებული იყო ხრუშჩოვის „დახურულ მოხსენებაში, ხოლო ცნობების, დადგენილებების შინაარსი შედარებულია პოსტსაბჭოთა პერიოდში გამოქვეყნებულ წყაროებთან. ირკვევა, რომ სარეაბილიტაციო მასალების მიზანი არ ყოფილა ამა თუ იმ რეპრესირებული პირის ბრალეულობის თუ უდანაშაულობის დადასტურება. სხვანაირად არც შეიძლება ყოფილიყო, რადგან ჩვენთვის ცნობილი მონაცემები იქ საერთოდ არ განუხილავთ. და, ვინ იცის, კიდევ რა ცნობები ინახება გამოძიების საარქივო საქმეებში, რომელთა შინაარსი ჩვენთვის ჯერ კიდევ უცნობია?

იზადება კითხვა: საერთოდ რატომ ამზადებდნენ სარეაბილიტაციო ცნობებს? თუ ცკ-ის იმ წევრებზე ვილაპარაკებთ, რომლებიც მოხსენებაში არიან ნახსენები, ერთადერთი გონივრული ახსნა შეიძლება იყოს გარეგნულად სარწმუნო მასალებით ხრუშჩოვის მომარაგება, რათა ამა თუ იმ პირის უდანაშაულობის შესახებ განცხადება ლიტონ სიტყვებად არ დარჩენილიყო. მაგრამ ნაკლებად მნიშვნელოვან პიროვნებებზე, უფრო დაბალი რგოლის პარტიის წევრებსა და უამრავ უბრალო ადამიანზე სარეაბილიტაციო ცნობები სრულიად განსხვავებული მიზეზებით მზადდებოდა. ყველა თუ არა, მათი უმეტესობა დაინერა რეპრესირებულების ნათესავების მომართვის საპასუხოდ, და ასეთი წერილობითი უმადგომლობების მხოლოდ ერთეული შემთხვევებია საჯაროდ გამოტანილი.

მაგრამ აქაც არ შეგვიძლია სრულად ვიყოთ დარწმუნებული, რომ ამ პირთა ბრალეულობისა თუ უდანაშაულობის განხილვა მიმდინარეობდა არცხელ მოთხოვნათა მეტ-ნაკლები დაცვით. აი ერთი თვალსაჩინო მაგალითი.

იყო თუ არა ალექსანდრე ტიგელი უდანაშაულო?

ამერიკელ მკვლევარს, ჯონ გეინტს უფლება მისცეს, გასაყოფილებდა. ამიტომ იყო, რომ რაიმე ფალსიფიცირების შესახებ იქ საკითხი არც წამოჭრილა. ზოგიერთი ზედმეტობა აშკარად თვალშისაცემია. მაგალითად, მოხსენების ერთ-ერთ განყოფილებაში ავტორები ასკენიან, რომ ოპოზიციური მოღვაწეობის „ბლოკები“ და „ცენტრები“ შინაგარეული გამოძიებულთა ფალსიფიკაციის ნაყოფია. მაგრამ, როგორც დღეს ცნობილია, ტროცკის პირად არქივში აღმოჩენილია დოკუმენტები, რომლებიც ადასტურებს საბჭოთა კავშირში ტროცკისტებისა და „მემარჯვენეთა“ „ბლოკის“ არსებობას.

სასეა თუ ისე, სარეაბილიტაციო მასალები ჯერ არასოდეს გახლდათ სამეცნიერო-ისტორიული კვლევის საგანი. დღემდე შესრულებული ყველა ნაშრომი, მაგალითად, როგორც ვინისა და ნაუშოვის შრომები ემყარება ციტატებს „დახურული მოხსენებიდან“ და სრულყოფის მოგონებების მოკლე მონათხრობს. გროვერ ფერი მიმოიხილავს ზოგიერთი იმ პარტიული ხელ-

ასეა თუ ისე, საკაბილიტაციო მასალები ჯერ არასოდეს გახლდათ სამეცნიერო-ისტორიული კვლევის საგანი. დღემდე შესრულებული ყველა ნაშრომი, მაგალითად, როგორც ვინისა და ნაუშოვის შრომები ემყარება ციტატებს „დახურული მოხსენებიდან“ და სრულყოფის მოგონებების მოკლე მონათხრობს

კომინტერნის ათწლიანი არსებობის ოფიციალურ ისტორიულ იქცა. მეორე საჩვენებელ სასამართლო პროცესზე (1937 წლის იანვარი) ორმა მთავარ-მა ფიგურანტმა — იური (გრიგორი) პიატაკოვმა და გრიგორი სოკოლნიკოვმა ტიველი დაასახელეს შეთქმულების მათთვის ცნობილ ერთ-ერთ მონაწილედ. ამასთან, სოკოლნიკოვის ჩვენების მიხედვით, მასთან ტიველმა პირადი კავშირი დაამყარა, როგორც ტროცკისტული ჯგუფის წევრმა, რომელიც სტალინის მკვლელობას ამზადებდა:

„სოკოლნიკოვი“: 1935 წელს ჩემთან მოვიდა ტიველი და მაცნობა, რომ იგი დაკავშირებულია ზაკს-გლადნივის ტერორისტულ ჯგუფთან. ტიველი მეკითხებოდა ამ ჯგუფის შემდგომი მოქმედების მიზნების თაობაზე.

თავმჯდომარე: ვისზე აპირებდა ეს ჯგუფი თავდასხმას?

სოკოლნიკოვი: ტიველი მაშინ მეუბნებოდა, რომ მათ დავალეული ჰქონდათ სტალინის წინააღმდეგ ტერორისტული აქტის მოწყობა... მე ტიველთან უშუალოდ ვიყავი დაკავშირებული, ტიველი იყო უშუალოდ დაკავშირებული ზაკს-გლადნივის ჯგუფთან. იყო თუ არა ტიველი თვითონ ამ ჯგუფის წევრი, არ ვიცი“.

და კიდევ: აქ ნახსენები ზაკს-გლადნივი ასევე მუშაობდა გამომცემლობაში და იყო ზინოვიევის სიძე — დის ქმარი. ვიქტორ სერჟმა აღწერა შეხვედრა ზინოვიევთან, რომელიც 1927 წელს ზაკსის ბინაში გაიმართა ზუსტად ტროცკისტული დემონსტრაციის ჩავარდნის შემდეგ და მიმართული იყო მაშინდელი

სტალინი, მოლოტოვი, ვოროვილოვი, ანდრევი, ეჟოვი, ორჯონიკიძე, მიქოიანი და სხვები კრებულნი საქართველოს სსრ-ს მხრომელთა დელეგაციის მიღებისას

სტალინის ანტიემპიტიზმი — მორიგი ბოროტი ცილისწამება

მკითხველი მიაქცევდა ყურადღებას, რომ ჩვენს ამ პუბლიკაციაში ერთგვარად გამოვყავით შეთქმულების მონაწილეთა ეროვნული კუთვნილება, კერძოდ, ებრაელობა. სამწუხაროდ, ოცდაათიანი წლების შეთქმულებათა მონაწილეთა მთლიანი მთლიანი ეროვნული დაჯგუფების შექმნა უცხო ხილი არ იყო. ისინი ასე უფრო დაცულად გრძნობენ თავს, ასე უფრო სანდოდ მიაჩნდათ ანტისახელმწიფოებრივი დაჯგუფებების წევრთა სიმტკიცე და გაუტყუებლობა.

პირიქით კი გამოვიდა: საარქივო დოკუმენტები მონაწილეთა, რომ ისინი დაპატიმრებისთანავე ისეთი მზადყოფნით იწყებდნენ თანამონაწილეთა დასახელებას, ისე დეტალურად და დანერგულით ყველადნენ თავიანთი ძირგამომთხრელი საქმიანობის შესახებ, თითქოს იმთავითვე მზად იყვნენ აღიარებოდა ჩვენების მისაცემად.

გროვერ ფერის წიგნი „ანტიემპიტიზმი უნამუსობა“ ასეთი ფაქტები საკმაო რაოდენობითაა მოხმობილი. ამ ქვეთავშიც წავიკითხეთ. მაგრამ პარალელურად ვრცელდებოდა სისინი იმის თაობაზე, რომ ყველაფერი — ებრაელთა დაპატიმრებები — უწინარეს ყოვლისა, პარტიის პოლიტიკის ნაწილი იყო. ეს პოზიცია „ახალი დემოკრატების“ ლამ-

სტალინის ანტიემპიტიზმი — მორიგი ბოროტი ცილისწამება

მკითხველი მიაქცევდა ყურადღებას, რომ ჩვენს ამ პუბლიკაციაში ერთგვარად გამოვყავით შეთქმულების მონაწილეთა ეროვნული კუთვნილება, კერძოდ, ებრაელობა. სამწუხაროდ, ოცდაათიანი წლების შეთქმულებათა მონაწილეთა მთლიანი მთლიანი ეროვნული დაჯგუფების შექმნა უცხო ხილი არ იყო. ისინი ასე უფრო დაცულად გრძნობენ თავს, ასე უფრო სანდოდ მიაჩნდათ ანტისახელმწიფოებრივი დაჯგუფებების წევრთა სიმტკიცე და გაუტყუებლობა.

პირიქით კი გამოვიდა: საარქივო დოკუმენტები მონაწილეთა, რომ ისინი დაპატიმრებისთანავე ისეთი მზადყოფნით იწყებდნენ თანამონაწილეთა დასახელებას, ისე დეტალურად და დანერგულით ყველადნენ თავიანთი ძირგამომთხრელი საქმიანობის შესახებ, თითქოს იმთავითვე მზად იყვნენ აღიარებოდა ჩვენების მისაცემად.

გროვერ ფერის წიგნი „ანტიემპიტიზმი უნამუსობა“ ასეთი ფაქტები საკმაო რაოდენობითაა მოხმობილი. ამ ქვეთავშიც წავიკითხეთ. მაგრამ პარალელურად ვრცელდებოდა სისინი იმის თაობაზე, რომ ყველაფერი — ებრაელთა დაპატიმრებები — უწინარეს ყოვლისა, პარტიის პოლიტიკის ნაწილი იყო. ეს პოზიცია „ახალი დემოკრატების“ ლამ-

ის მთავარ ბრალდებად იქცა, სტალინის ანტიემპიტიზმის შედეგად.

სიტყუა, ცილისწამება და იმ მეთოდებზე პასუხისმგებლობას, რითაც შეთქმულები ხელმძღვანელობდნენ, სტალინის ვერ დაეკისრებოდა.

ცნობილი ისტორიკოსი ალექსანდრე ბუშკოვი თავის წიგნში „სტალინი. ყინულის ტახტი“ საფუძვლიანად განიხილავს ამ საკითხს და ასკვნის, რომ იმ რანგისა და გატანების ბელადებისთვის, როგორც სტალინი იყო, სრულიად უცხოა ეროვნული მიდრეკილებანი. „სტალინი მთელი ცხოვრების მანძილზე, — წერს იგი, — ისტორიაში უდიდესი პრაგმატიკოსი იყო. მისი მოღვაწეობა სრულად დაცული იყო ყოველგვარი „ანტისა“ და „იზმებისგან“. თუ ადამიანი საჭიროა, მას აამაღლებენ და სიკეთით ავსებენ, აპატიებენ, გულისგულში მტერი რომ იყოს, თუ რომელიმე საქმისთვის საჭიროა იგი. ასეთია სტალინის ფილოსოფია ყოველგვარი „ანტის“ გარეშე...“

სტალინი, მეჩვენება, რომ ძველბერძნულ ღმერთებს ჰგავდა, რომლებიც იყვნენ საოცრად კოლორიტულები, ადამიანურები, უძლიერესნი, ბოროტები, შურისმაძიებლები, მეხთამტყნნი...

ბევრი დაინერა იმაზე, რომ სტალინი თითქოს აპირებდა ყველა საბჭოთა ებრაელის ურალს იქით გადასახლებას... თითქოს უკვე შედგენილი და დაგეგმილი იყო მათი სიები, მათთვის სასწრაფოდ აგებული იყო ახალთახალი ბანაკები...

მაგრამ ეს ყველაფერი საშინელ ლაპარაკად დარჩა: არც ერთი სია არსად არავის უნახავს, არავითარი მონაწილე არ მნახველი. ის ადამიანებიც კი, მაგალითად, როგორც ე. კოსტირენკო, ვისაც სტალინის პიროვნება არ აღაფრთოვანებს, კატეგორიულად უარყოფენ სტალინის მიერ ებრაელთა მასობრივი დეპორტაციის ჩანაფიქრის არსებობასაც კი“.

სტალინის დამოკიდებულებას ებრაელი ერისადმი მომდევნო პუბლიკაციებში გავაშუქებთ.

გაბრძელება იძნება

რუბრიკას უძღვება არმაზ სანაბლიაძე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჰიტლერს არ შეეძლო ელიარეპინა, საკუთარ თავსაც არ უტყდებოდა, რომ გერმანიის მხრიდან ეს იყო დამპყრობლური, უსამართლო ომი, მაშასადამე, სამართლიანობა, სიმართლე სტალინის, საბჭოთა ხალხის მხარეს იყო.

რუდოლფ ბალანდინი, სერგეი მირონოვი

სტალინის აპოქა

გაბრძელება.
დასაწყისი ნი.
№1-12 (139-150)

დიპლომატიური ორთახობა

მას საკუთარი ხალხის მოტყუება არ სურდა

ესმოდა თუ არა სტალინს, რთული, ერთგვარად ორჭოფული სიტუაცია რომ შეიქმნა გერმანიასთან 1939 წლის თავდაუსხმელობის პაქტის ხელმოწერის შემდეგ? რა თქმა უნდა, ესმოდა და თავიდან ბოლომდე გათვლილი ჰქონდა. მან იმთავითვე უარი თქვა რიბენტროპის წინადადებაზე, მოლაპარაკებების შესახებ გამოსაქვეყნებელ კომუნიკეში ჩაწერა დებულება „გერმანია-საბჭოთა კავშირის კვლავ აღმდგარი“ მეგობრობის შესახებ. სტალინის სიტყვებით, „წლების განმავლობაში ერთმანეთს თავს ლაფს ვასხამდით, ახლა კი უცებ მოვისურვეთ, რომ ჩვენმა ხალხებმა დაიჯერონ, თითქოს ყველაფერი დაიწყებას მიეცა და შეწყალებულია. ასე სწრაფად არ ხდება ხოლმე“...

სტალინს არ სურდა თავისი ხალხის მოტყუება, არც გერმანიის ხელმძღვანელობასთან კადრულობა ეშმაკობას. მას უნდა გადაეწყვიტა სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ორი ამოცანა: ერთი ან ორი წლით უზრუნველყო თავისი ქვეყანა მშვიდობით, აგრეთვე, გადაენია სსრ კავშირის საზღვარი რაც შეიძლება მეტად დასავლეთისკენ, რათა ჰქონოდა დამატებითი „უსაფრთხოების ზონა“ იმ შემთხვევისთვის, თუ ჰიტლერი თავს დაგვესხმოდა. ერთიც და მეორეც მან გადაწყვიტა. ისლა რჩებოდა, რომ რაც შეიძლება სწრაფად, ძალთა სრული მობილიზებით მომზადებულიყო კარს მომდგარი ომისთვის.

სტალინი ასეც მოიქცა. ომის დაწყების შემდეგ საბჭოთა ხალხისადმი მიმართვა-

ში 1941 წლის 3 ივლისს, სტალინმა აღნიშნა, რომ ფაშისტურმა გერმანიამ, რომელმაც მუხანათურად დაარღვია პაქტი და თავს დაესხა საბჭოთა კავშირს, მიადნია დროებით სამხედრო წარმატებას, მაგრამ „დიდად წააგო პოლიტიკურად, რითაც მთელი მსოფლიოს თვალში წარმოჩნდა როგორც სისხლიანი აგრესორი“. მან ამ ომს სამამულო უწოდა.

ჰიტლერი მიიჩნევდა, რომ მის შეიარაღებულ ძალებს წინ ვერც ერთი მონინალმდევე ვერაღუდებოდა, რადგან ალკურვლი იყო უახლესი სამხედრო ტექნიკით, მისი ჯარისკაცები და ოფიცრები გამსჭვალული იყვნენ მალალი საბრძოლო სულიკვებებით, არიული რასის უპიტარესობის გრძნობით.

მაგრამ ჰიტლერს არ შეეძლო ელიარეპინა, საკუთარ თავსაც არ უტყდებოდა, რომ გერმანიის მხრიდან ეს იყო დამპყრობლური, უსამართლო ომი, მაშასადამე, სამართლიანობა, სიმართლე სტალინის, საბჭოთა ხალხის მხარეს იყო.

...საინტერესოა, რომ ამ პრობლემას ცოტა სხვაგვარად მიუდგა მეოცე საუკუნის გამორჩენილი მეცნიერი, ბოსფეროს შესახებ სწავლების შემქმნელი ვლადიმერ ვერდანსკი, რომელიც სულაც არ იყო საბჭოთა ხელისუფლების მეტობზე. ამის მიუხედავად, იგი დარწმუნებული იყო, რომ კაცობრიობა ნოსფეროსკენ იყო საბჭოთა ხელისუფლებისკენ და ამ გზით მიდის საბჭოთა კავშირი. მისი სიტყვებით რომ ვთქვათ, „ჩვენთვის მნიშვნელოვანია ფაქტი, რომ ჩვენი დემოკრატიის იდეალები სტიქიურ გეოლოგიურ პროცესთან ვითარდება, ბუნების კანონებთან უნისონში,

უპასუხებს ნოსფეროს. ამიტომ შეიძლება ჩვენს მომავალს დარწმუნებით შევხედოთ. იგი ჩვენს ხელშია, ჩვენ მას ხელიდან არ გავუშვებთ“.

მისი აზრით, „ჰიტლერთან ბრძოლა გამარჯვებით დასრულდება: ჰიტლერიზმის ვეკური იდეები შეიძლება მხოლოდ ეფემერული იყოს...“ მაგრამ საკითხი მხოლოდ საერთო იდეებით არ იფარგლება. შეილისთვის მინერალ წერილში იგი თავის დასკვნას აკონკრეტებს: „მე მინდა მოგწერო რამდენიმე სიტყვა იმ მკვეთრი ცვლილებების შესახებ, რომელთაც ამ ომში ყოველ ნაბიჯზე ვხედავდი, რომლებიც წინააღმდეგობით (მხედველობაში ჰქონდა პირველი მსოფლიო ომი) სრულიად განსხვავებულია. ხალხი თითქოს გარდაიქმნა. არ არის ინტენდანტობა, მოხვეჭა და ძარცვა. არმია, როგორც ჩანს, შესანიშნავად მარაგდება. ძალიან ეხმარებიან კოლმურნეები, გაქრა განსხვავებული ოფიცრებსა და ჯარისკაცებს შორის. ბევრი ნიჭიერი ადამიანი... უმაღლესი სამხედრო თანამდებობას ანიჭებს...“

შეიძლება სერიოზული ეჭვი გამოეთქვათ იმის თაობაზე, რომ კაცობრიობა უახლოვდება დამატეობა ოპტიმიზმის რწმენა, რომელიც ვერდანსკი იყენებდა და სტალინმაც გამოთქვა: ფაშიზმზე გამარჯვება გარდაუვალია. ეს რწმენა სამამულო ომის უმძიმეს წლებში იყო გამოთქმული (სხვათა შორის, სწორედ ომის პერიოდში მიენიჭა ვერდანსკის სტალინური პრემია).

აუცილებლად სათქმელია, რომ პატიოსანი დიპლომატიკით ნაირნაირად უცხო იყო ლონდონისთვისაც, ბერლინისთვისაც, პარიზისთვისაც. ცნობი-

ლი ამერიკელი ისტორიკოსის, უ. შირერის აზრით, „ერთი რამ ყველასთვის აშკარა იყო: ინგლისურ-ფრანგული დიპლომატიის სრულად გაკოტრება. ინგლისის დიპლომატიები ნაბიჯ-ნაბიჯ უკან იხევდნენ ჰიტლერის წინაშე. იმ ვითარებაში, როცა საბჭოთა კავშირი მათ მხარეს იყო, შეეძლოთ დაერწმუნებინათ გერმანიის დიქტატორი, არ დაეწყო ომი. ამას თუ შეძლებდნენ, შედარებით სწრაფად უნდა დაეხურებინათ იგი შეიარაღებულ შეტაკებაში, მაგრამ ეს უკანასკნელი შესაძლებლობა მათ ხელიდან გაუშვეს“.

გაეხსენით, როგორ იქცეოდნენ ინგლისელი პოლიტიკოსები სსრ კავშირზე გერმანიის თავდასხმის წინა პერიოდში.

რუდოლფ ჰესის ინგლისში გადაფრენა 1941 წლის 10 მაისს, რა თქმა უნდა, საკონტანური არ იყო: ჰესი ნაცისტურ გერმანიაში მესამე პირი იყო და ჰიტლერის უახლოეს მეგობრად ითვლებოდა. როგორც ცნობილია, „ლუდის პუტჩის“ შემდეგ მათ ციხის ერთ საკანში 9 თვე გაატარეს და აქ მომავალი ფიურერი ჰესს თავისი „მაინ კამპფის“ („ჩემი ბრძოლის“) ფუქემდეტურ იდეებს უკარნახებდა.

ინგლისში გადაფრენამდე 5 დღით ადრე ჰესი დიდხანს ესაუბრა ჰიტლერს. რაზე ილაპარაკეს, უცნობია, მაგრამ დაცვის თანამშრომლის თქმით, ტრაგიკულად დაემშვიდობნენ ერთმანეთს. უშუალოდ გაფრენის წინ ალფრედ როზენბერგმა მას ფიურერის დამატებითი დირექტივები გადასცა.

ასეთი იყო ჰიტლერის ორიგინალური, დიპლომატიის ისტორიაში არნახული სვლა: საიდუმლო მისიონარ თავისი უახლოესი თანამებრძოლის გაგ-

ზავნა ქვეყანაში, რომელთაც გერმანია საომარ მდგომარეობაში იმყოფებოდა.

ჰესი ცნობილი ანტიკომუნისტური იყო. მისი გამოჩენა ინგლისში უკვე იმის ნიშანი იყო, თუ რა დავალება ჰქონდა მას მიცემული: მოლაპარაკებოდა ინგლისის ხელმძღვანელებს სსრ კავშირის წინააღმდეგ ერთობლივად გალაშქრების საკითხზე ან, როგორც მინიმუმი, მისი (ინგლისის) ნეიტრალიტეტის თაობაზე სსრ კავშირთან გერმანიის ომის დროს.

ჰიტლერმა დიდი შეცდომა დაუშვა, როცა 10 და 11 მაისს ინგლისის ქალაქების დასაბომბად ათასი გერმანული თვითმფრინავი გაგზავნა. მას განზრახული ჰქონდა, ამით თავისი ძალა ეჩვენებინა ინგლისელებისთვის და ამ პოზიციიდან საიდუმლოდ გარიგებოდა ბრიტანეთის მთავრობას. მაგრამ ვერც აქ გაიმარჯვა ძალა სიმართლეზე, რომელიც ინგლისელი ხალხის მხარეს იყო, იცავდა თავის სამშობლოს, გამოირჩეოდა პატრიოტიზმის უმაღლესი დონით და გაუტყებელი სულიკვებით.

სამი დღის განმავლობაში ჰესთან მოლაპარაკებას აწარმოებდა ცნობილი ინგლისელი დიპლომატი აივორ კირკპატრიკი. შემდგომში იგი წერდა, რომ ჰესი მას არწმუნებდა ინგლისის უცილობელ დამარცხებაში გერმანიასთან ომში. ფიურერის დავალებაზე დაყრდნობით იგი ირწმუნებოდა, რომ გერმანიასთან სამშვიდობო ხელშეკრულების დადების შემთხვევაში ინგლისს გარანტირებული ექნებოდა ჰეგემონობა მის ზღვის გაღმა ტერიტორიებში, ხოლო მთელი კონტინენტური ევროპა გერმანიის მფლობელობაში დარჩებო-

და. ზღვებისა და ოკეანეების სივრცეებში იბატონებს ბრიტანეთის ფლოტი, ხმელეთზე კი — გერმანული არმია, ამერიკელები იზოლაციაში აღმოჩნდებიან.

ინგლისის დასაწყისში ჰესთან საიდუმლო მოლაპარაკებაში (რომლის შესახებ სტალინი საქმის კურსში იყო) ჩაერთო ჩერჩილის კაბინეტის წევრი ჯონ საიმონი (ფსევდონიმით „დოქტორ გატრი“). ეს ნიშნავს, რომ ბრიტანეთის მმართველი წრეები დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ ჰესის მიხიას. საიმონი დაინტერესდა — მცნება „კონტინენტური ევროპა“ გულისხმობს თუ არა, რომ გერმანიის ინტერესებში შევა საბჭოთა კავშირის რომელიმე ნაწილი? ჰესმა დადებითად უპასუხა, დააზუსტა, რომ ლაპარაკი არ არის ქვეყნის აზიურ ნაწილზე.

საიმონისა და ჰესის საუბრის სრული შინაარსი დღემდე უცნობია: ვარაუდობენ, რომ ბრიტანეთის მთავრობის წევრმა მიიღო ჰიტლერის მიმართვა, რომელიც დღემდე საიდუმლოდ დარჩენილია.

ჰიტლერს ეს მანევრები ჩაეშალა. ერთ-ერთი ყველაზე უფრო სერიოზული მიზეზი იყო ის ავიათავდასხმები, რომლებსაც „ლუფტვაფე“ ინგლისის ქალაქებზე აწარმოებდა და რასაც მშვიდობიანი მოსახლეობის დიდი მსხვერპლი მოჰყვა. ჩერჩილს, რომელმაც ჰიტლერების წინააღმდეგ ომის გაგრძელების კურსი აიღო, უპირობოდ მხარს უჭერდა ინგლისელი ხალხი. ამასთან, პრემიერ-მინისტრი დასავლეთ ევროპაში ინგლისის ჰეგემონობის პოლიტიკის მტკიცე მიმდევარი იყო და საეჭვოა, ერწმუნა ჰიტლერის დაპირება, რომ ინგლისს შეუნარჩუნებდა თავის

აშკარაა, რომ ჩერჩილი არაორდინალური პიროვნება იყო. გაბედულება, შეუპოვრობა, სიმტკიცე და ეშმაკობა არ აკლდა. იგი შესანიშნავად ათავსებდა ერთმანეთთან ჟურნალისტიკა და პოლიტიკოსის პროფესიებს, ამასთან მხარალობდა გახლდათ, რომელიც არ ბრწყინავდა, მაგრამ ნაყოფიერი აშკარად იყო.

კოლონიებს. ამ პერიოდში პიტლერს უკვე დაპყრობილი ჰქონდა ჩეხოსლოვაკია, პოლონეთი, ბელგია, საფრანგეთი. უეჭველი იყო, რომ იგი უახლოეს პერიოდში თავს დაესხმებოდა საბჭოთა კავშირს, მიუხედავად იმისა, რომ მასთან დადებული ჰქონდა თავდაუსხმელობის პაქტი. რომელიც ქვეთმყოფელი სახელმწიფო მოღვაწე ენდოდა ამგვარი „მოკავშირის“ დაპირებას, რომელიც სულ ახლახან მისი დაუძინებელი მტერი იყო?!

ჩერჩილი, რა თქმა უნდა, მალემწიფი ადამიანი არ იყო. გასაკვირი ის არის, რომ პიტლერს შეიძლება ჰქონოდა სერიოზული იმედი ინგლისთან სამშვიდობო ხელშეკრულების დადების თაობაზე. უფრო მეტიც, როცა მან მოლოტოვს (მისი მუშევრით კი სტალინს) შესთავაზა, გაეყოთ „ბრიტანეთის მემკვიდრეობა“, ფიურერმა ბოლომდე ვერ შეაფასა საბჭოთა დიპლომატიის პრინციპული პოზიცია.

ჰესის მისიის სრული კრახი ნინასწარ იყო განსაზღვრული, უნინარეს ყოვლისა, ინგლისის ანტიფაშისტური საზოგადოებრივი განწყობილებით. ამ ქვეყნის მმართველი წრეები კი, როგორც ჩანს, სერიოზულად იყვნენ დაინტერესებული პიტლერის ნინადანებით. შემთხვევითი არ არის, რომ დღემდე არ არის გამოქვეყნებული ჰესთან მოლაპარაკების მასალები. მისმა შეილმა კი გამოისცა ნიგნი „სრულიად ჰესის მკვლელობა“, რომელშიც მოცემულია მისი მოსაზრებები მანდატის ციხეში ინგლისის სპეცსამსახურის აგენტების მიერ მამამისის მოკვლელების თაობაზე.

საგნებით შესაძლებელია, ჰესის ინგლისის მთავრობისგან მიეღო დაპირება, პირდაპირი ან ირიბი, რომ საბჭოთა კავშირზე გერმანიის თავდასხმის შემთხვევაში მეორე ფრონტი დასავლეთ ევროპაში არ გაიხსნებოდა. როგორც ვიცით, ინგლისის პოლიტიკა ითვალისწინებდა საბჭოთა კავშირის, როგორც ბურჟუაზიული დემოკრატიის მთავარი მტრის სრულ განადგურებას, იდეალში კი, გერმანიისა და საბჭოთა კავშირის ურთიერთბრძოლის შედეგად, ორივეს მნიშვნელოვან დასუსტებას.

გამორიცხული არ არის, რომ ჰესის მისია პიტლერის მიერ ჩაიქრებოდა იყო როგორც არაჩვეულებრივად მზაკვრული ხრიკი. ამ შემთხვევაში პიტლერის ხელმძღვანელობდა იმ რეალობით, რომ აღნიშნულ ეტაპზე ინგლისთან მოლაპარაკება უთუოდ არ შედეგობდა, განსაკუთრებით, გერმანული ზომბდეგებების ინგლისის ქალაქებზე გამანადგურებელი თავდასხმის შემდეგ, და იტოვებდა იმედს, რომ სტალინი უფრო და უფრო დარწმუნდებოდა მის (ფიურერის) ტაქტიკაში — ჯერ გაენადგურებინა მტერი დასავლეთით, შემდეგ წარემართა თავისი შეიარაღებული ძალები აღმოსავლეთისკენ, და ამრიგად აეცილებინა ევროპაში ორ ფრონტზე ბრძოლის აუცილებლობა.

თუ ჩანაფიქრი ასეთი იყო, მაშინ მიზანი მიღწეულია შეიძლება ჩაითვალოს. **სტალინმა იცოდა, რომ ჰესის მისია ჩავარდა, მაშასადამე, დარწმუნდა კიდევ, რომ პიტლერის თავდასხმა 1942 წლის**

ვის გადაიდებოდა. მით უფრო, რომ ასეთი ვარაუდის საფუძველს იძლეოდა დაზვერვის მონაცემები ჯერ 15 მაისსთვის ომის დაწყების შესახებ, შემდეგ — უფრო გვიან და ასე — 22 ივნისამდე, რომელიც ასევე შეიძლება მცდარი თარიღი ყოფილიყო. ჩერჩილის გაფრთხილება, რომ პიტლერი მალე დაესხმოდა თავს საბჭოთა კავშირს, შეიძლება აღქმულიყო როგორც ინგლისელთა მისწრაფება, რაც შეიძლება მალე წარემართათ ვერმანტი აღმოსავლეთისკენ.

კვლავ შეიძლება დავასკვნათ: სტალინი უიმედო მდგომარეობაში აღმოჩნდა. მას რომ დაუფარავად გადაეჯგუფებია თავისი ჯარები დასავლეთის საზღვრებისკენ, გამოუცხადებია საომარი მდგომარეობა მაშინ, როცა გერმანიასთან სამშვიდობო პაქტი დადებული იყო, ეს ომის დაწყების საბაზი გახდებოდა. ასეთ შემთხვევაშიც ყველაზე უფრო მიზანშეწონილია მტრისთვის ნინასწრები დარტყმის მიყენება. მაგრამ ამ შემთხვევაში სსრკ გამოვიდოდა როგორც აგრესორი, სამხედრო უპირატესობა კი დროებით აღმოჩნდებოდა, რაც საბოლოო ჯამში ქვეყანას დიდ პოლიტიკურ დამარცხებად შემოუბრუნებდა. **სოციალიზმის ქვეყანა ამ შემთხვევაში წარმოჩნდებოდა აგრესორად და მსოფლიო რევოლუციის გამჩალებლად. თანაც, რისი მისწრაფა შეიძლება საკარაუდო თავდასხმამდე ორი-სამი კვირით ადრე? ძალიან ცოტა რამისა.**

დაბოლოს, არ შეიძლება მოვთხოვოთ სტალინს რაღაც ზედადამაზნური გამჭრიახობა. მას ჰყავდა დაზვერვების ხელმძღვანელები, ჰქონდა გენერალური შტაბი, საგარეო საქმეთა სამინისტრო. იგი ვალდებული იყო, თავისი გადაწყვეტილებები დაეფუძნებინა მათ რეკომენდაციებსა და მოხსენებებზე. თუ იგი ზოგიერთ შეცდომას დაუშვებდა, არაფერი უცნაური და მოულოდნელი ამაში არ იქნებოდა. ხომ არ შეიძლება იგი გენერალთა გენერალ ნარმოვიდგინოთ?!

მთავარი სხვაა: **სიმართლე მის მხარეს იყო. უდიდეს დიპლომატთა შორის იგი ყველაზე მეტად პატიოსანი და გულახდილი იყო, რაც მისი გამარჯვების მთავარ იარაღად შეიძლება ჩაითვალოს.**

თავი 3. უინსტონ ჩერჩილი — ანტიკომუნისტური პიროვნება

უინსტონ ჩერჩილი XVIII საუკუნის სახელგანთქმული ინგლისელი მხედართმთავრის, მალბურის შთამომავალი იყო, არისტოკრატიის ნაშიერი. ამიტომ მისი კარიერული აღმასვლა პრინციპულად გარანტირებული იყო, ყოველ შემთხვევაში, — გაიოლებოდა. თუ რამ უშლიდა მას ხელს

ინგლისელი ჯარისკაცები რუდოლფ ჰესის თვითმფრინავის ნაშენებლობაში

ამ გზაზე, მისივე ძლიერი და თავისებური ხასიათი. მაგრამ პატივმოყვარეობაც მოჭარბებულად ჰქონდა და, ბოლოს და ბოლოს, იერარქიის უმაღლეს დონემდე ავიდა კიდევ.

ახალგაზრდა არისტოკრატისთვის სწავლის დასაუფლებელი გზა საუკუნეების მანძილზე ნინასწარ იყო გაკვალიწოდებული. ალზრდა იტონის ან ჰაროუს პრივილეგირებულ სკოლებში, შემდეგ უმაღლესი განათლების მიღება ოქსფორდის ან კემბრიჯის უნივერსიტეტებში. მაგრამ სკოლაში ჯიუტ, უდისციპლინო და ცუდი მოსწრების მონაფეს ზოგჯერ როზგაენდენე, კემბრიჯი და ოქსფორდი არ იტაცებდა: უინსტონს ჭირის დღეცავით ეჯავრებოდა მათემატიკა, თუმცა კემბრიჯის შესანიშნავი ჰქონდა. მოკლედ, სწავნებოდა იმას, რაც აინტერესებდა. შევიდა სამხედრო სასწავლებელში. მაგრამ ორი უშედეგო მცდელობის შემდეგ და ისიც — კავალერიისტა სკოლაში (სადაც მათემატიკაში გამოცდას არ აბარებდნენ).

ნელინად-ნახევრის შემდეგ ჯირითი და სროლა რომ შესაწავლეს, ჰუსარია პოლკში გამწესეს და, როგორც მისი ბიოგრაფები შენიშნავენ, ფრიად გულდაწყვეტილი იყო იმ გარემოებით, რომ ბრიტანეთის კოლონიებში იმხანად არ იყო დიდი აჯანყებები, რომელთა გამირულად ჩახშობის შესაძლებლობა მიეცემოდა.

თვითონ კი ირწმუნებოდა, რომ ხელისუფლების მწვერვალსა საკუთარი ძალისხმევით მიიღწია, თუმცა იმ დროს ინგლისში უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭებოდა ნარჩინებულობასა და ოჯახურ კავშირებს, მისი ოჯახი კი ნარჩინებული იყო. მართალია, მისი ადრე დაქვრივებული ამერიკელი დედა ფრიად ფუქსავატიურად ფლანგავდა თავის კაპიტალს, სამაგიეროდ ეს საშუალებას აძლევდა, თვითონ მას და მის ვაჟს ჰყოლოდათ გავლენიანი მეგობრები და ნაცნობები. მაგრამ უინსტონის პატივმოყვარულ ჩანაფიქრს განხორციელება მხოლოდ მისი აქტიური ძალისხმევის შედეგად ენერა, რაც დიდ სიძნელეებთან და სიცოცხლის რისკთან იყო დაკავშირებული.

ფიურერის მოადგილე რუდოლფ ჰესი

მაშინ კორესპონდენტად გამგზავრა ჩრდილოეთ აფრიკაში, სადაც ინგლისელები იქ დაიცოცხლის რისკთან იყო დაკავშირებული. მან მოახერხა და კუბაში მივიღინებოდა ნაფილა, სადაც ესპანელები ადგილობრივ ამბოხებულებს ებრძოდნენ. ის, რაც თავს გადაახდა ხუთ წარკვევად ჩამოაყალიბდა და გახუთი გამოაქვეყნა. შემდეგ იმუშავა ინდოეთში, სადაც გატაცებული იყო სპორტით და პეპლების ატყერით, კითხულობდა ისტორიულ და ფილოსოფიურ ნიგნებს, მონაწილეობდა ერთ-ერთი ადგილობრივი ტომის ამბოხის ჩახშობაში, გამოაშყდნენა სიმამაცე და საზრიანობა.

ინგლისელები კოლონიურ ომს აწარმოებდნენ სუდანში და ჩერჩილმა დედის დახმარებით შეძლო ამ „ცხელ წერტილში მოხვედრა როგორც ოფიცრმა და კორესპონდენტმა (უინსტონისტიკის წყალობით 20-ჯერ მეტს მოუღებდა). სამხედროები მას „მედიკუმზე მონადირეს“ და „თვითმორეკლამეს“ ეძახდნენ. იგი კი განაგრძობდა წერას და არც ფიქრობდა, გაწყვილოდა სამხედრო კარიერას.

1899 წელს გამოვიდა მისი ორტომიანი „მდინარის ომი“ — ინგლისელების მიერ ეგვიპტისა და სუდანის დაპყრობის შესახებ. იგი ხშირად წერდა იმაზე, თუ როგორ ბილწავდნენ მისი თანამემამულეები მას, სუდანის აჯანყების ხელმძღვანელის საფლავსა და ცხედარს. აღწერა ისიც, თუ როგორ უკადრის ხერხებს იყენებდნენ ინგლისელები თავიანთი მონსტრალმდეგეების მონსტრებად წარმოსაჩენად, რომლებიც დაუნდობლად უნდა განადგურებულიყვნენ. მაგრამ ნინის მეორე გამოცემაში კოლონიზატორთა ასეთი მკვეთრი შეფასებები აღარ შეუტანია: უინსტონი უკვე პოლიტიკურ კარიერაზე ფიქრობდა და მოვლენებისადმი პატიოსანი დამოკიდებულებას ხელის შეშლა შეეძლო, მაგრამ პარლამენტში იგი მაინც არ აირჩიეს.

1925 წელს ჩერჩილს ფინანსთა მინისტრად ნიშნავენ. ეს თანამდებობა მნიშვნელობით მეორე იყო პრემიერ-მინისტრის შემდეგ. მან შეძლო დაემტკიცებინა მათემატიკით სიძულვილი მათემატიკისადმი. შემდეგი საფეხური იყო პრემიერობა — მისი ვენება ოცნება.

მაგრამ 1929 წელს, როცა კაპიტალიზმი დიდი კრიზისის გამო კრახის ნინაშე აღმოჩნდა, ჩერჩილის ცხოვრებაში კატასტროფა მოხდა: იგი ახალ მთავრობაში აღარ მიიწვიეს. პრემიერობაზე ოცნებობა წარსულს ჩაბარდა, მინისტრის პორტფელსაც ვერ შესწავდა. ასე გაგრძელდა 11 წლის განმავლობაში. იგი პოლიტიკური ცხოვრების სანაგვეზე მოისროლეს. ამას დამატარეულობა ოჯახშიც, პირადი უბედურებაც. მის გარშემო რკინის წრე შეიკრა. საპარლამენტო ატმოსფეროში იგი თავს ისეგრძობდა, როგორც თევზი წყალში. აკრიტიკებდა თავისი პარტიის ხელმძღვანელებს, რათა მათ მომავლზე მათემატიკის აქტივისტი მთავრობაში შეეყვანათ და საკუთარი სიმშვიდე ასე მოეპოვებიათ. იგი ძალიან აქტიური იყო, არამდე არანაკლები იყო, ხოლო მისი ზღვარგადა-

სული აქტიურობა კონკურენტთა შემოტობებს იწვევდა. იგი არა და არ შეიყვანეს მთავრობაში. სწორედ მაშინ შეარჩია მმენტი და პოლიტიკური მონინალმდეგების — ლიბერალების ბანაკში გადაბარგდა. ამის გამო შეარქვეს „ბლენჩემის ვირთხა“. მაგრამ იგი დროზე გაიქცა კონსერვატორთა ჩასაძირად განწირული გემიდან: ქვეყანაში რადიკალურად შეიცვალა ვითარება იმის გამო, რომ ძალა მოიკრიბა პროფკავშირულმა მოძრაობამ და გამყარდა მუშათა პოზიციები. მისი ყოფილი პარტია არჩევნებში სამარცხვინოდ დამარცხდა...

ჩვენი მიზანი ჩერჩილის ბიოგრაფიის მოყვლა არ არის. და ის, რაც აქ გადმოვეცით, საჭირო იყო იმისთვის, რათა აშკარად წარმოჩენილიყო პიროვნება, ვისთანაც დიპლომატიური ორთაბრძოლების წარმოება მოუხდა სტალინი.

აშკარაა, რომ ჩერჩილი არაორდინალური პიროვნება იყო. გაბედულება, შეუპოვრობა, სიმტკიცე და ეშმაკობა არ აკლდა. იგი შესანიშნავად ათავსებდა ერთმანეთთან ჟურნალისტიკისა და პოლიტიკოსის პროფესიებს, ამასთან მხარალობდა გახლდათ, რომელიც არ ბრწყინავდა, მაგრამ ნაყოფიერი აშკარად იყო. ნინასწარ იყო, რომ ომის შემდეგ მას მიანიჭეს ნობელის პრემია ლიტერატურის დარგში.

უინსტონ ჩერჩილის პოლიტიკურ მრწამსზე ლაპარაკი იოლი არ არის. როგორც ჩანს, იგი ისწრაფებდა ბრიტანეთის იმპერიის — „ზღვათა და ხალხის დამპყრობლის“ შენარჩუნებას, ეს — საგარეო საქმეთა მმართველებით, ქვეყნის მონიშნული კი ძალაუფლება მდიდართა და ნარჩინებულთა ხელში უნდა დარჩენილიყო. ეს სრულად ესადაგებოდა მის პირად ინტერესებს და მისწრაფებას გამდიდრებისა და დიდებისკენ, ამასთან, ხალხის ძალაუფლებისა და კომუნისტური იდეოლოგიის სიძულვილი. იგი ფრიად ჰეგელისად ავტოგრაფდა თავის კაპიტალს და ადიოდა კარიერის საფეხურებს, თუნდაც თავის პარტიის ინტერესთა ლაღატის საშუალებით.

ასეთი „ვითხისებრი“ გადარბენები პარტიიდან პარტიაში, პოზიციიდან პოზიციაზე ინგლისურ პოლიტიკურ სივრცეში არც ახალი და არც იშვიათი მოვლენა იყო. შეიძლება ითქვას, რომ უინსტონ ჩერჩილი ისეთი ურთიერთობის პროდუქტი გახლდათ, რომლის პოლიტიკური თამაშებში იმარჯვებდა ის, ვისაც სხვაზე უკეთ შეეძლო ალღოს აღება ცვალებადი სიტუაციისათვის და ვინც სხვაზე უკეთ იყალთაბანდებდა...

კულტის შესახებ: მისი ცხოვრების განმავლობაში გამოვიდა ორმოცზე მეტი ნიგნი ჩერჩილის მოვლენების თაობაზე.

თავის სამწერლობო მოღვაწეობაში იგი ეყრდნობოდა თანამშრომელთა უზარმაზარ შტატს და თავისი მდინისა და მეგობრის — ედვარდ მარშის გემოვნებს. მთელი თავისი ცხოვრების მანძილზე ჩერჩილი გამოირჩეოდა არა მხოლოდ უდიდესი შრომისუნარიანობით, არამედ არანაკლები პატივმოყვარეობით.

გაბრძობა ნინაშე რუბრიკას უძღვება არამაზ სანეზლია

საზნაობით შესაქვებელია, ვის ინგლისის მთავრობისგან მიეღო დაპირება, პირდაპირი ან ირიბი, რომ საბჭოთა კავშირზე გერმანიის თავდასხმის შემთხვევაში მეორე ფრონტი დასავლეთ ევროპაში არ გაიხსნებოდა

სოროსის ფონდის დადანიშნული პროგრამის ფარგლებში, მთლიანად მის მიერ ჩატარებული გამოკითხვების მიხედვით საქართველოს მოქალაქეების 48% თანახმაა, რუსეთთან ურთიერთობები აღდგას თავის ადრე-თან პარტნიორობაზე უარის თქმის ხარჯზე!

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველო მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე უბედური, ხოლო ყოფილ სსრკ-ის რესპუბლიკებში ყველაზე უბედური ქვეყანაა

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონფერენციაზე, რომელიც ბედნიერებას მიეძღვნა (UN's Conference on Happiness), დედაქალაქის ინსტიტუტის (კოლუმბიის ავტორიტეტული უნივერსიტეტის ქვეგანყოფილების) ექსპერტებმა სამსჯავროზე გამოიტანეს ანგარიში სახელწოდებით „მსოფლიო ბედნიერება“ (World Happiness Report), რომელიც მსოფლიოს ყველაზე ბედნიერი ქვეყნების მორიგი რეიტინგია გამოქვეყნებული.

ანგარიში წარმოადგენს 158-გვერდიან მონუმენტურ სამეცნიერო ნაშრომს. კვლევა 2005-დან 2011 წლამდე გრძელდებოდა, რეიტინგი ჩატარებულ გამოკითხვებს

ეფუძნება. 10-ბალიანი სკალაზე ბედნიერების კოეფიციენტის გამოთვლისას ითვალისწინებდნენ 33 პარამეტრს (კრიტიკიუმს), ისეთებს, როგორცაა პოლიტიკური თავისუფლება, მოსახლეობის სოციალური დაცვის ძლიერი სისტემა, კორუფციის არარსებობა, მოსახლეობის კარგი გონებრივი და ფიზიკური ჯანმრთელობა, ეკოლოგიური სიტუაცია რეგიონში, აგრეთვე, სტაბილური ქორწინების გარანტიები და განქორწინებათა რაოდენობა. სულ სიაში 156 ქვეყანაა წარმოდგენილი.

აი, იმ ქვეყნების პირველი ოცეული, სადაც მოქალაქეები თავს ყველაზე ბედნიერად გრძობენ (ლიდერთა ხუთეულის „ბედნიერების კოეფიციენტი“ 7,6 ბალს შეადგენს):

დანია ფინეთი ნორვეგია ნიდერლანდი კანადა შვეიცარია შვედეთი ახალი ზელანდია ავსტრალია ირლანდია აშშ კოსტა-რიკა ავსტრია ისრაელი ბელგია ლუქსემბურგი არაბთა გაერთიანებული საამიროები დიდი ბრიტანეთი

ვენესუელა ისლანდია ის კი ყველაზე უბედურთა ოცეულია („ბედნიერების კოეფიციენტი“ — 2,4 ბალი და ნაკლები): 138. კამბოჯა 139. ეთიოპია 140. ლიბერია 141. ზაირი 142. ზიმბაბვე 143. მალი 144. ბურკინა-ფასო 145. ჩადი 146. საქართველო 147. ბულგარეთი 148. კონგო 149. ტანზანია 150. პაიტი

151. კომორის კუნძულები 152. ბურუნდი 153. სიერა-ლეონე 154. ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკა 155. ბენინი 156. ტოგო ყოფილი სსრკ-ის ქვეყნებში რეიტინგის მიხედვით უბედურესი აღმოჩნდა ჩადი: 32. თურქმენეთი 59. ყაზახეთი 60. ლიტვა 62. ბელარუსი 72. ესტონეთი 75. მოლდოვა 76. რუსეთი 79. უზბეკეთი 91. უკრაინა 102. ყირგიზეთი 106. ლატვია 115. ტაჯიკეთი 116. აზერბაიჯანი 122. სომხეთი 146. საქართველო მოხსენების სრულად გაცნობა ინგლისურ ენაზე, ციფრებითა და გრაფიკებით, შესაძლებელია ინტერნეტ მისამართზე www.earth.columbia.edu

«ნაციონალური» ბიძინა ივანიშვილის «პრორუსულ» იმიჯს «ევროპულზე» სვლიან

საქართველოს ხელისუფლების გადაწყვეტილება ივანიშვილთან დაკავშირებით, რომელსაც, ფაქტობრივად, უარი უთხრეს მოქალაქეობაზე, მაგრამ აძლევს შესაძლებლობას, კენჭი იყაროს ფრანგული პასპორტით, ბევრ კითხვას ბადებს, პირველ რიგში, ამ უცნაური გადაწყვეტილების მოტივთან დაკავშირებით.

სინამდვილეში, თუკი ხელი-სუფლებას არ ეშინია იმის, რომ ივანიშვილმა უშუალო მონაწილეობა მიიღო არჩევნებში, უფრო მართებელი იქნებოდა, მისთვის მიეცათ ქართული მოქალაქეობა. ასეთი ნაბიჯი ხელისუფლებას საშუალებას მისცემდა, განეცხადებინა, რომ საქართველო „დემოკრატიული“ სახელმწიფოა, ხოლო „ნაციონალისტების“ მმართველი პარტია არ უფროსი ივანიშვილის პროვოკაციაა. მაგრამ ეს არ გაკეთდა საკმაოდ არაკომპეტენტურად ჩამოყალიბებული ვითომ იურიდიული მიზეზების გამო. სამაგიეროდ „ნაციონალისტმა“ განაცხადეს, რომ მხარს უჭერენ თავიანთი სატელევიზიო პარტიის — „ქრისტიან-დემოკრატთა“ ინიციატივას, კანონმდებლობაში შეტან-

ნის იქნას საკონსტიტუციო ცვლილებები და ევროკავშირის ქვეყნების მოქალაქეებს, რომლებსაც საქართველოში 10 და მეტი წლის მანძილზე უცხოვრობდა (!), ნება მიეცეთ, არჩეულ იქნან პარლამენტში და წამყვან პოლიტიკურ თანამდებობებზე. მმართველი პარტიის წარმომადგენლებმა საჯაროდ აღიარეს, რომ ასეთი ცვლილებები სპეციალურად ივანიშვილისთვის კეთდება. ეს ძალზე უცნაურია, რადგან იგივე „ნაციონალისტმა“ მუდამეფასებას აძლევს ივანიშვილს, თითქოს ისინი არ დაუშვებენ ვინმესთვის, მათ შორის, „მდიდარი ადამიანებისთვის“ გამოჩენილს წარსულს, რადგან საქართველოში „ყველა ადამიანი, თავისი ქონებით, მდგომარეობისგან და-

მოუკიდებლად, თანასწორუფლებიანია“ და ასე შემდეგ. და უცებ, ასეთი უზარმაზარი გამოჩენისთვის — თვით საკონსტიტუციო ცვლილებები... ზოგიერთმა ჩემმა კოლეგამ ჩვენი ინსტიტუტის ინტერნეტ-კვლევის ხელისუფლების ამგვარი მოქმედება ახსნა მისი სურვილით, თავი მოაწონოს დასავლეთის გლობალისტურ ძალებს და შექმნას პრეცედენტი. მაგრამ ამ მოსაზრებას მე არ ვეთანხმები, ძალზე „ნაჯახისებურად“ და სწორბაზოვნად გამოიხატეს. მაშ, რა ხდება? ერთის მხრივ, ივანიშვილის გარემოცვა მართალია იმასთან დაკავშირებით, რომ „ნაციონალისტი“ და პირადად სააკაშვილი ზედმეტად ღელავენ. თეორიულად სასეკულარო შესაძლებელია, რომ ივანიშვილის მოქალაქეობის საკითხის მეტად უცნაური განვითარება განპირობებულია სუბიექტური ფაქტორით — საქართველოს ფაქტობრივი პრეზიდენტის ფსიქიკური თავისუ-

ბურებებით. მაგრამ, ნებით თუ უნებლიეთ, „ნაციონალისტი“ ცვლილი ივანიშვილის, როგორც „პრორუსი“, „მოსკოვიდან მართული“ პოლიტიკოსის იმიჯს. ახლა, როდესაც არჩევნებში მონაწილეობის მიზნით ევროკავშირის ერთ-ერთი წევრის სახელმწიფოში — საფრანგეთის მოქალაქეობაზე უარის თქმის ხარჯზე! (ამის შესახებ იხ. ჩემი პატივცემული კოლეგის, ვ. გორგილაძის კომენტარი გაზეთში „საქართველო და მსოფლიო“).

ყველაზე საინტერესო და კომიკური კი ამ საქმეში ის არის, რომ თავად ივანიშვილი ყოველმხრივ ებრძვის „რუსოფილის“ იმიჯს და „ევროპული ფასეულობების“ თვისი ერთგულების დემონსტრირებას ახდენს. ახლა „ნაციონალისტი“ მას დაეხმარნენ, ვიმეორებ — შეგნებულად თუ შეუგნებლად. ერთის მხრივ, არ არის პრინციპული საკითხი, მაგრამ მანინც საკმაოდ მნიშვნელოვანია: „ნაციონალისტი“ ამას განზრახ აკეთებენ თუ საქმე რაღაც არეულობასთან

გვაქვს. ალბათ, „გაუსწოვნიერებელი ქვეყანის“ მოსახლეობის სასარგებლოდ იმეტიველებს წინასწარ ჩვენი სიტუაციის ისეთი განვითარება, თუკი ივანიშვილის საწინააღმდეგო პროპაგანდა, რომელიც „პრორუსი“ პოლიტიკოსისა, აქტიურად გაბრძობადა, ხოლო, თუკი ასეთი პროპაგანდა დაიკლავს, მაშინ შეიძლება მამბიციცოთ, რომ ივანიშვილის იმიჯის კორექტირება „ნაციონალისტმა“ მხრიდან შეგნებულად მოხდა. ამ შემთხვევაში გამოდის, რომ „ნაციონალისტი“ აკეთებენ „მემარჯვენე უკლონს“ და ცდილობენ, გააპართონ თავიანთი სახელწოდება. გულბათ რეცხილაკი geurasia.org

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი

საზეიმო კონსერტი

12 აპრილს რუსთაველის თეატრში საქართველოში გერმანიის საელჩოსა და თბილისის საქარია ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის ორგანიზებით და „ოპერის მეგობართა საბჭოს“ მხარდაჭერით გაიმართება გერმანიისა და საქართველოს შორის დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენის მე-20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კონცერტი.

კონცერტი მონაწილეობენ: ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრის გუნდი და სიმფონიური ორკესტრი, აღიარებული გერმანელი მომღერალი ბრიგიტე ვოლფარტი, ცნობილი დირიჟორი ვახტანგ მაჭავარიანი. კონცერტის პროგრამაშია რიპარდ ვაგნერის უფერტიურა ოპერის „ნიურნბერგელი მანის-ტრინგის“ ნაწყვეტები, ნაწყვეტები ოპერებიდან: „ლოუნგინი“, „ტრისტანი და იზოლდა“ და

ლუდვიგ ვან ბეთჰოვენის მე-5 სიმფონია. გაგაცნობთ ბრიგიტე ვოლფარტის შემოქმედებით ბიოგრაფიას. ბრიგიტე ვოლფარტი სწავლობდა ვოკალის ფაკულტეტზე ვიურცბურგში, იყო რიპარდ ვაგნერის კავშირის და ლენი გაისლერის ფონდის სტიპენდიატ, მიღებული აქვს ასევე ბავარიის მხარის სახელმწიფო სტიპენდია. თავდაპირველად მისი კარიერა ორიენტირებული იყო საკონცერტო სიმღერაზე: იგი მონაწილეობდა რაინგაუს ფესტივალში, ვიოლბურგის კონცერტებში, ბად

ურახის საერთაშორისო სამუსიკო დღეებში, ცენტრალური ევროპის ფესტივალში, ბრეგენცის ფესტივალსა და ბევრ სხვა მსგავს ღონისძიებაში. სომბრანო ასევე მიწვეული იყო საერთაშორისო ტურნეებში საორკესტრო და სასიმღერო სადამოებში მონაწილეობის მიზნით ცნობილი დირიჟორებთან და ორკესტრებთან ერთად, მათ შორის — მილანში, რომში, პოლცანოში, ტრიესტში, მიუნხენში, ზალცბურგში, ბერლინში, თბილისში, ბელგრადში, ასევე საფრანგეთში, ფინეთში, ნორვეგიაში, შვეიცარიაში, სინგაპურსა და ავსტრალიაში. ამას მოჰყვა პირველი სტუდენტური ჩანაწერები: ლუის შპორის „ფაუსტი“, ბრაუნფელსის „ფრინველი“ (ნომინირებული იყო გრემის

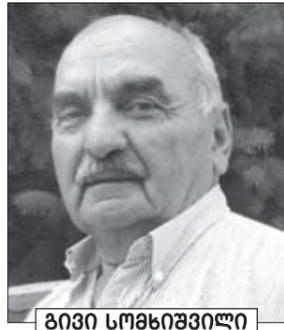
მე-40 დაჯილდოებაზე), ბეთჰოვენის მე-9 სიმფონია, გრიგორ ფრედის „ანა ფრანკის დღიური“. 1993 წელს მონო ოპერით „ანა ფრანკის დღიური“ დაიწყო ნიურნბერგში მისი საოპერო კარიერა მიუნხენის ნაციონალურ თეატრში ჯეიმს კინგთან მასტერკლასის გაკლის შემდეგ. როგორც ბერტელსმანის კონკურსის „ახალი ხმების“ წარმატებულ ფინალისტს, ბრიგიტე ვოლფარტს იმავე წელს ბრაუნშვაიგის სახელმწიფო თეატრში როსინის ოპერაში „ოტელო“ დეზდემონას როლი მისცეს. 1997 წლიდან იგი ამ თეატრის დასის სრულყოფილიანი წევრი გახდა. იგი მღეროდა ასევე მსტუტგარდტში, ფრა-ნკფურტში, ბერლინში, მიუნხენში (პრემიერა — ბეთჰოვენის „ლეონორა“), ლონდონში და მაინიგენში, სადაც მან დიდი ყურადღება მიიქცია ვაგნერის ოპერებში ზიგლინდასა („ვალკირია“) და გულტრუნს („ღმერთების დაცემა“) როლების შესრულებისას. ბრიგიტე ვოლფარტის რეპერტუარი მდიდარია საოპერო პარტიებით: მოცარტის ფიორდილიჯი და პირველი ქალბატონი, პუჩინის ტურანდოტი, ვერდის აიდა და ლეონორა, ვაგნერის ელიზაბეტა, ელზა, იზოლდა, ვებერის აგა-ტა, ბეთჰოვენის ლეონორა, შტრაუსის არაბელა, სალომეა, არიანდა და ელექტრა. ბრიგიტე ვოლფარტი 2010 წლიდან ბერნის ხელოვნების ინსტიტუტის პროფესორია.

უოსტა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

როგორ მწყობრად აყალიბებს საქართველოს ალორძინების, გაქლიერებისა და ყოველმხრივ განვითარების მიმართულაბას ნიჭიერი მამულიშვილი — ალექსანდრა ჭაჭია. ჯერ კიდევ შვიწმწიფობის დროს ახლოს არ განიკარეს, მისი ჭკვიანი რჩევები და ბავშვობის დროს დაწესებული დედასა და მამასთან ნინასწარმეტყველებასავით რომ აუხდა ძველსა და ახლს გაუთვალისწინებლობა კი ძვირად დაუჯდა. დღესაც, ასე სავალალო მდგომარეობაში რომ ვიმყოფებით, ალექსანდრა ჭაჭიას ჭკვიანური რჩევების გათვალისწინების შემთხვევაში კვლავ ალორძინდებოდა საქართველო.

ლექსების ბრძანებით, ანუ რჩევას უკრად რომ ვიღებდით

გიორგი ლოსონიშვილი

ქართველი ერი ისტორიის ეკლიან გზაზე ბევრჯერ დამდგარა ყოფნა-არყოფნის საშინელი განსაცდელის წინაშე. მუხთალ ქართველთა ლალატის სიმწარეც ბევრჯერ უგემნია. ყველა ჯურის ვერაგ მტერთან ბრძოლაში საუკუნეთა ქართველგამოვლილი საქართველო ბოლო დროს გაერთიანებული, გამძღვარებული, აყვავებული და ამყავი (დღევანდელი საზომით) თურმე ოკუპირებული იყო. რას იზამ, სატანის ქურაში შეგდებული ქართველთა ბედი, უკვე რამდენი ხანია, უკუღმა ბრუნავს და რა გასაკვირია, დიდ სამამულო ომში კაცობრიობის საზარელი ჭირის — ფაშისტების წინააღმდეგ მებრძოლი სამამულო ქართველი ლომების ბიჭების ობელისკებს რომ ანგრევენ და ფაშისტ გენერალ შალვა მალაქელიძეს სამშობლოს განმათავისუფლებელ გმირად აცხადებენ. ესპანეთშიც გამოჩნრიკეს ვილაც ვაიქართველი, დემოკრატიული რესპუბლიკის წინააღმდეგ ფაშისტური პუტჩისტების მხარეს რომ იბრძოდა, და აიკლეს ქვეყანა მისი ქებით.

«მტკვარევი შემთხვევით ჩააჩვენო კახე მთელი კვირა ბაკივის ამათი ტალღისა, ავლანეთი დაღუპულია შესახებ კი პეტრე კლივის პოეზიაზეა სოლკა»

რამდენად უზნეო და არამზადა უნდა იყოს ადამიანის მსგავსი არსება და ამგვარ არსებათა მთელი ხროვა, კაცობრიობის არსებობაში მოვლენადქცეული გენიალური ქართველის, რომელიც ფაშისტური ჭირისგან იხსნა მსოფლიო, ძეგლს მის მშობლიურ ქალაქ გორში უჩუმიად ღამით რომ გააქრობს, რომელსაც ტუტუცმა ხრუშირემაც კი ვერ გაუბედა ხელყოფა, და თბილისში, როცა სკამზე წამოასულებს ჩაყვადის ტაკიმასხარა რეიგანს; გმირთა მოედანზე რაღაც სამარცხვინო, ხალხის მიერ ფაშისტად მოხალისეობის ბოძს დაარჩობს; გაჭყლეტილ ბოთლს, კვერცხებსა და შლოპანტებს ძეგლად დაუდგამს, რა ჭკვია ასეთ ადამიანს?! რომელი ლაყე კვერცხიდან გამოიჩეკა ასეთი არსება და მისგან ქვეყნის თავისუფლება და სატანის სამსახურში ჩაყენებული რეფორმები?

დავით აღმაშენებლის ძეგლის თბილისის ცენტრიდან გატანით აგრძელებენ თბილისის საქართველოდან გატანას. მთელი ერის მოსაზრებისგან გადამრჩენმა, საქართველოს აღმაშენებელმა, ბრძენმა მეფემ თბილისი დამაყრობთა ხელიდან გამოიხსნა და დღეს ქალაქის ამიერკავკასიის ცენტრში გადმოტანას მოახმარა თავისი უშრეტო ენერჯია, საქართველო კი ნიკოფისიდან დარუბანდამდე განავრცო.

ამ ხელისუფლებად ნოდებულმა არსებებმა სამარცხვინო ომი წამოიწყეს საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ; ტერიტორიები დაკარგეს, ქართველები აანოკეს; ომის დაწყება სხვას გადააბრალეს; დამარცხებულებმა და გაქცეულებმა თავი გამარჯვებულად გამოაცხადეს. ამის შემდეგ ამითარა რაიმე ნორმალურის ან მართალი სიტყვის თქმის იმედი უნდა გვექონდეს?!

დავით აღმაშენებელი აღმატრიანდებდა ქართველთა ბედს;

ჩარხს და დედაქალაქის თბილისში გადმოტანით დაადაგა გვირგვინი ერთიანი საქართველოს ძლიერებას. ესენი ყველაფერს ყიდნიან და ქუთაისში მიძვრებიან, რათა თავიანთი სიმუხთლე დარჩენილი საქართველოს გაყიდვით დააგვირგვინონ.

როგორც დღეს საქართველოში ხდება, ასე მზაკვრულად და დაუზოგავად ვერც ერთი მომხდური ვერ მოახერხებდა ქართველთა გადაგვრება-გადაშენება-მოსაზრების განხორციელებას. ყოველივე ეს კი გაუმძღვარ პირუტყვად გადაგვარებულ ქართველთა მიერ ხორციელდება და ამას მსოფლიოში ყველაზე წარმატებული რეფორმატორების მიერ ქვეყნის აყვავებად ასაღებენ.

როცა ვინმეს დაუტყვევია გინდა, თუ სადმე მოკეთე, მეგობარი და გულშემოტიკვიარი ჰყავს, მოუსხე და შეაძულე.

ეს საცოდავები თავიანთი უხამს და უზნეო არსებობას რუსეთის ლანძვას ანდომებენ. **ოქუპაციის მუხამში მოახყას და მისით უცხოელ ინოვებან თავს თავად ოქუპანტებად ძველნი, ნაციონალაბად ნოდებუნი სახელისუფლო განდა. მათ მიერ ჩადენილ ყველა სამარცხვინო, უხამს და უშიშარ თავხედობას საქართველოს სახელით ნიღბავენ. არადა, რა სამართი უნდა ჰქონდეს ხალხსთან ხელისუფლებაში გამომხრად ცრუპანტელათა სტრუქტურა.**

თუ ასეთები არ არიან, აუწყონ ხალხს, სად მიდის ქვეყნის ბიუჯეტი, რას ხმარდება უზარმაზარი საგარეო ვალი, მომავალი თაობის ჭირად რომ ამრავლებენ, ვინ ითვისებს საპროცესო გარეგნობით და ბიზნესის დაყარებით გამოძალულ თანხებს. გასაკვირია, რა გაუმძღვრობის ჭია ჩასჯდომიან სტომაქში, ამხელა ხელფასებს, პრემიებსა და უამრავ გართობებში გადაყ-

რილი ფული რომ არ ჰყოფნით. ასე გაზულუქებულები იმ ხალხზე ზრუნვას იბრძობენ, შიმშილის დრაკონს სასწარმევეთით რომ შებრძობიან და გამოსავლს ქვეყნიდან გაქცევამი ექვს.

ტელევიზიით ამაყად აცხადებენ კანადაში არალეგალურად შეღწევის მცდელობაში ქართველი მეკობრეების დაღუპვის შესახებ; ასევე მაღალიზაში ქართველი ქალების მიერ ნარკოტიკების გატანასთან დაკავშირებულ გასამართლებას; თურქეთიდან ქართველი ქალების დემორტაციონაზე; ქართველი მეზღვაურების მიერ დატყვევებაზე და ვერ ხვდებიან, რომ ქართველი ხალხის ასე სავალალო მდგომარეობამდე მიყვანა მათი დამსახურებაა და სულ მალე ყველა ჩადენილი ბოროტებისთვის ხალხის მკაცრი სამსჯავროს წინაშე მოუწევთ მძარე პოლიულების მიღება. ერთი კი ცხადია, ავღანეთში ქართველი მეორების დაღუპვამი თავიანთ დანაშაულს ვეღარ ნიღბავენ და ამიტომ, რომ მტკვარევი შემთხვევითი კვირა ბაკივის ამათი ტალღისა, ავლანეთი დაღუპულია შესახებ კი ერთხელ კლივის ამოიკანაველა ხოლმე.

ვისი ბრალია საქართველოდან ქართველი ახალგაზრდების ასე მასობრივად გაფრთხობა? თქვენ ვეკითხებიან, მსოფლიოში პეკიელი რეფორმატორი და ქვეყნის ამოგდებელი შვილები! უზნეობით, გარყვნილებით, სქესობრივი გაუკუღმართების პროპაგანდის, ყოველივე ქართულთან, სამამულო ეროვნულ ტრადიციულ თანხებს, საგარეო და მორალთან ბრძოლით, საქართველოში უცხო ენისა და უხამსი ჩვევების ჩამოთესლებით ცდილობენ ქართველი ხალხის გადაგვრებას. ამიტომ სძულთ უფროსი თაობა და ახალგაზრდების დამახინჯებას ცდილობენ. რომ შეეძ-

ლოთ, ქართულ ენასაც აკრძალავდნენ ეს საყველპურო ინტელისურის მარიონეტები.

საქართველო დღეს ერთიანი, ძლიერი და აყვავებული იქნებოდა, მუხთლობა რომ არ დაბინავებულიყო ხელი-სუფლებამ. შევარდნადის მეორედ მოსვლამ მეორედ გაუთენა გლოვის დღე ქართველ ხალხს. სხვა ცოდვებზე რომ აღარაფერი ვთქვათ, მარტო სამეგრელოს მრავალგზის სისხლიანი მტაცებლის დაუნდობლობით დატრბევიან სცადა საქართველოს ხერხემალში გადატეხა. წავიდა და თავის გამორდილ, მასზე ხარეს ვერაგობას შეატოვა საქართველო საჯიჯგნად და დასატაცებლად.

ვინც პირის სასიკეთოდ ბაიბრაქოლა და მართალი სიტყვა თქვა, ყველა რუსეთის ბანანტად მონათესავე. თვითონ უცხო მძევის ბანანტაში ამავე ბრალდებით უსწორდებიან ერისთვის თავდადებულ ღირსეულ მამულიშვილებს. ვისაც ვერ სწავლიან, საქართველოში ცხოვრების საშუალებას არ აძლევინან და, სადაც არიან, იქაც მუშაობენ იკლავან.

როგორ მწყობრად აყალიბებს საქართველოს ალორძინების, გაქლიერებისა და ყოველმხრივ განვითარების მიმართულაბებს ნიჭიერი მამულიშვილი — ალექსანდრა ჭაჭია. ჯერ კიდევ შევარდნადის დროს ახლოს არ განიკარეს, მისი ჭკვიანი რჩევები და ბავშვობის დროს დაწესებული დედასა და მამასთან ნინასწარმეტყველებასავით რომ აუხდა ძველსა და ახლს გაუთვალისწინებლობა კი ძვირად დაუჯდა. დღესაც, ასე სავალალო მდგომარეობაში რომ ვიმყოფებით, ალექსანდრა ჭაჭიას ჭკვიანური რჩევების გათვალისწინების შემთხვევაში კვლავ ალორძინდებოდა საქართველო.

პარპაშს დროულად არ დაეცვა ნარტილი, უფრო უარესი და სავალალო შემთხვევა გარდაუვალია, ეს არ მოხდება!

ალექსანდრა ჭაჭიას და მისი მსგავსი სამშობლოსთვის თავდადებული მრავალი მამულიშვილის ბრძოლითა და შემართებით კვლავ აღდგება, გაძლიერდება და იბეღნიერებს მრავალჭირგამოვლილი ქართველი ერი.

დღეს კი ნაციონალაბად ნოდებუნი უცხოეთის ლაქიათა ხროვა რუსეთის უტაქტო, განუწყვეტელი ლანძვითა და ავღანეთში საზარებაზე ხელის ვადასმას. განა სასაცილო არ არის, რომ არსებას, რომელმაც შიმისგან ცხვირით მიწა თხარა, ომი დაიწყო და, მიწველა, სარკოზი ხვეწნით აიკლო, დემონსტრაციების სისხლიან დატრბევის და ქართველი ახალგაზრდების ქურაში ჩაცხრილვის ორგანიზატორს იგივე სარკოზი საპატიო ლეგიონერის ორდენით აჯილდულებს. ამგვარ პატივში ჰყავთ კოსოვოს კაციჭამია პრემიერ-მინისტრი ხაშიმ ტაჩი მხოლოდ იმიტომ, რომ მათი ძალისხმევითაა. უერთგულე ფსევდო დემოკრატიის ამ მდგომარეობებს და თუნდაც მთელი ქვეყანა სისხლში გიბანავება.

გამოჩნდა იმედის სხივი ბიძინა ივანიშვილის სახით, რომელმაც დათმო განცხრობით ცხოვრება და სამშობლოს გადასარჩენად ბრძოლის სახიფათო ბლიკზე შედგა. „ნაციონალთა“ მტაცებელურ ბანაკში პანიკა შეიქნა. იმდენი სულელური და ძალადობრივი დარბევა მოახყეს, როგორიც მხოლოდ მეკობრეებს ახასიათებთ. ჯერ ბანკიდან გამოტანილი ფული დაიტაცეს. ახლა ბიძინა ივანიშვილს საქართველოს მოქალაქეობა ჩამოართვე-

ვეს; დაერინენ მის მომხრეებს ყოველგვარი ძალადობრივი ილეთის გამოყენებით. ტელევიზიებიდან მას და მის მომხრეებს ტალახის სროლა დაუწყეს და ამით საკუთარი თავი მეტად დასვარეს. კანონებს მხოლოდ ხალხისა და ოპოზიციის დასაშინტაყებლად აცხობენ.

მოახლოვდა არჩევნები და გაყალბებების ოსტატები ამისთვის წინასწარ ნიადაგს ამზადებენ. ცნობილი ამერიკული ფირმა ჩამოვიდა და მისი გამოკვლევით გაიჩეკა, რომ „ნაციონალთა“ მთელი საქართველოს მოსახლეობა უჭერს მხარს და მხოლოდ რაღაც უმნიშვნელო პროცენტში არის ბიძინა ივანიშვილის მომხრე.

როცა ოპოზიციურად განწყობილი ადამიანი პოლიციაში მიჰყავთ და იქიდან მკედარს უბრუნებენ ოჯახს; როცა დაუნდობელი სახელმწიფო ტერიტორიის მფინგარებს და ივანიშვილის მომხრეებს სამსახურებიდან ერეკებან; ყანდარმერად ქცეული პოლიცია, სოლიდა თუ კუდია, კონტროლის პალატა და უამრავი დამსმენი დაუცველად დარჩენილადამიანებს ატერორებენ. განა ბრერი გამორჩენდება ისეთი, რომ თავისი სიმპათია-ანტიპათია გაუმხილოს იმ ამოტიკვლას, რომელიც დღის ბოლოს ხიკულით დამძიმებულ მაგიდასთან „ნაციონალების“ დღევანდელ ლობას დიდი ჭიტი ეზიარება.

ისიც გასათვალისწინებელია, ამათ ერთი ხმაც რომ არ მიიღონ, არჩევნებში გამარჯვებულად გამოაცხადებენ თავს და, თუ ესეც ვერ გააჩალიჩეს, პანლურის გარემე ხელისუფლების დამომბებნი არ არიან. ამიტომ მთლად არჩევნების იმედით მოქალაქეთა ხელისუფლებად ნოდებუნი უცხოეთის ლაქიათა ხროვა რუსეთის უტაქტო, განუწყვეტელი ლანძვითა და ავღანეთში საზარებაზე ხელის ვადასმას. განა სასაცილო არ არის, რომ არსებას, რომელმაც შიმისგან ცხვირით მიწა თხარა, ომი დაიწყო და, მიწველა, სარკოზი ხვეწნით აიკლო, დემონსტრაციების სისხლიან დატრბევის და ქართველი ახალგაზრდების ქურაში ჩაცხრილვის ორგანიზატორს იგივე სარკოზი საპატიო ლეგიონერის ორდენით აჯილდულებს. ამგვარ პატივში ჰყავთ კოსოვოს კაციჭამია პრემიერ-მინისტრი ხაშიმ ტაჩი მხოლოდ იმიტომ, რომ მათი ძალისხმევითაა. უერთგულე ფსევდო დემოკრატიის ამ მდგომარეობებს და თუნდაც მთელი ქვეყანა სისხლში გიბანავება.

წუთისოფელი იმდენად მოკლეა, რომ უკან მოხედვას ვერც კი მოახსრებ, ისე დასარულებს ყოფნას არყოფნა. ნუ დაგვაგინებებ, რომ წინაპრების სადღევანდელს ხმამაღალი შესმა ჩვენც პასუხისმგებლობის წინაშე გვაყენებს, რათა მომავალ თაობას უფლება ჰქონდეს, დღევანდელი ქართველების შემართებით იამაყოს. ამ საუბარს კი ჩემი ლექსის ერთი სტროფით დავამთავრებ:

მონის უღელს ნუ დაიდგამ, მხნეობა ცამდის ასნიე, ყველა სიცოცხლის
რა იცის, ეს უნდა ჰკითხო არნივებს.
გიორგი ლოსონიშვილი,
მწერალი

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სოცხალი ანტენები

ნიუ იორკში უსახლკაროები ვაიფაის მოსიარულე ანტენებზე აქციეს. ინიციატივა სარეკლამო კომპანია BBH-ს ეკუთვნის. მან ექსპერიმენტის მონაწილეებს უფასოდ დაურიგა საპაერო ინტერნეტის უკაბელო წვდომის წერტილი და ჩააცვა მაისურები წარწერით 4G hotspot. უსახლკაროები ნიუ იორკის ქუჩებში დადიოდნენ და მათ, ვისაც iPhone ან BlackBerry ჰქონდათ, თავიანთ მომსახურებას სთავაზობდნენ. „მოსიარულე ინტერნეტი“ 15-წუთიანი სარგებლობა მომხმარებელს 2 დოლარი უჯდება. თუ პროექტი წარმატებული აღმოჩნდება, კომპანია მას აშშ-ის სხვა ქალაქებშიც დანერგავს. ამით ისინი უსახლკაროებსაც დაეხმარებიან.

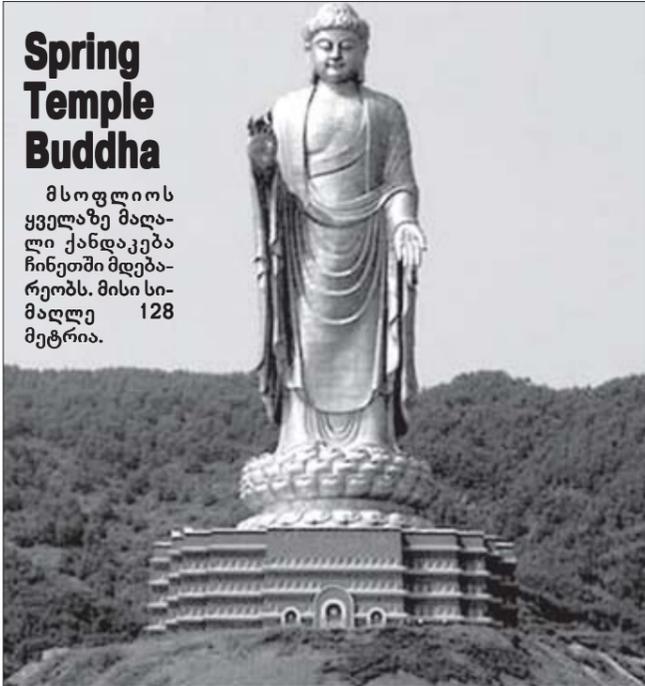

10 უდიდესი ქანდაკება

ისინი გამოირჩევა შთამბეჭდავი ზომითა და წარმოუდგენელი სილამაზით. მათ ასაშენებლად კი უზარმაზარი თანხები, დრო და შრომა დაიხარჯა.

Spring Temple Buddha

მსოფლიოს ყველაზე მაღალი ქანდაკება ჩინეთში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 128 მეტრია.

Nanshan Haishang Guanyin

მსოფლიოს მეოთხე უდიდესი ქანდაკება ჩინეთში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 108 მეტრია. ეს ქანდაკება განასახიერებს ქალღმერთს, რომელიც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფიგურაა ბუდისტურ რელიგიაში.

The statues of the emperors Yan and Huang

მსოფლიოს მეხუთე უდიდესი ქანდაკებაც ჩინეთში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 106 მეტრია. ეს ქანდაკება ჩინეთის იმპერატორებს განასახიერებს, მისი მშენებლობა 20 წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა.

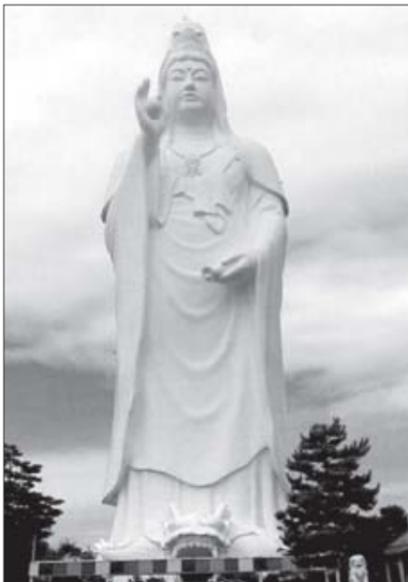
Laykun Setkyar Statue

ეს მსოფლიოს მეორე უმაღლესი ქანდაკებაა და მისი სიმაღლე 116 მეტრია. ეს ძეგლი შთამბეჭდავი და ულამაზესი კონცეფციით გამოირჩევა. მისი მშენებლობა 2008 წელს დასრულდა.

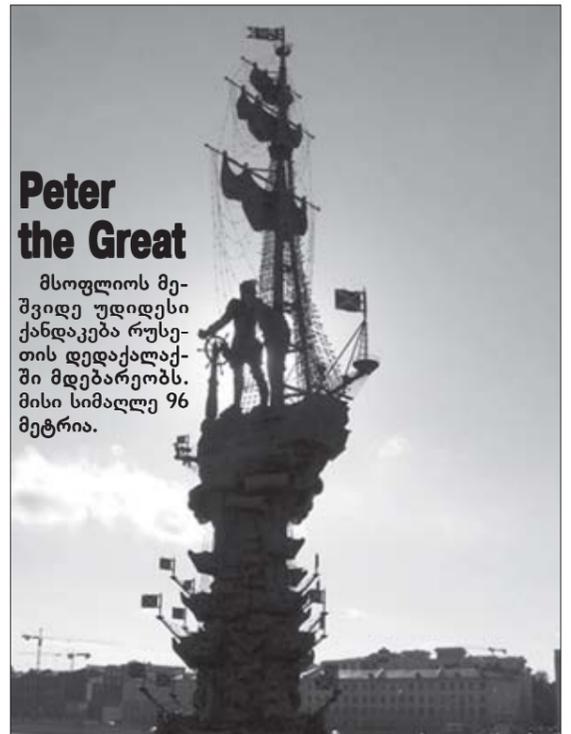
Ushiku Daibutsu

მსოფლიოს მესამე უმაღლესი ქანდაკება იაპონიაში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 110 მეტრია, ხოლო წონა — 4000 ტონა.

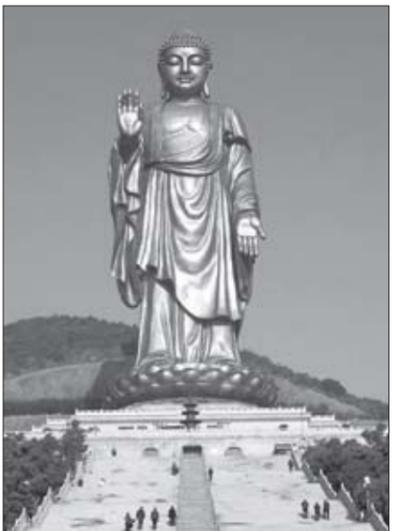
Sendai Daikannon

ეს ქანდაკება იაპონიაში მდებარეობს და მას ყოველწლიურად მილიონობით ტურისტი სტუმრობს. ქანდაკებას აქვს ლიფტი, რომლის საშუალებით ადიან ზემოთ და ულამაზეს ხედებს ათვალიერებენ.

Peter the Great

მსოფლიოს მეშვიდე უდიდესი ქანდაკება რუსეთის დედაქალაქში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 96 მეტრია.

Ling Shan Grand Buddha

ჩინეთი ნამდვილად ფლობს მსოფლიოს უმაღლესი ქანდაკებების შემქმნელის სტატუსს. ბუდას ეს ქანდაკება რელიგიურ სიმბოლოს წარმოადგენს და ამიტომ მას დიდ პატივს სცემენ. მისი სიმაღლე 88 მეტრია.

Great Buddha of Thailand

მსოფლიოს მერვე უმაღლესი ქანდაკება ტაილანდში მდებარეობს. იგი მთლიანად მოოქროვილია. ბუდას ეს ქანდაკება 18 წლის განმავლობაში შენდებოდა და მისი სიმაღლე 92 მეტრია.

Mother Motherland Calls

ეს ქანდაკება რუსეთში მდებარეობს. მისი სიმაღლე 85 მეტრია. ის XX საუკუნის ორმოცდაათიანი წლების დროს მსოფლიოს უმაღლესი ქანდაკება იყო.

ერთი ასაკის მამა-შვილი

ბრიტანელი 11 წლის სკოლის მოსწავლე სიმუს კლარკი და მამამისი, ჯეიმსი წელს დაბადების დღეს ერთად აღნიშნავენ. ჯეიმსიც მეთერთმეტე დაბადების დღეს აღნიშნავს. ის ნაკიან წელიწადში დაბადებული. უფროსი კლარკი 1968 წლის 29 თებერვალს დაიბადა და 44 წლის განმავლობაში დაბადების დღე მხოლოდ 11-ჯერ აღნიშნა. მისი ვაჟი 2001 წლის 28 თებერვალს მოველინა ქვეყანას და ფორმალურად მამაზე უფროსია. „არაფერს ვნანობ. ყოველ ოთხ წელიწადში ერთხელ საკუთარ დაბადების დღეს მოუთმენლად ველი. როდესაც ჩემს მეუღლეს 28 თებერვალს მშობიარობის ტკივილები დაენყო, ვშიშობდი, რომ სიმუსი ჩემს ბედს გაიზიარებდა“, — ამბობს ჯეიმსი.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბიგ ბენი ინგოვსა

ბრიტანეთის დედაქალაქის ცნობილი სიმბოლო — ბიგ-ბენის კოშკი ამ დროისთვის ნახევარი მეტრითაა გადახრილი. დღემდე ის სტაბილურად, მაგრამ ნელ-ნელა ნადგურდებოდა, ახლა კი ინჟინრებმა, რომლებიც ბიგ-ბენს სწავლობდნენ, დაადგინეს, რომ ის უფრო სწრაფად დაინგრევა, ვიდრე ვარაუდობდნენ. მათი აზრით, ბრიტანეთის სიამაყე დაახლოებით 4 წელიწადში პიზის კოშკის მდგომარეობას მიაღწევს.

დღემდე ზუსტად არავინ იცის, საიდან წარმოიშვა სახელი „ბიგ-ბენი“. მის ზარს BBC ყოველ საათში გადმოსცემს.

ტურისტებს ბიგ-ბენის შემოხვევით არ უშვებენ, მისი კოშკის სიმაღლე 96 მეტრია, ზემოთ ასვლა კი შესაძლებელია მხოლოდ ვინრო, ხრახნილი კიბით, რომელიც 334 საფეხურისგან შედგება.

ამ საფეხურების ავლის შემდეგ აღმოჩნდებოდა პატარა ბაქანზე, სადაც მოთავსებულია ლეგენდებით გათვსებული ორმეტრიანი ზარი.

ერთი ამბობენ, რომ ამ საათის სახელი ბიგ-ბენის მშენებლობის უფროსის, ბენჯამინ პოლის პატივსაცემად დაარქვეს. იგი ზორბა კაცი გახლდათ და მეტსახელად ბიგ-ბენი შე-

არქვეს.

სხვების აზრით, ზარის სახელი დედოფალ ვიქტორიას დროინდელი მოკრივე ბენჯამენ კაუნტთან არის დაკავშირებული. „მე უფალი მფარველობს და მისი ძალა არავის მისცემს გზიდან აცდენის საშუალებას“, — ბიგ-ბენი თავისი შედარებით მომცრო ზარებით სწორედ ამ სიტყვებს გადმოსცემს. ყოველ მეორე დღეს საათის მექანიზმს ზეთავენ.

გარდა ამისა, შემონახვის დროს ითვალისწინებენ დღის ტემპერატურას, ატმოსფერულ წნევას და ამინდის პირობებს. ნებისმიერი საათივით ბიგ-ბენიც ზოგჯერ ჩამორჩება დროს, დაახლოებით დღე-ღამეში 1,5-2 წამით.

ბიგ-ბენის ციფერბლატი

ისეა მოწყობილი, რომ ყოველი მხრიდან ჩანს დრო, რომელიც ისრები აჩვენებს. საათი დამზადებულია ბირმინგემული ოპალისგან, ისრები ჩამოსხმულია თუჯისგან, წუთების მაჩვენებელი ისრები კი — სპილენძის ფირფიტებისგან. გამოკვლევებით დადგინდა, რომ წელიწადში წუთის მაჩვენებელი ისრები 190 კილომეტრს „გადაიან“.

ბიგ-ბენის ისტორია დაიწყო 1844 წელს, როდესაც არქიტექტორმა ჩარლზ ბერიმ, ვესტმინსტერის სასახლის აღმშენებელმა, პარლამენტს სთხოვა, გამოეყოთ მისთვის თანხა, რათა წმიდა სტეფანეს კოშკზე საათი დაედა.

პარლამენტმა მისი თხოვნა შეასრულა იმ პირობით, რომ ახალი საათი, მსოფლიოში ყველაზე ზუსტი და დიდი იქნებოდა, ხოლო ამ საათის ზარის ხმა მთელ იმპერიას მისწვდებოდა.

ექვმდედბარება თუ არა ბიგ-ბენი რესტავრაციას, ჯერჯერობით უცნობია.

ნიგნების ქუჩი

ამბობენ, ნიგნის ქუჩი არ არის, მაგრამ გერმანიაში ამ ანდაზას დიდად არ სწყალობენ. ამ ქვეყნის ფედერალური მინის გენერის კულტურისა და მეცნიერების სამინისტროს მალაჩინოსანმა ქვეყნის სხვადასხვა ბიბლიოთეკიდან 5 ათასი ნიგნი მოიპარა.

პოლიციელებმა 45 წლის სახელმწიფო მოხელე მამინ დაიჭირეს, როდესაც პად-აროლ ზენსკის სასახლის ბიბლიოთეკიდან 53 ნიგნი იპარა. სამინისტროს თანამშრომელი იმით სარგებლობდა, რომ დარბაზში თავისუფლად გადაადგილებს და ნიგნების აღების ნებას რთავდნენ. მან ნიგნები ჩანთაში და ტანსაცმლის ჯიბეებში ჩაილაგა და მათ გატანას შეეცადა.

პოლიციელებმა მალაჩინოსის ბინაც გაჩხრიკეს. ისინი იმავე ბიბლიოთეკიდან დაკარგულ 31 ნიგნს ეძებდნენ და საბოლოოდ 5000 მოპარულ ნიგნს მიაგნეს.

ნიგნების ქუჩის სამეცნიერო, განსაკუთრე-

ბით მინერალოგიისა და გეოფიზიკის შესახებ, ნიგნები აინტერესებდა.

ნიგნების უმრავლესობა საკმაოდ ღირებული იყო. ჯამში ნაქურდალმა რამდენიმე მილიონი ევრო შეადგინა.

განქანა, რომელიც სანავადა წყალს იყენებს

იაპონია ტექნოლოგიური განვითარებით მსოფლიოში პირველ ადგილზე რომ არის, ეს ყველაფერს ცნობილია. ამ ერს ტექნოლოგიურ სიახლეებში ბადალი არ ჰყავს. ისინი ტექნიკის ყველა სფეროში პიონერები არიან. ამჯერადაც გამოიჩინეს თავი და შექმნეს უნიკალური სისტემა, რომელიც ავტომობილს უბრალო წყალზე ამუშავებს.

იაპონელების ფანტაზიას ზომ საზღვარი არ აქვს, თუმცა, რაც მთავარია, მათი ფანტაზიები კაცობრიობას ყოველთვის ძალიან ადგება და ერთი ნაბიჯი წინ სწევს მას. Genepax-ის მიერ წარმოებული ავტომობილის სანავადგენს. ერთი ლიტრი წყალი საათში 80 კილომეტრის სიჩქარის განვითარების საშუალებას იძლევა. როგორც გამომგონებლები აღნიშნავენ, წყლის ხარისხს მნიშვნელობა არ აქვს. ხსენებულ ძრავს WES (Water Energy System) დაარქვეს. ოსაკის გამოფენაზე წარდგენილი ავტომობილის ჯერჯერობით ერთადერთი ორიგინალი ოფიციალურ „შექმნას“ ელის, ამის შემდგომ კი მისი სერიული წარმოება დაიწყება.

მოგლარული გლვი

ეს ზღვის მღვიმე მდებარეობს დიდი ბრიტანეთის შოტლანდიური სანაპიროს პატარა კუნძულ სტაფუ. კუნძულის სიგრძე არის 1 კილომეტრი, სიგანე კი — ნახევარი კილომეტრი. გადაუღებელმა წვიმებმა და ზღვის ტალღებმა ამ პატარა მიწის ნაკვეთზე გაბურღა გამოქვაბულების მთელი სისტემა. მათ შორის ყველაზე დიდს დაარქვეს „ფინგალი“, ირლანდიელი გმირის საპატივცემულოდ.

კუნძული ცნობილი გახდა 1722 წელს, როცა იქ ცნობილი ინგლისელი ნატურალისტი ჯოზეფ ბენკსი ჩავიდა.

კუნძულის ერთ-ერთი ყველაზე იოლად შესამჩნევი თავისებურება არის საოცარი ფორმის ბუნებრივი ბაზალტის სვეტები. სვეტების უმეტესობას აქვს ექვსკუთხედიანი ფორმა. ეს არაჩვეულებრივი ფორმები მათ ვულკანური ლავის კრისტალიზაციის ხანგრძლივი პროცესის შედეგად მიიღეს.

ფინგალის მღვიმის ძირითადი დარბაზის სიგრძე 75 მეტრია, სიგანე — 20 მეტრი, სიმაღლე კი — 14 მეტრი. ამ მღვიმეს უწოდებდნენ უამბინ-ს, ანუ მომღერალ მღვიმეს. ის ატარებს ეპიკური გმირის სახელს (ფინა მაკულა), ირლანდიული ლეგენდების საფუძველზე გიგანტმა ფინგალმა ააშენა დამბა, რომელიც აერთიანებდა შოტლანდიას და ირლანდიას.

ფინგალის მღვიმეში არის ვინრო გზა, რომელიც გარშემორტყმულია ბაზალტის კოლონადებით. მღვიმის შესასვლელი იმდენად ვიწროა, რომ ნავით შესვლა შეუძლებელია.

მღვიმის უდიდესი დარბაზი ხმებს რამდენიმეჯერ იმეორებს და მთელი მღვიმე მღერის, რათა გაამართლოს თავისი ძველი დასახლება. მას შემდეგ, რაც 1722 წელს ჯოზეფ ბენკსმა აღწერა ფინგალის

მღვიმე, აქ იმყოფებოდა დედოფალი ვიქტორია, ვალტერ სკოტი, უილიამ ფორდსვორტი, ჯონ კიტსი, ალფრედ ტენისონი და თავად ჟოზეფ ვერნიცი. როდესაც კომპოზიტორი ფელიქს მენდელსონი 1829

წელს ეწვია მღვიმეს, ის იმდენად განცვიფრებული იყო იმით, თუ როგორ თამაშობდა ექო დარბაზებში, რომ დაენერა უვერტიურა სახელწოდებით „გებრიდი ან ფინგალის მღვიმე“.

სააღდგომო საჩუქრების ბუმი

7 დან 15 აპრილამდე

მადლიერებით და საჩუქრებით ვიდრეცაუთ აღწევთ ამ წიქინუადა დღესასწაულს!

სააღდგომო საჩუქრების დიდი ბუმი

ბუმო ბუმის ქსელში მაღლიერების დღეები და სააღდგომო საჩუქრების დიდი ბუმი მოეწყობა, 7 აპრილიდან 15 აპრილამდე ბუმო ბუმის მაღაზიოთა ქსელის ყველა მყიდველი მიიღებს სასაჩუქრე ბარათს, სადაც საჩუქრის დასახელება იქნება მითითებული. მომხმარებლისადმი მაღლიერების მიზნით ამ აქციის განმავლობაში 2000 საჩუქარს შორის თქვენ აღმოაჩენთ LCD ტელევიზორებს, კომპიუტერებს, ნოუტბუქებს, ფოტოაპარატებს, მანქონებს, სარეზს მანქანებს, უთოებს, ფენებს, ბლენდერებს, სენდვიჩის აპარატებს, მოგილურ ტელეფონებსა და სხვა სხვის საჩუქრებს.

ქიდეუ ერთხელ გილოყავით აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს და 7 აპრილიდან 15 აპრილამდე გელოდებით ყველანს, რათა ყველაზე დაბალი ფასის ბარათიანთან ერთად მიიღოთ სასურველი საჩუქრები.

მისამართი

- თოილინი: დ. აღმაშენებლის ხეივანი მ-13 კმ. (საბითუმო ცენტრი) ვაჟა-ფშაველას №21
- ბათუმი: ბათუმი პლაზა, ჭავჭავაძის №5 (ბუმ ცენტრი) გამსახურდიას №47 გორგოლაძის (ერას) № 90
- ქუთაისი: ზ. გამსახურდიას №47
- ზესტაფონი: აღმაშენებლის №85
- გორი: სხინვალის გზატკეცილი №8, სავაჭრო ცენტრი ბაღერაა

www.technoboom.ge

Tel: 243 01 02

Techno

საქართველო ჯორჯია **ესტუპრეტ რვენს სიიტს**

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია გამოძიება დაოჯები

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 ბაზეთი ხელმძღვანელოს თავისუფალი პრესის პრინციპით.
 მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
 ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru